

Fogyasztóvédő Alapítvány Heti sajtószemle 2020. 28. hét

Virtuális ügyfélszolgálati alkalmazással erősít a Nébih

Virtuális ügyfélszolgálati alkalmazással bővült a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) közösségi oldalának üzenő felülete - olvasható a hivatal honlapján szerdán közzétett tájékoztatóban. Nébo, a chatbot korlátlan számú beszélgetést kezel egyszerre mint a Nébih virtuális képviselője. Minden nap 24 órában válaszol az ügyfelek szöveges kérdéseire, és írásban fogadja az élelmiszerlánc-biztonsági bejelentéseket. A chatbot előnyei közül kiemelték, hogy [...]

Virtuális ügyfélszolgálati alkalmazással bővült a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) közösségi oldalának üzenő felülete - olvasható a hivatal honlapján szerdán közzétett tájékoztatóban. Nébo, a chatbot korlátlan számú beszélgetést kezel egyszerre mint a Nébih virtuális képviselője. Minden nap 24 órában válaszol az ügyfelek szöveges kérdéseire, és írásban fogadja az élelmiszerlánc-biztonsági bejelentéseket. A chatbot előnyei közül kiemelték, hogy szükségtelenné teszi a mobilalkalmazást, és idővel egyre pontosabb válaszokat ad. Nébo ugyanis mesterséges intelligencián alapul, vagyis az ügyfélkérdéseknek megfelelően tanítható - olvasható a közleményben. - é

[Eredeti](#)

(biztonsagpiac.hu, 2020. július 06., hétfő)

Botrányos állapotok

Kontra György (műsorvezető): - Hatalmas mennyiségű csaknem kétszáznegyven tonna fagyasztott élelmiszert foglalt le az Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal egy tiszavasvári cégnél. A hűtőházban hemzsegték a rágcsálók. Az egérürülékkel szennyezett, penészes is lejárt szavatosságú élelmiszereket megsemmisítették, a vállalkozás pedig milliós bírságra számíthat. A nyári szezonban idén a szokottnál is alaposabban ellenőrzik az éttermeket és az élelmiszeripari vállalatok higiéniáját.

[Eredeti](#)

(Duna TV - Híróra, 2020. július 06., hétfő, 18 óra)

Májusban kevesebbet vásároltunk

2,1 százalékkal csökkent a kiskereskedelmi üzletek forgalma májusban az egy évvel korábbi adatokhoz képest, ez pedig a koronavírus-járvány miatt volt így. Cseresnyés Pétert, az Innovációs és Technológiai Minisztérium kereskedelempolitikáért és fogyasztóvédelemért felelős államtitkárát kérdezik a részletekről. A riporter Imre Balázs. Címkék: Cseresnyés Péter államtitkár, Innovációs és Technológiai Minisztérium, ITM, kiskereskedelem, üzletek forgalma, élelmiszer, műszaki cikk, ruházat, nyitva tartás korlátozása, koronavírus járvány, Budapest, vidék, internetes kereskedelem, csomagküldés

[Eredeti](#)

(MTV, 2020. július 06., hétfő, 09 óra)

Nagy pofont kapott a homeopátia, de túl fogja élni

Mostantól csak azokat a homeopátiás szereket lehet javallattal együtt reklámozni, amelyek hatásosságát klinikai teszt bizonyítja. Igen viszont nem léteznek. Miért nem jelenti ez mégsem a homeopátia végét?

Vannak, akiknek már nincsenek kérdéseik, És vannak, akik az Indexet olvassák. Támogass te is! - Ezek szerint betiltották a homeopátiát Magyarországon? Nem tiltották be a homeopátiát Magyarországon, pusztán annyi történt, hogy 2020. július 1. napját követően egy jogszabály-módosítás folytán jelenleg Magyarországon az indikációval (vagyis terápiás javallattal) forgalmazható homeopátiás gyógyszerek száma 0-ra csökkent. Az uniós csatlakozás előtt indikációval engedélyezett homeopátiás gyógyszerek nem tudták megtartani indikációjukat, mivel nem teljesítették az előírt feltételeket, nem tudták a megfelelő klinikai vizsgálatokkal bizonyítani a hatásosságot. Az indikációval nem rendelkező homeopátiás gyógyszereket nem érintette ez a változás. - Ha nem, akkor mit nem lehet velük megtenni, amit eddig meg lehetett tenni? A változás, amely 2020. július 1-én lépett hatályba, azt jelenti, hogy csak azok a homeopátiás készítmények tarthatták meg terápiás javallatukat (indikációjukat), amelyek kellő klinikai vizsgálati alátámasztottsággal rendelkeznek. Jelenleg nincs forgalomban indikációval rendelkező homeopátiás gyógyszer. Az egyszerűsített eljárással rendelkező monokomponensű homeopátiás gyógyszerek, valamint a több komponensű (komplex) készítmények közül azok maradtak forgalomban, amelyek terápiás javallat nélkül kerültek engedélyezésre. A változásnak a reklámozásra van hatása, mivel más szabály vonatkozik az indikáció nélküli homeopátiás gyógyszerek reklámozására. Kizárólag a címkeszöveg tartalma jelenhet meg a reklámban, ezen túlmenően nem lehet közölni semmit. - Egyik homeopátiás szert sem lehet indikációval együtt reklámozni? Nincs kizárva ennek a lehetősége, de jelenleg a jogszabály-változás folytán Magyarországon egyetlen olyan homeopátiás gyógyszer sincs forgalomban, melyet indikációval együtt lehetne reklámozni. Ez annak a következménye, hogy a készítmények forgalomba hozatali engedélyeinek jogosultjai egyszerűsített törzskönyvezési eljárásban, javallat nélkül módosították a készítményeket. Amennyiben lesz olyan törzskönyvezett homeopátiás készítmény, melynek törzskönyvi dokumentációja az engedélyezés során megfelel azoknak a jogszabályi

előírásoknak, melynek révén az indikációval rendelkező homeopátiás gyógyszerként kerül forgalomba hozatalra, úgy természetesen annak reklámozására is adott esetben lehetőség nyílik. - Hány olyan homeopátiás szer van, amelyek hatásosságát klinikai teszt bizonyítja, és így továbbra is reklámozhatók gyógyhatásúként? Ez az összes homeopátiás szer hány százaléka? Jelenleg csak indikációval nem rendelkező homeopátiás készítmény érhető el a hazai gyógyszerforgalomban. Tehát nincs olyan, amely indikációval reklámozható. - Ettől kezdve a homeopátiás készítmények nem tekinthetők gyógyszernek? Ez téves megfogalmazás. A gyógyszer törvény gyógyszerként definiálja a homeopátiás készítményeket, a jogszabály-módosítás lényege nem arra irányult, hogy átminősítse a gyógyszerként való forgalomban létét ezeknek a termékeknek, hanem igyekezett azokat a hagyományos (allopátiás) gyógyszerekhez hasonló terápiás hatásosság klinikai vizsgálatokkal való alátámasztása irányába terelni. - Mekkora lehet a büntetés, ha egy gyártó megszegi a szabályozást? Természetesen, amennyiben a gyártó nem a készítmény forgalomba hozatali engedélyében foglaltaknak megfelelően forgalmazza a készítményét, az OGYÉI a gyógyszer törvényben meghatározott felhatalmazásával élve jár el a jogsértések megállapítása tekintetében, számos körülmény figyelembe vételével, amelyek közül csak az egyik lehetőség a bírság kiszabása. A reklámozást érintő jogszabálysértések tekintetében a fogyasztóvédelmi hatóságok az illetékesek, nem az OGYÉI. - Az eddig legális reklámokat el kell most tüntetni? Igen, legalábbis abban a formában, ahogy ezeket a termékeket korábban reklámozták, mert nincs indikációval forgalmazható homeopátiás gyógyszer jelenleg. - Máris büntethet a hatóság? Igen, mert a hatályos jogszabályokban foglalt előírásokat ellenőrizheti. A hatóság feladatkörébe tartozó kérdés a gyógyszerpiac jogszerű működésének felügyelete, ebből következően bármikor is észlel jogszabálysértést, az szankcionálandó magatartás. Mindazonáltal abban van mozgástere, hogy ez a szankció a jogsértő magatartás pusztán megtiltására irányul, vagy ezzel egyidejűleg pénzbírság kiszabására is. - Egy homeopátiás készítmény reklámozására létrehozott honlapon cikkünk írásakor is szerepelt ez az állítás: "A XXX tartalmazza a különböző eredetű köhögések kezelésében leggyakrabban alkalmazott homeopátiás szereket. Alkalmas hurutos és száraz köhögés, valamint gége-, légső- és hörghurut kezelésére." Mostantól szabályszegőnek minősülnek? Ez a készítmény 2020. július 1-ét követően, egyszerűsített eljárással engedélyezett, terápiás javallattal nem rendelkező több komponensű készítmény, amelynek nincsen alkalmazási előírása, ezért a jogszabály kizárólag a címkeszöveg tartalmának közlésére ad lehetőséget. - Mi szerepelhet ezentúl a homeopátiás szerek reklámjában? Az szerepelhet az indikációval nem rendelkező homeopátiás gyógyszer reklámjában, amit a jogszabály a címkeszöveg tartalmaként megenged, mivel csak annak tartalma reklámozható. Ennek értelmében fel kell tüntetni a homeopátiás gyógyszer nevét, törzsoldatát; a forgalomba hozatali engedély jogosultjának nevét és címét, ha van különleges tárolási óvintézkedés a készítmény vonatkozásában, és szükséges továbbá felhívni a figyelmet arra, hogy a készítmény olyan homeopátiás gyógyszer, mely terápiás javallat nélkül került jóváhagyásra, illetve fel kell hívni a figyelmet arra, hogy amennyiben a beteg tünetei nem múlnak el, szükséges felkeresnie kezelőorvosát. - Független az új szabályozás hatálya attól, hogy az adott készítményt az uniós csatlakozás előtt vagy utána törzskönyvezték? Igen, függ, mivel a jelenlegi szabályozás kifejezetten a 2004. július 1. napját megelőzően forgalomba hozatalra engedélyezett homeopátiás készítményekre vonatkozik. -

[Eredeti](#)

(index.hu, 2020. július 06., hétfő)

A vásárló védelméért dolgoznak

Ezentúl nem csak a fogyasztó elé kerülő termékek eredetét, minőségét, megfelelőségét vizsgálhatja a fogyasztóvédelmi hatóság, hanem már a raktárakban, a nagykereskedőknél, az importőrbázisokban fellelhetőekét is.

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium kezdeményezésére - ellenszavazat nélkül - elfogadott törvénymódosítás elemei augusztus második felében lépnek hatályba.

A fogyasztóvédők nem csak a végfogyasztás - a kiskereskedelmi (webáruház) vásárlás során - ellenőrizhetnek, járhatnak el jogsértés esetén, hanem már a kereskedelmi lánc öt pontján is: a kiskereskedő mellett a raktárt, a nagykereskedőt, az importőrt és a gyártót is ellenőrizhetik.

Eszközöket, címkézési, csomagolási és egyéb munkafolyamatokat vizsgálhatnak, iratokat ismerhetnek meg, díjmentesen mintát vehetnek a szakemberek.

Többször érkezett jelzés olyan megtévesztésről is, amikor a külföldről importált árucikk csomagolására (a vásárlói bizalom fokozása érdekében) "magyar termék" címkét ragasztottak - eddig ezt sem lehetett ellenőrizni. A tipikus visszaélések egyike volt, hogy a hatóság eddig csak nyilatkozatni tudta a vállalkozást az egyes árucikkeknek a raktárban elérhető darabszámáról.

Most például meggyőződhet arról, hogy egy webáruház okkal sürgette-e a fogyasztót a gyors döntésre azzal, hogy a honlapon figyelmeztető feliratban jelezte: "már csak 5 termék van raktáron".

rHa a cég valótlan készletinformációt közöl, agresszív kereskedelmi gyakorlatot valósít meg, ami akár 2 millió forintig terjedő bírsággal szankcionálható.

Eredeti

(szabadfold.hu, 2020. július 06., hétfő)

Éveket léptek előre az időben a webáruházak

Bár a kiskereskedelmi forgalom az áprilisi 10,2 százalékos zuhanás után májusban is csökkent 2,1 százalékkal, a webáruházak értékesítése 59 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbit, így a részarányuk a teljes forgalom 9,3 százalékára nőtt. Várkonyi Balázs, aki az egymással összeolvadó Extreme Digitalnál és az eMAG-nál is ügyvezető, úgy látja, három-öt évet ugrott előre az időben az e-kereskedelem. A szakember szerint a korlátozások enyhítésével az online áruházak lendülete alábbhagy, de a 60-70 százalékos növekedésből éves alapon 30 százalék így is fennmaradhat.

Éveket ugrottak az időben a webáruházak

KISKERESKEDELEM Az online csatornák felfutásához nagyban hozzájárultak az utóbbi hónapok

GYÖNGYÖSI BALÁZS Májusban már a tízszázalékos kiskereskedelmi forgalmi részarányt is megközelítették a webáruházak, amelyek akkor is a járványhelyzet győztese maradtak, ha az év második felében visszaesik a netes növekedés dinamikája.

Az árucikkek széles körére kiterjedő, a kiskereskedelmi forgalomból májusban 9,3 százalékkal részesedő csomagküldő és internetes kiskereskedelem volumene éves alapon 59 százalékkal emelkedett, folytatva az évek óta tartó bővülést - derült ki a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) adataiból. A webáruházak értékesítésének felfutása annak fényében különösen látványos, hogy a járványügyi intézkedések kivezetésével május elejétől vidéken, a hónap közepétől pedig Budapesten és Pest megyében is kezdtek visszatérni a vásárlók. Ezzel együtt a kiskereskedelem egészét tekintve a KSH számításai szerint a veszélyhelyzet 8,6 százalékpontos csökkenést idézett elő, a járvány nélkül becsült 6,5 százalékos növekedésnek így lett az eredménye 2,1 százalékos esés. A nem élelmiszerkiskereskedelmi üzletek volumenindexe 11, az üzemanyag-forgalom 19 százalékponttal alacsonyabb a vártnál. Az élelmiszerboltok eladásain ugyanakkor csak kismértékben volt érezhető a koronavírus hatása.

A webáruházak kiskereskedelmen belüli részaránya a járvány előtti mintegy 6-7 százalékról átmenetileg 20-25 százalékra is felkúszott, s az év egészét tekintve is 10 százalék felett ragadhat - mondta a Világgazdaságnak Várkonyi Balázs, aki az egymással összeolvadó Extreme Digitalnál és eMAG-nál is betölti az ügyvezetői igazgatói tisztséget. Úgy látja, forgalmi szempontból három-öt évet ugrott előre az időben az e-kereskedelem. Példaként azt hozta fel, hogy a pandémia előtt az Extreme Digital bevételeinek 55 százalékát adták a hagyományos boltok, a fennmaradó 45 százalékot a web, ezzel szemben a veszélyhelyzet alatt 70-30 százalékkal az online csatorna került túlsúlyba. A szakember szerint azzal, hogy a korlátozások enyhítésével az élet kezd visszatérni a rendes kerékvágásba, az online áruházak lendülete alábbhagy, de a 60-70 százalékos növekedésből éves alapon 30 százalék így is fennmaradhat. Ehhez képest biztató, hogy még májusban is 59 százalékos bővülést mért a KSH.

Nemcsak kényelmesebbnek, hanem biztonságosabbnak is érzik sokan az online rendelést

Az áprilisi mélypont után dinamikájában májusban már növekedést mutat a forgalom, várhatóan júniusra pedig kiegyenlítődik - reagált az adatokra Cseresnyés Péter kereskedelempolitikáért és fogyasztóvédelemért felelős államtitkár. Regös Gábor, a Századvég Gazdaságkutató makrogazdasági üzletágvezetője szerint lehetséges, hogy a következő hónapokban már kismértékben növekvő kiskereskedelmi forgalom lesz, de a nemzetközi turizmus visszaesése e téren is kockázatot hordoz, és kérdéses az üzemanyagok forgalmának alakulása. Suppan Gergely, a Takarékbank vezető elemzője úgy véli, a következő hónapok növekvő forgalmát támogathatja, hogy egyre többen térnek vissza a munkahelyükre, illetve a teljes foglalkoztatásba.

Vidéken nem ürültek ki a plázák

A soproniak és a szegediek a járvány alatt is a plázákban vásároltak - derült ki az Indotek Group 23 ezer fős felméréséből, amelyben tizenhárom vidéki és négy fővárosi bevásárlóközpont látogatóit kérdezték. Kiderült, hogy akik egész évben látogatják a plázákat, azok többsége a járvány alatt sem máshol szerezte be a legszükségesebb termékeket. A fővárosban, Miskolcon és Pécsen kedvelik a legtöbben az online rendelést, Nagykanizsán és Debrecenben a személyes vásárlás a népszerűbb.

GY. B.

VG

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2020. július 07., kedd, 1+4. oldal)

Lassan elmozdul a mélypontról a kiskereskedelmi forgalom

A kijárási korlátozás és az üzletek nyitvatartásának korlátozása alatt jelentősen nőtt az internetes kereskedelem aránya

Májusban a kiskereskedelmi üzletek forgalmának volumene a nyers adat szerint 2,8, naptárhatástól megtisztítva 2,1 százalékkal csökkent az előző év azonos időszakához képest.

Kezd kilábalni a koronavírusjárvány okozta áprilisi mélypontról a kiskereskedelmi forgalom - közölte tegnap Cseresnyés Péter, az Innovációs és Technológiai Minisztérium kereskedelempolitikáért és fogyasztóvédelemért felelős államtitkára, a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) májusi kiskereskedelmi adataira reagálva az M1-en. A KSH adatai szerint májusban 2,1 százalékkal csökkent a kiskereskedelmi forgalom az előző év azonos időszakához képest. Az élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelmi üzletekben 1,8 százalékkal, a nem élelmiszer-kiskereskedelmi üzletekben 0,7 százalékkal nőtt az értékesítés naptárhatástól megtisztított volumene. Kiemelte, hogy 2020. január-májusban az áprilisi nehéz helyzet ellenére is 1,5 százalékkal nőtt a forgalom volumene az előző évi azonos időszakhoz képest.

Az államtitkár beszélt arról is, hogy a kiskereskedelmi forgalom az áprilisihez képest annak köszönhetően nőtt, hogy májustól fokozatosan feloldották az üzletek nyitvatartási korlátozását. A kijárási korlátozás és az üzletek nyitvatartásának korlátozása alatt az internetes kiskereskedelem több mint ötven százalékkal nőtt, annak ellenére is, hogy áprilishoz képest májusban némi visszaesés volt tapasztalható - tette hozzá Cseresnyés Péter.

Suppan Gergely, a Takarékbank vezető elemzője is úgy látja, hogy a következő hónapokban tovább javulhat a kiskereskedelmi forgalom, amelynek növekedését támogatja, hogy egyre többen térnek vissza a munkahelyekre, illetve a teljes foglalkoztatásba - derült ki a szakértő lapunknak küldött közleményéből. Kiemelte, hogy júniusban mintegy 170 ezer egészségügyi dolgozó kapott félmillió forint jutalmat, júliustól tíz százalékkal emelkedik a pedagógusok, harminc százalékkal a szakiskolai oktatók, novemberben húsz százalékkal az egészségügyi szakdolgozók bére.

Regős Gábor, a Századvég Gazdaságkutató makrogazdasági üzletágvezetője az MTI-nek küldött kommentárjában rámutatott, lehetséges, hogy a következő hónapokban már kismértékben növekvő kiskereskedelmi forgalom lesz, azonban a nemzetközi turizmus visszaesése ezen a téren is kockázatot jelent, illetve kérdés, hogy az üzemanyagok forgalma hogyan alakul. Kiemelte, hogy májusban ugyan mérséklődött a kiskereskedelmi forgalom volumene, ezen belül azonban az egyes termékcsoportok jelentősen eltérő képet mutattak.

A lazítások után kezd visszatérni az élet a boltokba

ZD

[Eredeti](#)

(Magyar Hírlap, 2020. július 07., kedd, 11. oldal)

A karantén alatt átvert ügyfelek

A kárvallottak a megyei és a fővárosi békéltető testületekhez vagy akár bírósághoz is fordulhatnak

Több olvasónk is jelezte szerkesztőségünknek, hogy egy távközlési szolgáltató kihasználta a karantén időszakával járó bizonytalanságot, és jobb minőségűnek és prémium szolgáltatással rendelkezőnek feltüntetett médiabox megvételére bírta rá ügyfeleit. Az új, televíziós adások sugárzására használt eszközről később kiderült, hogy gyengébb minőségű, mint az eredeti készülék, és többet kell érte fizetni.

A kijárási korlátozások és a karantén időszaka alatt az adott - egy korábbi távközlési vállalat jogutódjának tekintendő - telekommunikációs szolgáltató ügyintézője telefonon felajánlotta ügyfeleinek, hogy a meglévő, a jogelőd által kezelt médiaboxot, azaz egy digitális televíziós adások vételére alkalmas átalakító készüléket egy pluszszolgáltatásokkal bíró médiaboxra cserélik, és az eddigi szolgáltatások is megmaradnak ezzel.

Lapunknak az egyik károsult elmondta, miután ebbe beleegyezett, az ügyintéző személyesen üzemelte be az új készüléket, a régi médiaboxot viszont elvitte. Ennek ellenére az új médiabox bekötése után derült ki, hogy kevesebb szolgáltatást kapott az ügyfél több pénzért vagyis egyértelművé vált, hogy az ügyintéző hazudott. A szolgáltatás silányabb minőségét jól jelzi, hogy a korábbi médiaboxszal ellentétben az új nem alkalmas sorozatrögzítésre, amelyet a készülék használati utasítása is kiemel. Több ügyfél élt panasszal a szolgáltató felé, többször telefonon is elmondták a szolgáltatónak a problémát, viszont érdemi változás nem történt ezzel kapcsolatban, több panaszt nem rögzítettek azonosító számmal.

Az adott szolgáltató írásos válaszában több kérdést - amelyet a lapunknak nyilatkozó, neve elhallgatását kérő ügyfél telefonon tett fel - nem vagy kitérően válaszolt meg. Arra a kérdésre, hogy a régi készüléket visszakaphatja-e amit elvittek korábban, azt írták:

"Tájékoztatni szeretnénk, hogy az Ön által kért csere sajnos nem kivitelezhető, mert a régebbi típusú eszközökből már nem érkezik utánpótlás. A meglévő berendezés helyett [egy új típusú - a szerk.] médiaboxot tudunk biztosítani. A felvétel egy külső merevlemezen lenne rögzítve. A készülékekkel kizárólag azt a műsort tudja felvenni, amit éppen néz."

Az ügyfél többszöri felszólítására a szolgáltató végül kicserélte az adott, hibásként bejelentett médiaboxot egy új típusra, amely ugyan valamivel több szolgáltatással bírt, ám még mindig nem ütötte meg az eredeti készülék szintjét. Az új médiaboxhoz nem tartozott írásos használati utasítás, amellyel szabálytalanságot követett el a szolgáltató. Emellett a bekötés után derült ki, hogy a készülék több csatorna műsorainak rögzítésére alkalmatlan, valamint egyes televíziós csatornák angol nyelvű műsorainál nem jelenik meg a magyar felirat, annak ellenére, hogy a TVűjságok magyar feliratokkal jelzik a műsorsugárzást.

Az esettel kapcsolatban a Magyar Hírlap megkereste az Innovációs és Technológiai Minisztériumot (ITM), valamint a Gazdasági Versenyhivatalt (GVH), amelyek azt válaszolták, felmerülhet a jogsértés lehetősége. A GVH tájékoztatása szerint tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat, amely az áru lényeges, különösen műszaki jellemzőiről valótlanságot állít vagy valós tényről úgy jelenít meg, hogy megteveszti a fogyasztót, olyan döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem tett volna meg. A fogyasztóvédelmi hatóság azt vizsgálhatja, hogy a szolgáltató részéről történt-e ilyen jellegű gyakorlat, például megtevesztő tájékoztatás, illetve a jogszabályi előírásoknak megfelelően kezelte-e és adott-e használati útmutatót a médiabox mellé. Amennyiben ez felmerül, a hatóság megtilthatja a jogsértés folytatását, feltételhez kötheti vagy megtilthatja az áru forgalmazását egészen

addig, amíg a szabálytalanság ténye fennáll, illetve fogyasztóvédelmi bírságot szabhat ki - írta a versenyhivatal.

A minisztérium azt közölte, hogy ha például a fogyasztó kifogásolja a telefon-, a televízió- vagy az internetszolgáltatás minőségét, akkor ennek ellenőrzésében a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság is közreműködhet. Az ITM és a GVH is felhívta a figyelmet, hogy amennyiben valaki hasonló történetet tapasztalt, a megyei és a fővárosi békéltető testületeket keresse fel. A testületi eljárás feltétele, hogy az ügyfél megkísérelje a vitás ügyet közvetlenül az érintett szolgáltatóval rendezni. Ha ez kudarcot vall, végső soron a polgári bíróságokhoz fordulhatnak a fogyasztók segítségért - tették hozzá.

Ideális esetben csak egy gombnyomás, és kikapcsolódhatunk

Hertelendy Gábor

[Eredeti](#)

(Magyar Hírlap, 2020. július 07., kedd, 13. oldal)

Változtatnak a jótállás szabályain

HEVES MEGYE A fogyasztóvédelemhez érkező levelek és panaszok jelentős része a szavatosság, illetve a jótállás témakörét érinti. Az erre vonatkozó szabályok 2003 óta nem változtak, s nem egyértelműek azzal kapcsolatban sem, hogy mikor és mennyi idő alatt köteles javítani, cserélni a terméket az eladó. Ezt a vállalkozások ki is használják.

Változtatnak jövőre a jótállás szabályain

Harminc napon belül ki kell javítani a termékeket

A fogyasztóvédelemhez érkező levelek és panaszok jelentős része a szavatosság, illetve a jótállás témakörét érinti. Az erre vonatkozó szabályok 2003 óta nem változtak, s nem teljesen egyértelműek azzal kapcsolatban sem, hogy mikor és mennyi idő alatt köteles javítani, cserélni a terméket az eladó, ezt a vállalkozások ki is használják. Várhatóan módosulnak a szabályok.

HEVES MEGYE Módosulnak a szavatosság és jótállás szabályai jövőre, sávós lesz a jótállási idő, és jön az e-jegy, valamint bővíthetnek a fogyasztóvédelmi hatóság ellenőrzési keretei is - jelentette be a minap Palkovics László innovációs és technológiai miniszter. Az elvárások nem egyértelműek azzal kapcsolatban, mennyi idő alatt köteles cserélni vagy javítani a visszavitt terméket az eladó.

A hatósághoz és a békéltető testületekhez érkező bejelentések, valamint tájékoztatást kérő levelek jelentős része a szavatosság, illetve a jótállás témakörét érinti. A vonatkozó szabályok ugyanis 17 éve, azaz 2003 óta nem változtak - így fogalmazott a Fogyasztóvédelemért Felelős Helyettes Államtitkárság a jótállási változásokról szóló tájékoztatójában. Ezért indokolt a módosítás, a cél pedig, hogy egyértelművé tegyék a szabályozást a minőségi kifogások és panaszok hatékonyabb kezelése érdekében, ami egyaránt szolgálja a fogyasztók és a jogkövető vállalkozások érdekeit.

- A vállalkozásnak törekednie kell arra, hogy a javítást vagy cserét legfeljebb tizenöt napon belül elvégezze, szól a jelenlegi szabály. A tapasztalatok szerint gyakran nem tartják be a tizenöt napos határidőt. A vásárlók kiszolgáltató helyzetbe kerülnek, hiszen a cég gyakran még a negyvenötödik napon is azt nyilatkozza, hogy törekszik a javításra.

- Heves megyében a panaszok körülbelül 40 százaléka a jótálláshoz kapcsolódó, minőségi kifogás. A jogszabály változásával egyértelmű lesz az egyes jótállási igények érvényesítési feltétele, illetve sorrendje. A javítás időtartamának meghatározása, illetve az újabb meghibásodás jogkövetkezménye is kedvező, fogyasztóbarát változást hoz - válaszolta lapunknak a Heves Megyei Kormányhivatal Fogyasztóvédelmi Osztálya.

Az új szabály szerint 30 napon belül ki kell javítani a terméket, de ha ezt nem tudják garantálni, akkor cserélni kell. Kötelesek tájékoztatást adni arról, ha előreláthatóan 15 nap alatt nem kerítenek sort a javításra, cserére. Ezt a fogyasztóvédelem ellenőrzi is.

A terv szerint mindez a jövő január 1-je után értékesített termékekre vonatkozik majd, s elegendő időt biztosítanak a felkészülésre. Lényeges eleme lesz az is: ha az első meghibásodás esetén megállapítható, hogy az árucikk nem javítható, a vállalkozás köteles azt nyolc napon belül cserélni. Ha erre nincs lehetőség, a vételárát kötelesek visszatéríteni a vevőnek.

Ne silány árut kínáljanak a vevőnek

A fenntarthatósági szempontok is előtérbe kerültek a változásnál: a nagy értékű termékeknél, mint például a háztartási gépek, ugyanis elvárható a hosszabb élettartam. A cél az, hogy sokáig használható, nem pedig hamar hulladékká váló áru legyen jelen a piacon.

Az új, a vételárhoz igazodó, sávós jótállás bevezetésével így közvetetten a gyártókat is ösztönöznék arra, hogy ne egy év alatt tönkremenő, silány holmit gyártsanak. A jövőben tehát értéktől függően változik a kötelezően biztosítandó idő. Egyre többen vásárolnak webáruházakban. Azt is tervezik, hogy a fogyasztó részére elektronikusan átadott, elküldött számla jótállási jegyként is elfogadható legyen abban az esetben, ha tartalma megfelel a kormányrendelet erre vonatkozó előírásainak.

A vásárlók elvárják, hogy egy drága termék sokáig kitarjon

Szabadi Martina Laura martina.szabadi@mediaworks.hu

[Eredeti](#)

(Heves megyei Hírlap, 2020. július 07., kedd, 1+2. oldal)

Tollat is kell kihelyezni a panaszkönyv mellé

Az elmúlt évben többet lehetett hallani a Vásárlók Könyvéről (Panaszkönyv) annak kapcsán, hogy adatvédelmi okok miatt módosították a szabályozást, és a kereskedőnek haladéktalanul el kell távolítani a Vásárlók Könyvébe bejegyzett olyan panaszt vagy javaslatot, amelyet más vásárló tett meg korábban és ezt elzártan meg kell őrizni.

- A Vásárlók Könyvének minden, a fogyasztókkal közvetlen kapcsolatban álló, kereskedelmi tevékenységet végző helyen lennie kell (üzletben, étteremben, büfében, benzinkúton stb.), ezért ne fogadjuk el, ha a kereskedő azt állítja, hogy az ő üzletében nincs - hívja fel a figyelmet a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége. Az üzletekben jól láthatóan, könnyen hozzáférhető helyen kell elhelyezni úgy, hogy a fogyasztó segítség nélkül is bejegyzést tehessen, és mellé tollat is biztosítani kell.

A vállalkozásnak a Vásárlók Könyvébe tett bejegyzést érdemben meg kell vizsgálnia, és az intézkedésről a vásárlót tájékoztatnia kell.

[Eredeti](#)

(Új Dunántúli Napló, 2020. július 07., kedd, 12. oldal)

A fogyasztók érdekeit kell előtérbe helyezni és nem csak bírságotlani

A fogyasztók érdekeit kell előtérbe helyezni és nem csak bírságotlani - mondta a Gazdasági Versenyhivatal elnöke. Rigó Csaba Balázs szerint, ha bírság kiszabásáról döntenek, az már azt feltételezi, hogy valakinek sérültek az érdekei. Ebben a helyzetben pedig nemcsak az adott cég megbüntetésére, hanem az érintett fogyasztó kárpótlására is fontos. Ennek az elvnek a mentén tavaly a GVH több mint fél milliárd forintot juttatott vissza a fogyasztókhoz. Rigó Csaba Balázs fontosnak tartja, hogy ehhez szükség van a vétkezők együttműködésére is.

[Eredeti](#)

(Trend FM - Hírek, 2020. július 07., kedd, 10 óra)

Nyarlalási költségek: Előre kell tudni, hogyan és mit kell fizetnünk

A Covid19 vírus miatt érdemes szállásfoglalás előtt még inkább körültekintőnek lenni és olyan helyet választani, ahol az utazás előtt díjmentesen vissza lehet mondani a szobát. Célszerű azt is ellenőrizni, a járványveszély miatt a hotelben vagy panzióban vannak-e korlátozások, például az étkezéseknél, a wellness-részlegek használatakor.

Belföldi és külföldi utazásoknál is egyre nagyobb teret hódít az internetes szállásfoglalás. Akár közvetlenül a szálló honlapján, akár online szállásközvetítőkön keresztül intézzük ezt, érdemes figyelmesen tanulmányozni a feltételeket. Fontos például, rendelkezik-e magyar nyelvű ügyfélszolgálat a vállalkozás és a foglalás lemondható-e díjmentesen. Van-e lehetőség korábbi érkezésre, későbbi távozásra? Nézzük meg, milyen véleményeket írtak a kiválasztott hotelről, panzióról a korábbi vendégek! Előre érdemes azt is megtudni, van-e parkolási lehetőség, magunkkal vihetjük-e házi kedvencünket, felkészültek-e kisgyermek fogadására is. S azt is, felszámolnak-e takarítás címén plusz költséget, fizethetünk-e bankkártyával, kérnek-e kauciót az esetleges károk fedezésére. Egy apartman esetében lényeges a felszereltség, például a televízió, a mosogatógép, a széf, a légkondicionáló. Akárcsak az, kérnek-e plusz pénzt az internet-elérésért, a medence használatáért. - Ha egy honlapon több ajánlati ár szerepel, akkor az alacsonyabb esetében általában a teljes díjat előre ki kell fizetni és a foglalás nem mondható le. Így ha valami közbejön - betegség, nem várt más esemény - és nem tudunk elutazni, akkor elvész a befizetett összeg - hívták fel a figyelmet a Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda szakértői. Ha gond lenne a foglalással, ha nem olyan a szálláshely, mint az ajánlatban szerepelt, elsőként az üzemeltetőjének kell jelezni észrevételeinket, kifogásainkat. Kérjük erről jegyzőkönyv felvételét! Ha nem oldódik meg a panasz, magyarországi szolgáltató esetén megtevesztő tájékoztatás miatt a területileg illetékes kormányhivatal fogyasztóvédelmi hatóságához fordulhatunk. Kártérítési igény miatt békéltető testület előtti egyezsége is lehetőség nyílik. A Veszprém megyeiek a Gazdasági

Versenyügyi Tanácsadó Iroda szakértőinek közvetlenül az 52/876-565-ös telefonszámon és az e-mail-címen tehetik fel kérdéseiket. Olvasóink elküldhetik azokat szerkesztőségünknek is a e-mail-címre, a válaszok lapunkban jelennek meg. - Rimányi Zita

[Eredeti](#)

(veol.hu, 2020. július 07., kedd)

Rendőrök, fogyasztóvédők, közegészségügyi felügyelők ellenőriznek

Az elkövetkező időszakban fokozott ellenőrzésekre lehet számítani a szabadidőközpontokban, parkokban, közszállítási járműveken, de teraszokon és üzletekben is - figyelmeztet a Maros megyei rendőrség. Kategória: Aktuális

Megyeszerte ellenőrzik a maszk viselését • Fotó: Veres Nándor Mint Emanuela Farcas, a rendőrség sajtószóvivő elmondta, az elmúlt 24 órában is több tíz büntetést róttak ki azért, mert a vendéglátóipari egységek, üzletek tulajdonosai, a magánszemélyek nem tartották be a járvány terjedésének megakadályozása érdekében előírtakat. Többek között a maszkok viselésének elmulasztása miatt 39 esetben róttak ki pénzbírságot, összesen 4000 lej értékben. A sajtószóvivő felhívta a figyelmet, hogy az elkövetkező napokban is ellenőrzésekre lehet számítani megyeszerte. HIRDETÉS A prefektúra jelentése szerint az elmúlt 24 órában hárommal nőtt a koronavírussal fertőzött személyek száma Maros megyében, elérve a 767-et. Közülük 674-et már meggyógyultnak nyilvánítottak, 70-en életüket veszítették. Az aktív betegek száma Maros megyében 23. Megyeszerte 55 személyt tartanak megfigyelés alatt, koronavírus fertőzés-gyanúval. -

[Eredeti](#)

(szekelyhon.ro, 2020. július 07., kedd)

Dízelbotrány: kártérítést fizetnek

Rovat:

Autó

Rovat:

Tuning

Szerző:

Farkas Mátyás-Biró Csongor

Fotó:

Volkswagen

Peren kívüli megegyezéssel ért véget a Volkswagen (VW) ellen több mint negyedmillió olyan németországi vásárló képviselőjében indított per, akik az autógyártó társaság

dízelbotrányában érintett modellekből vásároltak. A gyártó mintegy 830 millió euró (280 milliárd forint) kártérítést hajlandó fizetni az ügyfeleknek.

A német fogyasztóvédelmi szervezetek országos szövetsége (vzbv) és a legnagyobb német autótulajdonosi érdekvédelmi szervezet, az ADAC autóklub szervezésében indított eljárásban kidolgozott megállapodás szerint az ügynevezett csoportos megállapítási keresethez csatlakozott 260 ezer vásárló az autó modelljétől és korától függően 1350 és 6257 euró közötti kártérítéshez juthat. Ez ugyan "nem egy nagyvonalú ajánlat" a gyártótól, de többet nem lehetett elérni, és így "gyorsan, átláthatóan és biztosan" pénzhez jutnak a megkárosított vásárlók - közölte a vzbv. Az eljárás részesei április 20-ig dönthetnek, a mérlegeléshez ügyvédi, jogászi segítséget kérhetnek, ennek költségéhez a VW hozzájárul legfeljebb 190 euró erejéig, ám csak akkor, ha az ügyfél végül elfogadja a kártérítést. Aki elutasítja a VW ajánlatát, tovább pereskedhet az óriásvállalattal, de már egyedül, önállóan, ami "kockázatos vállalkozás" - jegyezte meg a fogyasztóvédelmi szövetség vezetője, Klaus Müller. - Presztízs admin

[Eredeti](#)

(presztizs.com, 2020. július 07., kedd)

Pályázat

Több mint 1500 köbméter, az első körhöz hasonlóan többnyire tűzifára pályázhatnak intézmények az elkobzott fatermekék közérdekű felhasználására hirdetett pályázat kedden induló második fordulójában. Címkék: Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, fatermek, önkormányzat

[Eredeti](#)

(Katolikus Rádió, 2020. július 07., kedd, 15 óra)

Szereti a csirkét? Akkor ennek a hírnek örülni fog!

Magyarország önellátási szintje baromfitermekékből 180 százalékos, amely csirkénél 130-140 százalékot, pulykánál 150-160 százalékot, a vízi szárnyasoknál pedig 200-220 százalékot tesz ki. Ez azt jelenti, hogy a hazai cégek sokkal többet állítanak elő, mint amennyit a magyar lakosság elfogyaszt, az ágazat a belföldi igények kielégítésén túl minden évben jelentős exportot bonyolít le. Idén január-májusban a vágóhidakon 89 millió 776 ezer darab, élősúlyban kifejezve 278 ezer tonna baromfit vágtak le. A levágott baromfi 82,4 százaléka vágócsirke, 13,1 százaléka vágókacsa, 3,2 százaléka vágópulyka, 1,1 százaléka vágóliba és 0,2 százaléka vágótyúk és kacska volt. Magyarország 2020 első négy hónapjában 166 millió euró értékben exportált baromfit, ez 14 százalékkal alacsonyabb érték 2019. azonos időszakához képest. 2020 január-áprilisában 59 millió euró értékben importált az ország

baromfit, ez 10 százalékkal több, mint az előző év azonos időszakában. A madárinfluenza először 2014 elején, Ázsiában okozott járványt a baromfiállományokban, majd 2014 novemberében megjelent Európában is. Magyarországon utoljára 2016-2017-ben kellett megküzdeni a betegséggel, amelynek jelenlétét az idén márciusban igazolta egy Bács-Kiskun megyei kacsatartó gazdaságban a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih). A madárinfluenza miatt Bács-Kiskun mellett Csongrád és Békés megyében is jelentős állományokat kellett felszámolni. Az idén eddig mintegy 4,8 millió baromfit kellett levágni, ebből 1,2 milliót megelőző céllal. A madárinfluenza következtében számos kereskedelmi partnerország - például Dél-Korea, Dél-Afrika - letiltotta a baromfi, illetve a baromfitermékek beszállítását Magyarország teljes területéről. Más országok - az Egyesült Államok, Japán, Szingapúr - viszont az úgynevezett regionalizáció elvét alkalmazva csak az érintett területekről tiltják a termékek bevitelét - közölte az AM. A madárinfluenza mellett a koronavírus-járvány is negatívan hatott az ágazatra az idén, a baromfi feldolgozásához, illetve a szállítványozáshoz kapcsolódóan átmeneti munkaerő problémák jelentkeztek a cégeknél, továbbá adminisztratív korlátozások és a turizmus teljes ideiglenes bezárása nehezítette a piacot. Az agrártárca törekszik az ágazatot ért veszteségek mérséklésére: a gazdákat kártalanítja a madárinfluenza következtében elhullott szárnyasok miatt. Emellett rendelkezésre áll a baromfi- és sertésartó telepek járványvédelmi rendszereinek fejlesztésére forrás a vidékfejlesztési programban, és komoly segítséget nyújtanak a Gazdaságvédelmi akcióterv intézkedései is - írta a szaktárca. A baromfiágazat kibocsátása 2019-ben folyó áron 939 millió euró, azaz 305 milliárd forint volt, amely 0,5 százalékkal haladta meg a 2018. évit. Változatlan áron a kibocsátás 864 millió euró, azaz 238 milliárd forint volt, amely megegyezik az előző év adataival.

Magyarország önellátási szintje baromfitermékekből 180 százalékos, amely csirkénél 130-140 százalékos, pulykánál 150-160 százalékos, a vízi szárnyasoknál pedig 200-220 százalékos tesz ki. Ez azt jelenti, hogy a hazai cégek sokkal többet állítanak elő, mint amennyit a magyar lakosság elfogyaszt, az ágazat a belföldi igények kielégítésén túl minden évben jelentős exportot bonyolít le. Idén január-májusban a vágóhidakon 89 millió 776 ezer darab, élősúlyban kifejezve 278 ezer tonna baromfit vágtak le. A levágott baromfi 82,4 százaléka vágócsirke, 13,1 százaléka vágókacsa, 3,2 százaléka vágópulyka, 1,1 százaléka vágóliba és 0,2 százaléka vágótyúk és kacsa volt. Magyarország 2020 első négy hónapjában 166 millió euró értékben exportált baromfit, ez 14 százalékkal alacsonyabb érték 2019. azonos időszakához képest. 2020 január-áprilisában 59 millió euró értékben importált az ország baromfit, ez 10 százalékkal több, mint az előző év azonos időszakában. A madárinfluenza először 2014 elején, Ázsiában okozott járványt a baromfiállományokban, majd 2014 novemberében megjelent Európában is. Magyarországon utoljára 2016-2017-ben kellett megküzdeni a betegséggel, amelynek jelenlétét az idén márciusban igazolta egy Bács-Kiskun megyei kacsatartó gazdaságban a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih). A madárinfluenza miatt Bács-Kiskun mellett Csongrád és Békés megyében is jelentős állományokat kellett felszámolni. Az idén eddig mintegy 4,8 millió baromfit kellett levágni, ebből 1,2 milliót megelőző céllal. A madárinfluenza következtében számos kereskedelmi partnerország - például Dél-Korea, Dél-Afrika - letiltotta a baromfi, illetve a baromfitermékek beszállítását Magyarország teljes területéről. Más országok - az Egyesült Államok, Japán, Szingapúr - viszont az úgynevezett regionalizáció elvét alkalmazva csak az érintett területekről tiltják a termékek bevitelét - közölte az AM. A madárinfluenza mellett a koronavírus-járvány is negatívan hatott az ágazatra az idén, a baromfi feldolgozásához, illetve a szállítványozáshoz kapcsolódóan átmeneti munkaerő problémák jelentkeztek a cégeknél, továbbá adminisztratív korlátozások és a turizmus teljes ideiglenes bezárása nehezítette a piacot. Az agrártárca törekszik az ágazatot ért veszteségek mérséklésére: a

gazdákat kártalanítja a madárinfluenza következtében elhullott szárnyasok miatt. Emellett rendelkezésre áll a baromfi- és sertéstartó telepek járványvédelmi rendszereinek fejlesztésére forrás a vidékfejlesztési programban, és komoly segítséget nyújtanak a Gazdaságvédelmi akcióterv intézkedései is - írta a szaktárca. A baromfiágazat kibocsátása 2019-ben folyó áron 939 millió euró, azaz 305 milliárd forint volt, amely 0,5 százalékkal haladta meg a 2018. évit. Változatlan áron a kibocsátás 864 millió euró, azaz 238 milliárd forint volt, amely megegyezik az előző év adataival. -

[Eredeti](#)

(napi.hu, 2020. július 07., kedd)

Kész, vége! Kinyírták a rövid távú lakáskiadást Magyarországon

Legfeljebb évente 120 napra lehet kiadni rövid távra a lakásokat - döntött forrásaink szerint a Gazdaságvédelmi Operatív Törzs. Ezzel gyakorlatilag ellehetetlenítik az ebben a szektorban működő vállalkozásokat. Több kérdés még nyitott, ezeket sürgősen tisztázni kell.

Információik szerint a Gazdaságvédelmi Operatív Törzs (GOT) keddi ülésén átment az a - főleg a szállodaüzemeltetők által erőltetett javaslat -, hogy évi 120 napban maximalizálják a rövid távú lakáskiadást Magyarországon. Úgy tudjuk, hogy a Pénzügyminisztérium által vezetett testületben a pénzügyi tárca és a Gazdasági Versenyhivatal képviselői elleneztek a szigorítást, de a többség egyetértett vele. Várható, hogy a kormány már szerdán tárgyalja a javaslatot. Egyelőre nem tudni azonban, hogy mikortól lépnének életbe a szigorítások. Egyes források szerint ez már idén szeptemberben megtörténhet, s az év hátralévő részére arányos korlátozás lenne. Az is lehet, hogy csak 2021. január 1-től vezetnék be ezt a rendelkezést. A rövidtávú lakáskiadásban érintett vállalkozások egy részét tömörítő két szervezet (Felelős Rövid Távú Lakáskiadók Szervezete, FRTLSZ, valamint a Magyar ApartmanKiadók Egyesülete, MAKE) még egy utolsó kísérletet tesz: levélben kéri Orbán Viktor miniszterelnököt, hogy a kormány ne fogadja el a GOT álláspontját és a szakmai szervezetek, köztük az FRTLSZ és a MAKE bevonásával tárgyalják meg a szektor újraszabályozását - közölte lapunkkal Schumitzky Balázs, a MAKE vezetője. A két szervezet a hét végén kétségbeesett segélykiáltást tett közzé, amiben a 120 napos minimalizálás súlyos gazdasági következményeire hívták fel a figyelmet, egyúttal megerősítették, hogy a szektor tisztításában érdekeltek és csak az illegális, nem adózó lakáskiadókat kellene kiszűrni. A várható gazdasági hatások közül kiemelendő, hogy bizonyosan a fekete gazdaság felé tolná a lakáskiadó vállalkozókat. A szektorhoz kapcsolódó rengeteg szolgáltató bevételkiesése miatt számottevően csökkenhetnek a háttérágazatokban működő cégektől érkező központi adóbevételek. A rövidtávú lakásbérleteket keresők nagy valószínűséggel nem foglalnának szállást a szállodákban, zömük inkább más desztinációt, például Bécset vagy Prágát részesítené előnyben. Előbbiben egyébként éppen most vezettek be könnyítéseket erre a tevékenységre, hogy beindítsák a gazdaságot. Tovább növekedhet a hosszú távú kiadásra átnyergelő lakáskiadók aránya, megdobva ezzel a bérlakás-kínálatot. Lesznek, akik ilyen körülmények között inkább eladják ingatlanjukat, még akkor is, ha csak nyomott áron tehetik meg ezt. Nem tudni, mennyien maradnak a túlélők a rövid távú piacon. (Fotó: Pixabay.com)

-

(mfor.hu, 2020. július 07., kedd)

Jól járnak a kisüzemi sörfőzdék

Jól járnak a kisüzemi sörfőzdék a törvénymódosítással

Esélyt kapnak a kisüzemi sörfőzdék

A kereskedelmi törvény módosítása letöri a nagy gyártók piacorlátozó monopolhelyzetét

Közel egy évtizedes küzdelem után nagyobb piaci jelenléte kaphatnak a kisüzemi, családi sörfőzdék, a kézműves sörök. Az Országgyűlés múlt pénteken megszavazta a kereskedelmi törvény módosítását, ezzel megszüntetve a három nagy hazai sörgyártó monopol-, piacorlátozó és versenytorzító gyakorlatát: a csapolt sörök húsz százaléka kisüzemi sör kell legyen azokon a vendéglátóhelyeken, amelyek szerződésben állnak a nagy gyárakkal.

Nem lesz lehetőségük a jövőben kizárólagos szerződést kötni a nagy hazai sörgyárakkal a vendéglátóhelyekkel, ezzel egyre több helyen megjelenik a kisüzemi sör. Az Országgyűlés pénteken szavazta meg a kereskedelmi törvény módosítását. Ezzel az italnagykereskedelem piacára vonatkozó szabályozás úgy módosul, hogy megtiltja a kizárólagos terjesztési szerződéseket a fogyasztók és a hazai gyártók érdekeinek védelmében. Kósa Lajos fideszes országgyűlési képviselő a szavazás napján arról beszélt, 2018-ban 166 milliárd forint volt a sörpiac, amelyből 160 milliárdot három nagy multicég forgalma tett ki, ehhez jött még hárommilliárd forintnyi importjuk. A kézműves sörgyártási hagyományokkal rendelkező államokban lehetővé teszik, hogy akár a piac ötödét is lefedjék a kis hazai gyártók, ezzel foglalkoztatásbővülést, a gasztronómiában pedig új ízeket hozva. Mindehhez nélkülözhetetlen, hogy a törvényalkotás megtiltsa a kizárólagosság nyilvánvalóan versenykorlátozó gyakorlatát. Az ellenzéki pártok nem szavazták meg a módosítást.

A módosításnak köszönhetően a nagy sörfőzdék kizárólagos szerződésai jövő év július 31-ig maradnak érvényben. A szerződött vendéglátóhelyeknek kötelező lesz legalább húsz százalékban kisüzemi csapolt sört értékesíteniük. Ez az arány azokra a helyekre vonatkozik, ahol ilyen szerződéseket kötöttek a vendéglátósok, a kisebb kocsmák, vidéki helyek általában nem követték ezt a gyakorlatot.

- Piros betűs ünnep július 3-a a kisüzemi, családi sörfőzdék életében, közel tízéves küzdelmünk után a kereskedelmi törvény módosításával lehetőséget kaptunk a kézműves sör piaci jelenlétére - fogalmazott Gyenge Zsolt. A Kisüzemi Sörfőzdék Érdekképviselői és Érdekvédelmi Egyesületének elnöke tegnap arra emlékeztetett: 2011-ben fordultak a kisüzemi főzdek a Gazdasági Versenyhivatalhoz annak érdekében, hogy a hatóság lépjen fel a magyar piac szinte teljes egészét lefedő három nagy hazai sörgyár versenytorzító gyakorlata ellen. A problémát az okozta, hogy a sörgyárak kizárólagos szerződéseket kötöttek a vendéglátóhelyekkel, így a hazai, családi tulajdonú főzdek nem értékesíthették söreiket. A versenyhivatal 2015-ben hozott döntése értelmében a sörpiac 19 százalékát kellett volna átengedniük a kicsiknek, ám ez a mai napig nem történt meg. A sörgyárak kizárólagossága pedig azt eredményezte, hogy a helyben főzött söröket sok esetben helyben nem tudták értékesíteni ezek a családi vállalkozások, ezért az országon belül nagy távolságra kellett elszállítani a kézműves termékeket, ez pedig növelte a piaci hátrányt.

Bukoviszky Béla, a Szent András Sörfözde vezetője a minőséggel kapcsolatos kérdésekre is felhívta a figyelmet. Ahogy fogalmazott, míg a nagyüzemeknél a könyvelők írják a

receptet, addig a kisüzemeknél a sörfőzők. A szakember ezzel arra utalt, hogy a sör alapanyaga hagyományosan víz, árpa, maláta és komló. Ezzel szemben a nagyüzemi előállítás során olcsóbb alapanyagokkal, például kukoricával, enzimekkel, színezőkkal és ízfokozókkal teszik gazdaságosabbá az előállítást - a minőség rovására.

JÓ HÍR A BORÁGAZATNAK

Újabb rendkívüli intézkedéseket fogadott el kedden az Európai Bizottság, hogy támogassa a borágazatot a koronavírus-válság miatti nehézségek leküzdésében. Az új intézkedések révén hetven százalékra növekszik a nemzeti támogatási programokhoz biztosított európai uniós hozzájárulás mértéke, valamint a krízislepárláshoz és a tároláshoz előleg is nyújtható. A rendkívüli intézkedések átmeneti eltérést tesznek lehetővé az Európai Unió bizonyos versenyjogi szabályaitól, legfeljebb fél évig. (MTI)

A nagy főzdek kizárólagos szerződéseit már csak jövő július végéig maradnak érvényben
Nagy Kristóf

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2020. július 08., szerda, 1+13. oldal)

Veszélyes játékok

FIGYELEM Tavaly több mint 2200 riasztást jelentettek az európai fogyasztóvédő hatóságok, és közel 4500 esetben kellett intézkedniük veszélyes termékek miatt. Ez az egy évvel korábbihoz 10 százalékos növekedést jelent. A legnagyobb problémát a gyerekeknek szánt játékok okozták. Ezek a bejelentések 29 százalékát tették ki. A legtöbb bejelentés különböző sérüléseket, például törést vagy agyrázkódást tartalmazott a termékekkel kapcsolatban.

Fulladást, agyrázkódást és csonttörést is okozhatnak a veszélyes játékok

[Eredeti](#)

(Bors, 2020. július 08., szerda, 25. oldal)

Megrajzolták az élelmiszerpazarlást az eleki diákok

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal rajzpályázatot hirdetett általános iskolás diákoknak élelmiszerpazarlás-megelőzés témakörben.

- V. N.

[Eredeti](#)

(beol.hu, 2020. július 07., kedd)

Botrányos állapotok - Egerek szaladgáltak az áruk között egy tiszavasvári élelmiszerraktárban

Egérürülékkel szennyezett, penészes és lejárt szavatosságú élelmiszereket talált a Nébih egy bértárolást végző Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei vállalkozásnál. A hivatal ellenőrei még májusban tartottak ellenőrzést a tiszavasvári cégnél, ahol a raklapok között rágcsálók szaladgáltak. A hatóság csaknem 236 tonna termék megsemmisítését rendelte el. A felelősökkel szemben eljárást indítottak. Milliós nagyságrendű bírságra számíthatnak. Címkék: Helik Ferenc igazgató, Nébih Kiemelt Ügyek Igazgatósága, Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, tiszavasvári élelmiszerraktár

[Eredeti](#)

(MTV, 2020. július 07., kedd, 13 óra)

Jól teljesítettek a Nébih tesztjén a borok

(2020/7.)

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) szakemberei összesen 25, 2019-es évjáratú, napjaink sláger termékének számító Irsai Olivér bor komplex vizsgálatát végezték el a Szupermenta termékteszt keretében. A laboratóriumi elemzések során több mint 50 paraméter vizsgálatát végezték el a szakemberek. Többek között a termékek alkoholtartalmát, kén-dioxid, valamint illósav és összes savtartalmát is megmérték. A tesztelt borok alkoholtartalma - címkéjük szerint - 10,3 és 13,2 százalék között mozgott. A feltüntetett értékeket a laboratóriumi eredmények is megerősítették. Általánosságban elmondható, hogy a vizsgált borok beltartalmi és élelmiszerbiztonsági jellemzői megfeleltek az előírásoknak. A jelölésvizsgálat sem tárt fel hiányosságokat, a 25 borászati termék mindegyike eleget tett a jogszabályokban előírtaknak.

(Nébih)

[Eredeti](#)

(Gyógyhír Magazin, 2020. július 08., szerda, 15. oldal)

Fogyasztóvédelmi szűrés

Magyarország második helyen áll Európában a veszélyes termékek kiszűrésében. Ezt mutatja a Rapex, gyorsriasztási rendszer is, amelynek eredményeit az Európai Bizottság tegnap tette közzé.

Címkék: EU, veszélyes termékek, szűrés, hatékonyság, tagállamok, rangsor, Keszthelyi Nikoletta, helyettes államtitkár

[Eredeti](#)

(DUNA TV, 2020. július 08., szerda, 12 óra)

TAVALY NÖVEKEDÉS, IDÉN STABILITÁS

BIZTOSÍTÓK Dinamikus növekedés és jövedelmezőség jellemezte tavaly a biztosítók, a tőkepiaci szereplők és a pénzügyi vállalkozások piacait. Kihívást jelentettek a biztosítók számára az alacsony kamatok és a hozamkörnyezet, illetve a fogyasztóknak esetleg érdeksérelmet okozó ügyletek - olvasható a Magyar Nemzeti Bank legutóbbi, biztosítási, pénztári és tőkepiaci kockázati jelentésében.

A biztosítási szektor tavalyi díjbevétele 10 százalék felett nőtt az előző évhez képest. A növekedés motorja a nem élet üzletág volt, azon belül a járműbiztosítások, amit részben a kötelező gépjárműfelelősség-biztosítási díjba beépült biztosítási adó magyaráz. Az életüzletágban az előző évekhez hasonlóan a hagyományos egyszeri és eseti díjak bővültek a legjelentősebben.

Ezzel párhuzamosan a biztosítási tartalékok elsősorban a unit-linked konstrukciók révén emelkedtek tavaly, de ez az idei első negyedévben - a pénzügyi piacok változékonysága miatt - csökkenésbe fordult át. A díjbevételeknél viszont egyelőre nem tapasztalható negatív hatás 2020-ban. A szektor jövedelmezősége három éve kiemelkedően magas szinten áll, a jogszabályi szint kétszeresét jelentő tőkefeltöltöttség sem változott jelentősen. Bár a biztosítási szegmens stabilitása megfelelő, a reálgazdasági hatások már rövid távon kihívást jelenthetnek. Továbbra is alacsonyak a hozamok, nő a vagyonszámításoknál a kárigény, emellett az ügyfeleknek esetleg jelentős érdeksérelmet okozó kockázatokat is mérsékelniük kell a biztosítótársaságoknak.

Az önkéntes pénztáraknál mind az intézmények, mind a pénztári tagok száma is csökkent tavaly, és mivel a tagok egyre inkább az idősebb korosztályokból kerülnek ki, ez számos veszélyt hordoz magában a pénztárak jövője szempontjából. Kihívást jelent az is, hogy a nyugdíjpénztári tagi befizetések kismértékben, míg a munkáltatói hozzájárulások jelentősen csökkentek. Az egészség- és öngondozó pénztáraknál az egyéni befizetések növekedése sem tudta ellensúlyozni a munkáltatói hozzájárulások nagymértékű visszaesését, többek között ennek is köszönhető, hogy az intézmények működési veszteséggel zárták az elmúlt évet.

Az önkéntes nyugdíjpénztárak ezzel szemben a korábbi évekhez hasonlóan nyereségesen működtek 2019-ben, a tagok befektetéseinek pedig 9,8 százalék hozamot értek el. A koronavírus gazdasági következményei egyelőre nem hatottak negatívan a szektor be- és kifizetéseire, a tagság hosszú távú érdekeinek megfelelően. Ezzel együtt az idei első negyedévben a hozamesésnek köszönhetően a fedezeti tartalékok 6,9 százalékkal mérséklődtek az elmúlt évhez képest.

A fogyasztóvédelem szempontjából az egyik legfontosabb lépés volt a tavaly kidolgozott minősített fogyasztóbarát otthonbiztosítás koncepció, amelynek nyomán idén év végére megélemlülhet a piaci verseny a lakásbiztosításoknál. Az átfogó fogyasztóbarát szemléletnek köszönhetően a korábban bevezetett etikus életbiztosítási szabályozások átláthatóbbá tették a

költségeket és a termékek jellemzőit. A határon átnyúló intézmények fogyasztóvédelmi felügyelete mellett az MNB figyelemmel kíséri Nagy-Britannia uniós kilépésének a magyar fogyasztókat érintő lehetséges hatásait is.

Tavaly kismértékben nőtt a bankesoporthoz nem tartozó pénzügyi vállalkozások száma. Ebben a szektorban továbbra is a hitel- és pénzkölcsön-nyújtásból eredő követelésállomány a meghatározó, amelyet a pénzügyi lízing, a work-out és faktoring-követelésállomány követ. A szektort tekintve magas a koncentráció, ennek jele, hogy a portfólió négyötöde 25 pénzügyi vállalkozásnál van. A szegmens jövedelmezősége jelentősen javult, és valamivel több a nyereséges intézmény is, jelentős részük work-out és hitelezési tevékenységet folytat. A bel- és a külföldi hitelintézeti, valamint a saját finanszírozási források is jelentős emelkedést mutatnak a szektorban. Jogszabályi előírás nyomán ettől az évtől megnőtt a pénzügyi vállalkozások induló tőkéjének mértéke, ám a bankoktól független pénzügyi vállalkozások mintegy fele 2019 végén is megfelelt ennek a követelménynek. Az MNB továbbra is kiemelten figyeli a kis összegű, főképp kézizáloghiteleket nyújtó intézmények teljes hiteldíjmutató (thm)- számítási módszertanát és a vonatkozó ügyfél-tájékoztatási gyakorlatot.

A tőkepiacon a befektetési szolgáltatók forgalma 6, a kezelt ügyfélértékpapír-állomány értéke pedig jelentősen, 11,3 százalékkal gyarapodott tavaly. A befektetési vállalkozások jövedelmezősége 2019-ben csúcst ért el, az adózott eredményük 34 százalékkal haladta meg az előző évit. Valamennyi befektetési vállalkozás tőkeellátottsága megfelelő, a szektor tőkemegfelelési mutatója 22,5 százalékra nőtt.

Az idei első negyedévben a befektetési szolgáltatók kiugró - az előző negyedévhez képest 29,5 százalékkal magasabb - tőkepiaci forgalmat realizáltak, az ügyfélértékpapír-állomány piaci értéke viszont 9,6 százalékkal csökkent. A Budapesti Értéktőzsde 2020. évi első negyedéves összforgalma 45,4 százalékkal haladta meg az előző év azonos időszakát.

A befektetési alapkezelők 2019 végén kezelt vagyona 7,5 százalékkal emelkedett az előző évhez képest. A befektetési alapok teljesítményét 2019-ben jelentős pozitív hozamok és nettó tőkebeáramlás jellemezték. A befektetési alapkezelők jövedelmezősége jelentősen nőtt, adózott eredményük 2019-ben 80,8 százalékkal emelkedett. Az idei első negyedévben azonban a szektor kezelt vagyonának értéke 2019 végéhez képest 5,8 százalékkal csökkent, elsősorban a kezelt befektetési alapok vagyonának 5,5 százalékos apadása miatt.

TÓTH BALÁZS

[Eredeti](#)

(Figyelő, 2020. július 09., csütörtök, 42+43. oldal)

Biztonságosak a magyarországi vágóhidak

Biztonságosak a magyarországi vágóhidak

Biztonságosak a hazai húsüzemek

A nyugati vágóhidakkal ellentétben nálunk kicsi az esélye a járványgóc kialakulásának

Nem találtak koronavírus-fertőzött dolgozókat a hazai húsüzemekben. A nyugati példákkal ellentétben attól sem kell tartani, hogy járványgócok alakulnának ki az ágazatban. Mindez részben a feldolgozók által vállalt szigorú higiéniai protokolloknak, részben pedig annak köszönhető, hogy a magyar húsiparra nem jellemző a külföldi vendégmunkások foglalkoztatása.

Nincsenek veszélyben a hazai húszüzemek dolgozói, a nyugat-európai versenytársakkal ellentétben a magyarországi feldolgozóüzemekben nagyon alacsony a kockázata annak, hogy járványgóc alakuljon ki. Ahogyan arról korábban lapunk is beszámolt, több németországi vágóhidon és húsfeldolgozóban ütötte fel a fejét a megbetegedés. Legutóbb egy alsó-szászországi városban, Wildeshausenben működő húszüzem 23 dolgozójának koronavírusesztje lett pozitív. Ennél is súlyosabb helyzettel találták szembe magukat az Észak-Rajna- Vesztfáliában vizsgálódó szakemberek, amikor 1550 fertőzöttet regisztráltak egy vágóhidon. Ráadásul nem elszigetelt példáról van szó: a napokban már az osztrák hatóságok is hasonló esetekről számoltak be. Az első tesztek során három húsfeldolgozó üzemben találtak koronavírussal fertőzött dolgozókat a hatóságok.

Hogy miért épp a vágóhidakon kezdett újra terjedni a koronavírus-fertőzés, arra a szakértők szerint a külföldi vendégmunkások tömeges foglalkoztatása adhatja meg a választ. Ismert, hogy a német és az osztrák húsiparban - más mezőgazdasági és élelmiszeripari ágazatokhoz hasonlóan - nagyon magas a külföldi dolgozók aránya. Sokan a jobb fizetésért a kényelmesebb lakhatási feltételekről is lemondanak: hetekig összezárva, szűkös munkásszállókon élnek. Ráadásul a vágóhidakon zömmel hidegben kell dolgozni, ami szintén kedvezhet a járvány terjedésének.

Joggal merülhet fel a kérdés a fogyasztókban, hogy a hazai húszüzemekben megjelenhet-e a fertőzés. Az ágazati szakemberek szerint ettől nem kell tartani. Mindez részben annak köszönhető, hogy a vállalkozások a szokásos élelmiszer-higiéniai és munkabiztonsági előírásokon kívül külön protokollokat fogadtak el dolgozóik egészségének védelme érdekében. Ebben segítette őket a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal is. A hatóság a betegség hazai megjelenésekor összegyűjtötte és a honlapján közzétette a legfontosabb gyakorlati tanácsokat, amelyeket az élelmiszeripari cégeknek, ezen belül külön a vágóhídi és húsipari létesítmények üzemeltetőinek érdemes betartaniuk. Feldman Zsolt, az Agrárminisztérium államtitkára szerint önmagában az, hogy az élelmiszeriparban működő vállalkozásokra nagyon szigorú higiéniai előírások vonatkoznak, biztosítékot jelent arra, hogy sem a koronavírus, sem más betegség ne tudjon elterjedni az üzemekben. Képviselői kérdésre adott írásbeli válaszában arra is rámutatott: a nyugati példáktól eltérően itthon nem jellemző, hogy külföldi vendégmunkásokat foglalkoztatnának az ágazatban. - A megyei és fővárosi kormányhivatal mint munkaügyi hatóság rendszeresen végez ellenőrzéseket a feldolgozóiparban, a hatóságok részéről azonban ebben az évben nem érkezett olyan jelzés, amely szerint a húsfeldolgozás területén számottevő külföldit foglalkoztatnának. Ahogyan a munkaköri alkalmassági vizsgálatokon koronavírus-betegeket sem találtak a szakemberek - emelte ki az államtitkár.

Mivel az új koronavírus elsősorban közvetlen emberi érintkezéssel terjed, ezért attól sem kell tartani, hogy az élelmiszereken keresztül bárki is megfertőződhetne. Erre mutatott rá korábban az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság, valamint a Német Szövetségi Kockázatfelmérési Intézet vizsgálata is. Eszerint sem a sertésekben, sem a baromfifélékben nincs jelen a vírus, ráadásul a betegség terjedéséhez élő gazdaszervezetre van szükség, így kizárt, hogy az élelmiszereken keresztül - beleértve a húskészítményeket is - valaki megfertőződjön koronavírussal.

Szigorú protokollokat fogadtak el itthon a dolgozók megóvásának érdekében
Köpöncei Csilla

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2020. július 09., csütörtök, 1+13. oldal)

A nyaralás rejtett költségei

A tapasztalatok szerint, ha olcsó a szállás, sokszor nem lemondható

KÖRKÉP A Covid-19 vírus miatt érdemes szállásfoglalás előtt még inkább körültekintőnek lenni, és olyan helyet választani, ahol az utazás előtt díjmentesen vissza lehet mondani a szobát. Célszerű azt is ellenőrizni, a járványveszély miatt a hotelben vagy panzióban vannak-e korlátozások, például az étkezéseknél, a wellnessrészlegek használatakor.

Belföldi és külföldi utazásoknál is egyre nagyobb teret hódít az internetes szállásfoglalás. Akár közvetlenül a szálló honlapján, akár online szállásközvetítőkön keresztül intézzük ezt, érdemes figyelmesen tanulmányozni a különböző feltételeket.

Fontos például, hogy rendelkezik-e magyar nyelvű ügyfélszolgálattal a vállalkozás, és a foglalás lemondható-e díjmentesen. Van-e lehetőség korábbi érkezésre, későbbi távozásra? Nézzük meg, milyen véleményeket írtak a kiválasztott hotelről, panzióról a korábbi vendégek!

Előre érdemes azt is megtudni, van-e parkolási lehetőség, magunkkal vihetjük-e házi kedvencünket, felkészültek-e kisgyermekek fogadására is. S azt is, felszámolnak-e takarítás címén pluszköltséget, fizethetünk-e bankkártyával, kérnek-e kauciót az esetleges károk fedezésére. Egy apartman esetében lényeges a felszereltség, például a televízió, a mosogatógép, a széf, a légkondicionáló. Akárcsak az, kérnek-e pluszpénzt az internetelérésért vagy éppen a medence használatáért.

- Ha egy honlapon több ajánlati ár szerepel, akkor az alacsonyabb esetében általában a teljes díjat előre ki kell fizetni, és a foglalás nem lemondható. Így ha valami közbejön - betegség, nem várt más esemény -, és nem tudunk elutazni, akkor elvesz a befizetett összeg - hívták fel a lakosság figyelmét a Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda szakértői.

Nézzük meg, mit írtak a kiválasztott hotelről, panzióról a korábbi vendégek

Ha gond lenne a foglalással, ha nem olyan a szálláshely, mint az ajánlatban szerepelt, elsőként az üzemeltetőjének kell jelezni észrevételeinket, kifogásainkat. Kérjük erről jegyzőkönyv felvételét! Amennyiben nem oldódik meg a panasz, magyarországi szolgáltató esetén megtévesztő tájékoztatás miatt a területileg illetékes kormányhivatal fogyasztóvédelmi hatóságához fordulhatunk. Kártérítési igény miatt békéltetőtestület előtti egyezsége is lehetőség nyílik.

A Veszprém megyeiek a Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda szakértőinek közvetlenül az 52/876-565-ös telefonszámon és az info@fogyasztovedok.hu e-mail-címen tehetik fel kérdéseiket.

Olvasóink elküldhetik őket szerkesztőségünknek is, a válaszok lapunkban jelennek meg.

FOGYASZTÓVÉDELMI KÉRDÉSEK

A Napló rendszeresen tájékoztatja olvasóit a fogyasztóvédelem aktualitásairól, továbbá tanácsokat ad a vásárlással, a szolgáltatásokkal kapcsolatos problémáik megoldásához. Nemrégiben többek között az utasbiztosításokról és a jótállás szabályainak változásairól írtunk. Olvasóink konkrét panaszaira, kérdéseire is szívesen válaszolunk a Gazdasági és Versenyügyi Tanácsadó Iroda és a Pénzügyi Navigátor Tanácsadó Iroda szakértőinek segítségével. Annyit kell csak tenniük, hogy e-mailen elküldik a zita.rimanyi@veszpreminaplo.hu címre levelüket, amelyben röviden leírják gondjuk, vitás ügyük lényegét. Lapunk oldalain tesszük közzé, hogyan rendezhetik őket.

Sokszor a jogszabályok ismerete is elég a megoldáshoz, de jogaival csak akkor tud élni a vevő, ha utána néz azoknak. Ebben segítünk, zsebet védő tanácsokkal.

Körültekintő magatartással gondtalan lesz a nyaralás

RIMÁNYI ZITA zita.rimanyi @veszpreminaplo.hu

[Eredeti](#)

(Napló, 2020. július 09., csütörtök, 5. oldal)

A műanyagok új élete

Az előttünk álló évek egyik legnagyobb kihívása vitathatatlanul a fenntartható termesztés és kereskedelem megvalósítása lesz a kertészetben is. Miközben a környezetvédelmi szervezetek nyomást gyakorolnak a termeszőkre és a kereskedőkre a műanyag hulladék csökkentése érdekében, az ökotudatos fogyasztók egyre szélesebb rétege is a korábbi gyakorlat változtatására sarkallja a kertészeket. A folyamat az utóbbi néhány évben Németországban felgyorsult, és csupán idő kérdése, hogy hazánkba mikor gyűrűznek be ugyanezek az elvárások. A Taspo magazin több cikkben is foglalkozott a témával, ezekből szemlélünk.

A növénykereskedelemmel együtt járó műanyag hulladék mennyiségének csökkentése hosszú ideje foglalkoztatja az ágazat szereplőit. A legnagyobb gondot az egyszer használatos kiegészítők jelentik. Gözerővel folyik ezért a többször felhasználható tálcák rendszerének kidolgozása, a műanyag- gyártó cégek pedig az újrahasznosítást igyekeznek megoldani.

Az újból felhasználható növénytartó tálcák előnyeiről már több tanulmány készült. A PSF környezetvédelmi alapítvány szerint már egy 1996-ban készült kimutatás rávilágított arra, hogy környezeti szempontból mennyivel előnyösebb a többutas növénytartó tálcák rendszere. Hollandiában pedig gazdasági felmérések alapján úgy számolnak, hogy évente több mint 180 millió eldobható tálca kerül forgalomba, amelyekből 23 ezer tonna polisztirol-hulladék keletkezik. Annyi, mint amennyit évente egymillió holland ember halmoz fel.

Mindenki sokallta a hulladékot

Tavaly év végén a Deutsche Umwelthilfe (DÜH) független környezet- és fogyasztóvédelmi szervezet felmérést végzett az újrahasznosítható és eldobható csomagolások felhasználásáról több mint száz dísznövény nagy- és kiskereskedés, barkácsáruház-lánc és kertészeti áruháza, valamint nagyobb élelmiszerkereskedelmi lánc bevonásával. Thomas Fischer, a DÜH egyik vezetője azt tartja a felmérés egyik legnagyobb eredményének, hogy a visszajelzésekből kiderült, mindegyik megkérdezett sokallta az egyszer használatos tálcák és cserepek miatt keletkezett műanyag hulladékot. A DÜH a felmérés alapján kiemelte, hogy a német növénykereskedelemben különösen a növények szállításával összefüggésben túl nagy az egyszer használatos anyagok, jellemzően műanyagok aránya. Németországban mintegy 150 millió darab szállításhoz használt csomagolóanyag végzi szemétként, ez körülbelül 21 millió kilogramm műanyag hulladékot jelent évenként. Barbara Metz, a Deutsche Umwelthilfe növényekkel foglalkozó ágazatának vezetője szerint amíg a polcokról levehető, boltokban megvásárolható.

termékek kapcsán viszonylag magas a vásárlói tudatosság, addig a nem nyilvánvaló, "rejtett" területeken, mint amilyen például a növények szállítása, már nem érződik ez a fogyasztói hozzáállás. A megkérdezettek közül elsősorban a kis és közepes méretű vállalatok

jelezték, hogy már régebb óta alkalmaznak többször használható növénytartó tálcákat, és szerintük ez nemcsak anyagi előnyökkel jár, de könnyen is kezelhetők és a logisztikájuk is megfelelő.

Fischer szerint ez azért örvendetes, mert így a hulladékcsökkentés, a klíma- és az erőforrás-védelem együtt jár a gazdasági haszonnal.

Fontolóra veszik a váltást

A nagyobb dísznövény- és élelmiszerkereskedelmi láncok, illetve barkács- áruházak alig vagy egyáltalán nem használnak többutas csomagolókat, viszont az egyszer használható tálcák 90%-át összegyűjtik az üzlettérből, mivel csak kevés vásárló viszi azt magával. Ezeknek a tálcáknak a többsége nem újrahasznosítható, pedig tetemes mennyiségről van szó a Toom Bau- markt barkácsáruházlánc állítása szerint náluk évente 8 millió egyszer használatos műanyag tálca keletkezik hulladékként. A kérdőívből merítve az ötletet, néhány áruházlánc jelezte, hogy fontolóra veszik a növények egyszer használatos kartondobozokban való szállítását. De gondolkodnak még bioműanyag, vagy újrahasznosított anyagból készült egy- utas tálcák használatán is, noha Fischer szerint a hagyományos egyutas tálcák alternatív anyagból készülő egyutas tálcákra való cseréje számottevően nem csökkenti a keletkező hulladék mennyiségét.

Politikusok támogatását kérik

A DÜH a környezetvédelmi szempontok erősödéséből kiindulva szorgalmazza, hogy a cégek felelősségteljesen gondolják újra kereskedelmi szempontjaikat és ne használjanak eldobható tálcákat, ne hozzanak létre felesleges hulladékhegyeket. A német növénykereskedelem újragondolása ennél fogva azt is eredményezné, hogy a holland partnereknél is előtérbe kerülne az újrahasznosítható csomagolás, hiszen a kereslet meghatározza a kínálatot is.

Gazdasági szempontból is érdemes váltani, mivel az újrahasználható, többutas termékek használata körülbelül harmadával csökkenti a költségeket. A DÜH határozottan kérte a politikusokat, hogy támogassák az ügyet. Ennek érdekében Svenja Schulze szövetségi környezetvédelmi miniszternél kezdeményezte, hogy az újrahasznosítást és a hulladékcsökkentést ne önkéntes rendszerben kezeljék, hanem törvényi szabályozás keretein belül tegyék kötelezővé a többször használható növénytartó tálcák arányának növelését a szállítás során. Emellett pedig vegyék fontolóra az egyszer használható műanyag tálcák adóval való terhelését.

Közös felelősség

Noha a szállítás során használt műanyag tálcák aránya napjainkban csökken, Németországban még mindig majdnem 90 százalék. Ez az arány a növénytartó tálcák fejlesztésével foglalkozó német Floritray GmbH tavalyi bejelentése kapcsán várhatóan változni fog. A cég bemutatta a többször használható növénytartó tálcáját, a Landgard szövetkezet pedig jelezte, hogy támogatja a többutas tálcák zárt rendszerű körforgásának kiépítését. A Floritray szorgalmazta, hogy az újrahasznosító rendszerbe vonják be a kereskedelmi lánc összes résztvevőjét - a termelőket, valamint a nagy- és kiskereskedelmet is. Az új és egységes, többször használható tálca 100 százalékos újrahasznosított polipropilénből (PP) készül. A rendszer a Floritray tálcák forgalmazása mellett a piaci résztvevőknek szolgáltatásként nyújtja a tálcák mosását, tisztítását, cseréjét és leltárját. A Floritray minden meglévő szállítási rendszerrel kompatibilis, illeszkedik a CC-, valamint EC-konténerekhez, és mindegyik Floritray tálcán van egy hét milliméter magas vízelvezető barázda. A 6, 8 vagy 12-es tálcákba többféle méretben és eltérő dőlésszöggel helyezhetők el a cserepek.

Fenntarthatósági stratégiája részeként a termeszítőket összefogó Landgard szövetkezet támogatja a zárt rendszer kialakítását. Szerintük a Floritray újrahasznosítható tálcáin alapuló

új rendszer a kertészeti ágazat egyértelmű jelzése a politikusok, a környezetvédelmi szervezetek és a fogyasztók felé, hogy felelősséget éreznek a környezet védelmére, a természeti erőforrások lehető legnagyobb mértékű megmentése iránt. Ennek megfelelően a szövetség az ágazat többi szereplőjét is buzdítja, hogy vegyenek részt az új Floritray rendszerben, hiszen csak együtt és közös erővel tudnak számottevő eredményt elérni

A gyártók is készülnek

A műanyag csomagolás csökkentése vagy teljes elhagyása szinte minden német műanyaggyártó és -feldolgozó vállalat terveiben szerepel. Legtöbbjük már évek óta használ újrahasznosított műanyagot a termesztőedények és szállítótálcák gyártása során, de mostanáig nem kezelték kiemelten a témát, mivel ügyfeleik meglehetősen szkeptikusak voltak. A biológiailag lebomló edények és tálcák köre tovább növekszik, íme, néhány példa

Felár nélkül

A Hawita Technoplast már több mint tíz éve elkezdte a felhasznált műanyagok csökkentését. A cég lakossági műanyag- hulladék újrahasznosításával készülő műanyag edényeket kínál felár nélkül. Ezek ökológiai lábnyoma ugyanis szignifikánsan jobb volt, mint az etanol bázisú bioműanyagoké. Az edények alapanyaga közvetlenül újrahasznosításból származik. A cserepek szürke vagy kék színben kaphatók, amelyet kis mennyiségű színezék hozzákeverésével érnek el. A megszokott minőségen az új EuCertPlast minősítésű alapanyag semmit sem változtat.

Visszavételes rendszerben

A körülbelül 9 centiméter magas, 32 centiméter széles és 54 centiméter hosszú, újrahasznosított műanyagból készült, 2017-ben bemutatott Gártner- box már más méretben is elérhető. Az eredeti dán konténerhez igazított méretű Gártnerboxból négy fér a CC-kocsi polcára. A dobozok üzemben belüli szállításra is alkalmasak. Elsősorban szállítódoboznak szánták a kertészetekben vásárló ügyfelek számára, de akár visszavételes rendszerben is értékesíthetők. Ha az ügyfél nem akarja visszavinni, akkor a csomagtartóban veheti hasznát, tárolhat benne kerti szerszámot, cipőt. Az új Gártnerboxx az eredeti méretűnek a fele, nagyon stabil, és szürke színben is kapható.

Színes edények és tálcák

A Modiform is bemutatta a lakossági szelektív hulladék újrahasznosítása révén készült kaspóit. Az edényeket és tálcákat szürke, barna-szürke, zöld és kék színben gyártják, de más színű termékek is várhatók. Az ügyfelek bármilyen méretet választhatnak minden színből, valamint hőformázott és fröccsöntött edények is kaphatók. A termék száz százalékban újrahasznosított és újrahasznosítható. Az edények mellett a Modiform kizárólag újrahasznosított anyagból készült színes tálcákat is kínál, matt és fényes kivitelben is. A társaság szerint a tálcák formája előnyösebb, valamint erősebbek és stabilabbak is.

Hulladékpapírból

Mivel nem minden műanyag termékük érkezik vissza hozzájuk, mert például másutt hasznosítják újra őket, a Modiform kifejlesztette a 100 százalékban hulladékpapírból készülő EcoExpert termékcsaládot. A termékek újrahasznosíthatók és komposztálhatók, a természetben pedig egy éven belül teljesen lebomlanak. A felhasznált karton FSC tanúsítvánnyal rendelkezik (fenntartható erdő-gazdálkodásból származik), a rostok hosszabbak, mint a papírszalagok, így a termékek erősebbek. A vízszivárgást a természetes viasz adalékanyaggal akadályozzák meg. A Modiform szerint az EcoExpert szállítótálcák előnye vitathatatlan.

A tálcákon kívül EcoExpert szaporítócserepek is kaphatóak 9-19 centiméteres méretek között

Körforgás

A Pöppelmann Teku márkanéven kínálja a kiváló minőségű cserepeket, professzionális természetési rendszereket, szállítótálcákat. 2018-ban vezette be a vállalat a Recycling Blue termékcsaládot. Ezek az edények kizárólag lakossági szelektív hulladék újrahasznosításával készültek, és 100 százalékban újrahasznosíthatóak, akár egy zárt körforgást lehetővé téve a Pöppelmann szaporítóanyag- és faiskolai szaporítótálca-kínálatában

Kísérletek új anyagokkal

A több mint 200 alkalmazottat foglalkoztató Soparco családi vállalkozás Franciaországban két telephelyen gyárt műanyag edényeket kertészeti célokra. Már 1985 óta használnak polipropilént a gyártás során. Ez az újrahasznosított anyag különféle forrásokból származik, például élelmiszerekből, gyógyszeripari csomagolásokból, autóalkatrészekből, játékokból és saját termelési hulladékaikból. A fehér vagy világos edényekhez új anyag szükséges, minden egyéb termék 90%-ban újrahasznosított műanyagból készül, pedig ez korábban nem igen volt népszerű. A Soparco új alapanyagokkal is kísérletezik, például kagylóhéjból vagy kávébabból származó hulladékkal. Ezek műanyaggal összekeverve már feldolgozhatók például kertészeti célokra.

Rass Krisztina

[Eredeti](#)

(Kertészet és Szőlészet, 2020. július 08., szerda, 23+24+25. oldal)

Mire számíthat az, aki március közepe után fizette be a görög nyaralást?

Azoknak a személyeknek, akik március 15-e után fizették be valamelyik szerbiai utazási irodában a görögországi nyaralásukat, ha úgy döntenek, akkor az utazási irodáknak tizenöt napon belül vissza kell nekik fizetniük a befizetett pénzt, erősítette meg Aleksandar Senièiæ, a Utazási Irodák Szerbiai Szövetségének (JUTA) igazgatója a Blic napilap gazdasági mellékletének. Senièiæ elmondása szerint azok esetében, akik [...]

Azoknak a személyeknek, akik március 15-e után fizették be valamelyik szerbiai utazási irodában a görögországi nyaralásukat, ha úgy döntenek, akkor az utazási irodáknak tizenöt napon belül vissza kell nekik fizetniük a befizetett pénzt, erősítette meg Aleksandar Senièiæ, a Utazási Irodák Szerbiai Szövetségének (JUTA) igazgatója a Blic napilap gazdasági mellékletének. Senièiæ elmondása szerint azok esetében, akik március 15. előtt fizették be a görögországi nyaralásukat, a turisztikai irodák élhetnek azzal a lehetőséggel, hogy nem fizetik vissza a teljes összeget, hanem helyette ugyanabban az értékben felajánlanak egy másik utazást, vagy egy utazási utalványt adnak cserébe. Azokra, akik március 15-e után fizették be a pénzt, a turizmusról szóló törvény vonatkozik, így ők azzal számolhatnak, hogy az utazási irodák visszaadják nekik a befizetett összeget. Mint ismeretes, Görögország vasárnap jelezte, hogy hétfőn, július hatodikán reggel hat órától július 15-ig a szerb állampolgárok nem léphetnek be az ország területére, mivel Szerbiában jelentősen megnőtt a koronavírussal fertőzött személyek száma. Kedden a két ország közötti légi közlekedést is felfüggesztették. Az Efektíva Egyesület értesülései szerint a szerb állampolgárok közül sokan március 15-e után fizették be a görögországi nyaralást, így az utazási irodáknak nincs joguk a rendeletre hivatkozni, ehelyett, amennyiben az utazók kérik, akkor kötelesek a teljes összeget visszafizetni. Ha az utazási iroda nem tesz eleget a törvényes kötelezettségének, vagyis nem akarja visszafizetni a pénzt, hanem helyette utalványt kínál, a polgárnak nem marad más

hátra, mintsem hogy panaszt tegyen az utazási felügyelőknél, vagy hogy fogyasztóvédelmi eljárást indítson az utazási iroda ellen. - Szabad Magyar Szó

[Eredeti](#)

(szabadmagyarszo.com, 2020. július 08., szerda)

TAVALY NÖVEKEDÉS, IDÉN STABILITÁS

BIZTOSÍTÓK Dinamikus növekedés és jövedelmezőség jellemezte tavaly a biztosítók, a tőkepiaci szereplők és a pénzügyi vállalkozások piacait. Kihívást jelentettek a biztosítók számára az alacsony kamatok és a hozamkörnyezet, illetve a fogyasztóknak esetleg érdeksérelmet okozó ügyletek - olvasható a Magyar Nemzeti Bank legutóbbi, biztosítási, pénztári és tőkepiaci kockázati jelentésében.

A biztosítási szektor tavalyi díjbevétele 10 százalék felett nőtt az előző évhez képest. A növekedés motorja a nem élet üzletág volt, azon belül a járműbiztosítások, amit részben a kötelező gépjárműfelelősség-biztosítási díjba beépült biztosítási adó magyaráz. Az életüzletágban az előző évekhez hasonlóan a hagyományos egyszeri és eseti díjak bővültek a legjelentősebben.

Ezzel párhuzamosan a biztosítási tartalékok elsősorban a unit-linked konstrukciók révén emelkedtek tavaly, de ez az idei első negyedévben - a pénzügyi piacok változékonysága miatt - csökkenésbe fordult át. A díjbevételeknél viszont egyelőre nem tapasztalható negatív hatás 2020-ban. A szektor jövedelmezősége három éve kiemelkedően magas szinten áll, a jogszabályi szint kétszeresét jelentő tőkefeltöltöttség sem változott jelentősen. Bár a biztosítási szegmens stabilitása megfelelő, a reálgazdasági hatások már rövid távon kihívást jelenthetnek. Továbbra is alacsonyak a hozamok, nő a vagyonszámításoknál a kárigény, emellett az ügyfeleknek esetleg jelentős érdeksérelmet okozó kockázatokat is mérsékelniük kell a biztosítótársaságoknak.

Az önkéntes pénztáraknál mind az intézmények, mind a pénztári tagok száma is csökkent tavaly, és mivel a tagok egyre inkább az idősebb korosztályokból kerülnek ki, ez számos veszélyt hordoz magában a pénztárak jövője szempontjából. Kihívást jelent az is, hogy a nyugdíjpénztári tagi befizetések kismértékben, míg a munkáltatói hozzájárulások jelentősen csökkentek. Az egészség- és önszegélyező pénztáraknál az egyéni befizetések növekedése sem tudta ellensúlyozni a munkáltatói hozzájárulások nagymértékű visszaesését, többek között ennek is köszönhető, hogy az intézmények működési veszteséggel zárták az elmúlt évet.

Az önkéntes nyugdíjpénztárak ezzel szemben a korábbi évekhez hasonlóan nyereségesen működtek 2019-ben, a tagok befektetéseinek pedig 9,8 százalék hozamot értek el. A koronavírus gazdasági következményei egyelőre nem hatottak negatívan a szektor be- és kifizetéseire, a tagság hosszú távú érdekeinek megfelelően. Ezzel együtt az idei első negyedévben a hozamesésnek köszönhetően a fedezeti tartalékok 6,9 százalékkal mérséklődtek az elmúlt évhez képest.

A fogyasztóvédelem szempontjából az egyik legfontosabb lépés volt a tavaly kidolgozott minősített fogyasztóbarát otthonbiztosítás koncepció, amelynek nyomán idén év végére megélénkülhet a piaci verseny a lakásbiztosításoknál. Az átfogó fogyasztóbarát szemléletnek

köszönhetően a korábban bevezetett etikus életbiztosítási szabályozások átláthatóbbá tették a költségeket és a termékek jellemzőit. A határon átnyúló intézmények fogyasztóvédelmi felügyelete mellett az MNB figyelemmel kíséri Nagy-Britannia uniós kilépésének a magyar fogyasztókat érintő lehetséges hatásait is.

Tavaly kismértékben nőtt a bankcsoporthoz nem tartozó pénzügyi vállalkozások száma. Ebben a szektorban továbbra is a hitel- és pénzkölcsön-nyújtásból eredő követelésállomány a meghatározó, amelyet a pénzügyi lízing, a work-out és faktoring-követelésállomány követ. A szektort tekintve magas a koncentráció, ennek jele, hogy a portfólió négyötöde 25 pénzügyi vállalkozásnál van. A szegmens jövedelmezősége jelentősen javult, és valamivel több a nyereséges intézmény is, jelentős részük work-out és hitelezési tevékenységet folytat. A bel- és a külföldi hitelintézeti, valamint a saját finanszírozási források is jelentős emelkedést mutatnak a szektorban. Jogszabályi előírás nyomán ettől az évtől megnőtt a pénzügyi vállalkozások induló tőkéjének mértéke, ám a bankoktól független pénzügyi vállalkozások mintegy fele 2019 végén is megfelelt ennek a követelménynek. Az MNB továbbra is kiemelten figyeli a kis összegű, főképp kézizáloghiteleket nyújtó intézmények teljes hiteldijmutató (thm)- számítási módszertanát és a vonatkozó ügyfél-tájékoztatási gyakorlatot.

A tőkepiacon a befektetési szolgáltatók forgalma 6, a kezelt ügyfélértékpapír-állomány értéke pedig jelentősen, 11,3 százalékkal gyarapodott tavaly. A befektetési vállalkozások jövedelmezősége 2019-ben csúcsot ért el, az adózott eredményük 34 százalékkal haladta meg az előző évit. Valamennyi befektetési vállalkozás tőkeellátottsága megfelelő, a szektor tőkemegfelelési mutatója 22,5 százalékra nőtt.

Az idei első negyedévben a befektetési szolgáltatók kiugró - az előző negyedévhez képest 29,5 százalékkal magasabb - tőkepiaci forgalmat realizáltak, az ügyfélértékpapír-állomány piaci értéke viszont 9,6 százalékkal csökkent. A Budapesti Értéktőzsde 2020. évi első negyedéves összforgalma 45,4 százalékkal haladta meg az előző év azonos időszakáét.

A befektetési alapkezelők 2019 végén kezelt vagyona 7,5 százalékkal emelkedett az előző évhez képest. A befektetési alapok teljesítményét 2019-ben jelentős pozitív hozamok és nettó tőkebeáramlás jellemezték. A befektetési alapkezelők jövedelmezősége jelentősen nőtt, adózott eredményük 2019-ben 80,8 százalékkal emelkedett. Az idei első negyedévben azonban a szektor kezelt vagyonának értéke 2019 végéhez képest 5,8 százalékkal csökkent, elsősorban a kezelt befektetési alapok vagyonának 5,5 százalékos apadása miatt.

TÓTH BALÁZS

[Eredeti](#)

(Figyelő, 2020. július 09., csütörtök, 42+43. oldal)

Biztonságosak a magyarországi vágóhidak

Biztonságosak a magyarországi vágóhidak

Biztonságosak a hazai húsüzemek

A nyugati vágóhidakkal ellentétben nálunk kicsi az esélye a járványgóc kialakulásának

Nem találtak koronavírus-fertőzött dolgozókat a hazai húsüzemekben. A nyugati példákkal ellentétben attól sem kell tartani, hogy járványgócok alakulnának ki az ágazatban. Mindez részben a feldolgozók által vállalt szigorú higiéniai protokolloknak, részben pedig annak

köszönhető, hogy a magyar húsiparra nem jellemző a külföldi vendégmunkások foglalkoztatása.

Nincsenek veszélyben a hazai húszüzemek dolgozói, a nyugat-európai versenytársakkal ellentétben a magyarországi feldolgozóüzemekben nagyon alacsony a kockázata annak, hogy járványgóc alakuljon ki. Ahogyan arról korábban lapunk is beszámolt, több németországi vágóhidon és húsfeldolgozóban ütötte fel a fejét a megbetegedés. Legutóbb egy alsó-szászországi városban, Wildeshausenben működő húszüzem 23 dolgozójának koronavírusesztje lett pozitív. Ennél is súlyosabb helyzettel találták szembe magukat az Észak-Rajna- Vesztfáliában vizsgálódó szakemberek, amikor 1550 fertőzöttet regisztráltak egy vágóhidon. Ráadásul nem elszigetelt példákra van szó: a napokban már az osztrák hatóságok is hasonló esetekről számoltak be. Az első tesztek során három húsfeldolgozó üzemben találtak koronavírussal fertőzött dolgozókat a hatóságok.

Hogy miért épp a vágóhidakon kezdett újra terjedni a koronavírus-fertőzés, arra a szakértők szerint a külföldi vendégmunkások tömeges foglalkoztatása adhatja meg a választ. Ismert, hogy a német és az osztrák húsiparban - más mezőgazdasági és élelmiszeripari ágazatokhoz hasonlóan - nagyon magas a külföldi dolgozók aránya. Sokan a jobb fizetésért a kényelmesebb lakhatási feltételekről is lemondanak: hetekig összezárva, szűkös munkásszállókban élnek. Ráadásul a vágóhidakon zömmel hidegben kell dolgozni, ami szintén kedvezhet a járvány terjedésének.

Joggal merülhet fel a kérdés a fogyasztókban, hogy a hazai húszüzemekben megjelenhet-e a fertőzés. Az ágazati szakemberek szerint ettől nem kell tartani. Mindez részben annak köszönhető, hogy a vállalkozások a szokásos élelmiszer-higiéniai és munkabiztonsági előírásokon kívül külön protokollokat fogadtak el dolgozóik egészségének védelme érdekében. Ebben segítette őket a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal is. A hatóság a betegség hazai megjelenésekor összegyűjtötte és a honlapján közzétette a legfontosabb gyakorlati tanácsokat, amelyeket az élelmiszeripari cégeknek, ezen belül külön a vágóhídi és húsipari létesítmények üzemeltetőinek érdemes betartaniuk. Feldman Zsolt, az Agrárminisztérium államtitkára szerint önmagában az, hogy az élelmiszeriparban működő vállalkozásokra nagyon szigorú higiéniai előírások vonatkoznak, biztosítékot jelent arra, hogy sem a koronavírus, sem más betegség ne tudjon elterjedni az üzemekben. Képviselői kérdésre adott írásbeli válaszában arra is rámutatott: a nyugati példáktól eltérően itthon nem jellemző, hogy külföldi vendégmunkásokat foglalkoztatnának az ágazatban. - A megyei és fővárosi kormányhivatal mint munkaügyi hatóság rendszeresen végez ellenőrzéseket a feldolgozóiparban, a hatóságok részéről azonban ebben az évben nem érkezett olyan jelzés, amely szerint a húsfeldolgozás területén számottevő külföldit foglalkoztatnának. Ahogyan a munkaköri alkalmassági vizsgálatokon koronavírus-betegeket sem találtak a szakemberek - emelte ki az államtitkár.

Mivel az új koronavírus elsősorban közvetlen emberi érintkezéssel terjed, ezért attól sem kell tartani, hogy az élelmiszereken keresztül bárki is megfertőződhetne. Erre mutatott rá korábban az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság, valamint a Német Szövetségi Kockázatelemzési Intézet vizsgálata is. Eszerint sem a sertésekben, sem a baromfifélékben nincs jelen a vírus, ráadásul a betegség terjedéséhez élő gazdaszervezetre van szükség, így kizárt, hogy az élelmiszereken keresztül - beleértve a húskészítményeket is - valaki megfertőződjön koronavírussal.

Szigorú protokollokat fogadtak el itthon a dolgozók megóvásának érdekében

Köpöncei Csilla

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2020. július 09., csütörtök, 1+13. oldal)

A nyaralás rejtett költségei

A tapasztalatok szerint, ha olcsó a szállás, sokszor nem lemondható

KÖRKÉP A Covid-19 vírus miatt érdemes szállásfoglalás előtt még inkább körültekintőnek lenni, és olyan helyet választani, ahol az utazás előtt díjmentesen vissza lehet mondani a szobát. Célszerű azt is ellenőrizni, a járványveszély miatt a hotelben vagy panzióban vannak-e korlátozások, például az étkezéseknél, a wellnessrészlegek használatakor.

Belföldi és külföldi utazásoknál is egyre nagyobb teret hódít az internetes szállásfoglalás. Akár közvetlenül a szálló honlapján, akár online szállásközvetítőkön keresztül intézzük ezt, érdemes figyelmesen tanulmányozni a különböző feltételeket.

Fontos például, hogy rendelkezik-e magyar nyelvű ügyfélszolgálattal a vállalkozás, és a foglalás lemondható-e díjmentesen. Van-e lehetőség korábbi érkezésre, későbbi távozásra? Nézzük meg, milyen véleményeket írtak a kiválasztott hotelről, panzióról a korábbi vendégek!

Előre érdemes azt is megtudni, van-e parkolási lehetőség, magunkkal vihetjük-e házi kedvencünket, felkészültek-e kisgyermekek fogadására is. S azt is, felszámolnak-e takarítás címén pluszköltséget, fizethetünk-e bankkártyával, kérnek-e kauciót az esetleges károk fedezésére. Egy apartman esetében lényeges a felszereltség, például a televízió, a mosogatógép, a széf, a légkondicionáló. Akárcsak az, kérnek-e pluszpénzt az internetelésért vagy éppen a medence használatáért.

- Ha egy honlapon több ajánlati ár szerepel, akkor az alacsonyabb esetében általában a teljes díjat előre ki kell fizetni, és a foglalás nem lemondható. Így ha valami közbejön - betegség, nem várt más esemény -, és nem tudunk elutazni, akkor elvesz a befizetett összeg - hívták fel a lakosság figyelmét a Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda szakértői.

Nézzük meg, mit írtak a kiválasztott hotelről, panzióról a korábbi vendégek

Ha gond lenne a foglalással, ha nem olyan a szálláshely, mint az ajánlatban szerepelt, elsőként az üzemeltetőjének kell jelezni észrevételeinket, kifogásainkat. Kérjük erről jegyzőkönyv felvételét! Amennyiben nem oldódik meg a panasz, magyarországi szolgáltató esetén megtévesztő tájékoztatás miatt a területileg illetékes kormányhivatal fogyasztóvédelmi hatóságához fordulhatunk. Kártérítési igény miatt békéltetőtestület előtti egyezségre is lehetőség nyílik.

A Veszprém megyeiek a Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda szakértőinek közvetlenül az 52/876-565-ös telefonszámon és az info@fogyasztovedok.hu e-mail-címen tehetik fel kérdéseiket.

Olvasóink elküldhetik őket szerkesztőségünknek is, a válaszok lapunkban jelennek meg.

FOGYASZTÓVÉDELMI KÉRDÉSEK

A Napló rendszeresen tájékoztatja olvasóit a fogyasztóvédelem aktualitásairól, továbbá tanácsokat ad a vásárlással, a szolgáltatásokkal kapcsolatos problémáik megoldásához. Nemrégiben többek között az utasbiztosításokról és a jótállás szabályainak változásairól írtunk. Olvasóink konkrét panaszaira, kérdéseire is szívesen válaszolunk a Gazdasági és Versenyügyi Tanácsadó Iroda és a Pénzügyi Navigátor Tanácsadó Iroda szakértőinek segítségével. Annyit kell csak tenniük, hogy e-mailen elküldik a

zita.rimanyi@veszpreminaplo.hu címre levelüket, amelyben röviden leírják gondjuk, vitás ügyük lényegét. Lapunk oldalain tesszük közzé, hogyan rendezhetik őket.

Sokszor a jogszabályok ismerete is elég a megoldáshoz, de jogaival csak akkor tud élni a vevő, ha utánanézik azoknak. Ebben segítünk, zsebet védő tanácsokkal.

Körültekintő magatartással gondtalan lesz a nyaralás
RIMÁNYI ZITA zita.rimanyi @veszpreminaplo.hu

[Eredeti](#)

(Napló, 2020. július 09., csütörtök, 5. oldal)

Magyarország élen jár az uniós fogyasztóvédelemben

Tavaly 171 magas kockázatú veszélyes termékről adtak jelzést az EU nem élelmiszer jellegű veszélyes termékek rendszerébe.

Hozzátette: ezzel Magyarország Németország után a második helyen végzett a magas kockázatú veszélyes termékek kiszűrésében. Keszthelyi Nikoletta ismertette, hogy az Európai Bizottság kedden tette közzé adatait a Rapex-be érkezett bejelentésekről, 2019-ben a tagországok fogyasztóvédelmi hatóságai 2243 riasztást adtak a rendszerbe. Hangsúlyozta, a magyar fogyasztóvédelmi hatóság a veszélyes termékek kiszűrésével nemcsak a hazai, hanem az európai unió polgárainak biztonságát is védi. A helyettes államtitkár részletezte, hogy a magyar 171 jelzés 43 százaléka játékhöz, 15 százaléka elektromos készülékekhez, 11 százaléka ruházati és divatcikkhez, és ugyancsak 11 százaléka díszvilágítási füzérekhez kapcsolódik. Megjegyezte, a gyermekjátékok ellenőrzését a magyar hatóság kiemelten kezeli, a termékbiztonság a magyar fogyasztóvédelem középpontjában van. A 171 magyar bejelentés 27 százaléka fulladás kockázatához, 23 százaléka áramütéshez, 11 százaléka vegyi anyagokhoz kötődik. Ez utóbbinál főleg a magasabb lágyítószert tartalmazó jelentett kockázatot - tette hozzá. A helyettes államtitkár szólt arról is, hogy az idén kiemelten ellenőrzik a játékokat, az iskolakezdéskor vásárolt termékeket és a karácsonyi füzéreket. Keszthelyi Nikoletta kiemelte, hogy a Rapex rendszer segíti a tagországok fogyasztóvédelmi hatóságainak munkáját, mert egymás jelzését követik. - TEOL

[Eredeti](#)

(teol.hu, 2020. július 08., szerda)

Folyamatosan figyeli a jegybank a piacot

FINTECH Kockázatokat is rejt a szolgáltatók egymástól való túlzott függése

VG A fizetési szolgáltatásokat lebonyolító német Wirecard AG botránya, amely tematizálta az elmúlt hetek hírfolyamát, felhívta a figyelmet a határon átnyúló fintech szolgáltatók működésével összefüggő kockázatokra. A témához kapcsolódóan a Magyar

Nemzeti Bank is megszólalt: folyamatosan figyelik e piaci szereplők működését, a tevékenységüket érintő hatósági döntéseket, és szükség esetén tesztelik az általuk kínált alkalmazásokat, üzleti modelleket.

A lapvető fogyasztói elvárás, hogy az ügyfeleket közérthető, naprakész információkkal lássák el a fintech szolgáltatók a konstrukcióikról és üzleti modelljükéről. Különösen krízishelyzetben fontos, hogy folyamatosan tájékoztassák a nyilvánosságot a helyzetről, a kockázatokról, a megoldási lehetőségekről és szükség esetén a fogyasztói igényérvényesítés módjairól.

Számos fintech szolgáltató az általa nyújtott - jellemzően pénzforgalmi - szolgáltatáshoz további szolgáltatók infrastruktúráját használja. Ez a modell hatékonysága, gyorsasága, kényelmessége miatt előnyös, ám egyebek között az egymástól való túlzott függés kockázatát is magában hordozza. Mindez pedig fogyasztóvédelmi kockázattal járhat, hiszen az infrastruktúra problémája esetén az arra épülő szolgáltatások sem fognak rendesen működni.

A fentieket az elmúlt napok történései is alátámasztották. Amikor ugyanis a Wirecard Card Solutions Limited - egy jelentős fizetési rendszerrel rendelkező piaci szereplő - tevékenységi engedélyét időlegesen felfüggesztette a brit pénzügyi felügyelet, más szolgáltatók is kénytelenek voltak rövid ideig szüneteltetni szolgáltatásaikat. Mindez jelentős számú hazai ügyfelet is érintett.

A Magyar Nemzeti Bank - a témában kiadott közleménye szerint - elkötelezett a fogyasztóvédelem magas szintjének szavatolására a pénzügyi piacokon. Ezért folyamatosan figyeli a határon átnyúló fintech szolgáltatók működését, helyzetét, a rájuk vonatkozó hatósági döntéseket, és szükség esetén teszteli az általuk kínált alkalmazásokat, üzleti modelleket. Az MNB minden tőle telhetőt megtesz, hogy a külföldi felügyeletekkel együttműködve biztosítsa a magyarországi fogyasztóknak a pénzügyi fogyasztóvédelem legmagasabb szintjét. A jegybank a témában kiadott közleményében azt is hangsúlyozta, hogy a célok megvalósításához tudatos, körültekintő fogyasztókra is szükség van. A károk megelőzése érdekében egy-egy szolgáltatás, termék igénybevétele előtt érdemes tájékozódni a konstrukcióról és a szolgáltatóról (különösen arról, hogy melyik ország felügyeletétől kapott engedélyt), valamint a kockázatokról. Ebben segítséget nyújthatnak a fogyasztóvédelmi tájékoztatók, az MNB Pénzügyi Navigátor portálja, ügyfélszolgálat és tanácsadó irodái.

Wirecard-ügy

A Wirecard AG története az elmúlt évtized egyik legnagyobb európai könyvelési botrányává dagadt. A fizetési szolgáltatásokat lebonyolító cég már korábban elismerte, hogy egy fedezeti biztosítékként elkönyvelt 1,9 milliárd eurós összeg nagy valószínűséggel nem is létezett. A korábbi vezérigazgató, Markus Braun ellen eljárás indult, ötmillió euró óvadék letétele után szabadlábbon védekezhet. Az igazgatóság június végén csődeljárást kezdeményezett: a cég az első DAX-tag, amelynek indextagsága alatt csődeljárás indulhat.

A teljes felvett hitelállomány elérheti a 3,5 milliárd eurót. A káron 15 bank és számos egyéni hitelező osztozik.

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2020. július 09., csütörtök, 16. oldal)

Folyamatosan ellenőrizz a jegybank

A fintech cégeknél adódó problémák akár egész rendszereket blokkolhatnak

Utazáskor, nyaraláskor - főleg amióta a koronavírus-járvány miatt kiemelten ajánlott a készpénzhasználat mellőzése - egyre nagyobb szerepet kapnak a hagyományos bankok mellett az úgynevezett fintech cégek. Ezek gyorsak, gyakran a hitelintézeteknél olcsóbban váltják a valutákat, így akár komoly versenytársai lehetnek a bankpiac hagyományos szereplőinek. Sok fintech cég azonban nemcsak a saját hálózatára épít, hanem igénybe veszi más szolgáltatók infrastruktúráját is, ami magában hordozza annak a veszélyét, hogy ha bárhol porszem kerül a gépezetbe, megakad a szolgáltatás, az ügyfél hoppon maradhat.

Pontosan emiatt alakult ki a közelmúltban némi torlódás a nemzetközi szolgáltatásokban, amikor a Wirecard Card Solutions Limited, a fintech piac kiterjedt hálózattal rendelkező szereplőjének engedélyét időlegesen felfüggesztette a brit pénzügyi felügyelet. A Wirecard miatt más szolgáltatók is kénytelenek voltak rövid szünetet elrendelni a szolgáltatásaikban, amely magyar ügyfeleket is érintett.

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) - többek között a Wirecard-ügy kapcsán is - folyamatosan figyeli a határon átnyúló fintech szolgáltatók működését, az azokat érintő hatósági döntéseket, és szükség esetén teszteli az általuk kínált alkalmazásokat, üzleti modelleket - szögezte le tegnapi közleményében a jegybank. Egyszersmind hangsúlyozta: minden tőle telhetőt elkövet, hogy a külföldi felügyeletekkel együttműködve biztosítsa a magyarországi ügyfelek számára a pénzügyi fogyasztóvédelem legmagasabb szintjét.

Alapvető fogyasztói elvárás, hogy a fintech cégek az ügyfeleiket közérthető, naprakész információkkal lássák el konstrukcióikról és üzleti modelljükéről. Különösen krízishelyzetben lényeges, hogy ezek a szolgáltatók folyamatosan tájékoztassák a nyilvánosságot, mind a kockázatokról, mind a megoldási lehetőségekről és szükség esetén a fogyasztói igényérvényesítés módjairól. E célok megvalósításához azonban a tudatos, körültekintő fogyasztókra is szükség van. Az MNB ismételten felhívja a figyelmet arra, hogy a fogyasztók meg tudják óvni magukat a lehetséges pénzügyi károktól, ha egy-egy szolgáltatás, termék igénybevétele előtt előzetesen tájékozódnak a konstrukcióról és a szolgáltatóról - különösen arról, hogy az mely ország felügyeleténél rendelkezik engedéllyel -, valamint a kockázatokról.

Amennyiben külföldi szolgáltatók részéről merül fel mulasztás, akkor a fogyasztó az illetékes ország hatóságához fordulhat, ebben kész segítséget nyújtani a piacfelügyelet, de egyéb ráhatása nincs. A fintech cégek ügyfélszámláin lévő pénzekre azonban az Országos Betétbiztosítási Alap nem ad védelmet.

Az engedéllyel, regisztrációval rendelkező pénzügyi szolgáltatókról, a fontosabb termékekről és kockázatokról az MNB Pénzügyi Navigátor portálja, ügyfélszolgálat, illetve vidéki pénzügyi Navigátor tanácsadó irodái is minden szükséges tájékoztatást megadnak az érdeklődőknek.

Horváth Éva

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2020. július 09., csütörtök, 14. oldal)

Bírságot szabhatnak ki a parlagfű miatt

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG. Június 30-ával lejárt a parlagfű-mentesítési türelmi idő. Ezt követően belterületen a jegyző, külterületen a növény- és talajvédelmi hatóság köteles hatósági eljárást indítani azokkal szemben, akik elmulasztották az allergiát okozó gyomnövény elleni védekezést. A növényvédelmi bírság nagysága a parlagfűvel fertőzött terület méretétől függ: 15 ezer forinttól 5 millió forintig terjedhet. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal felhívja a figyelmet, hogy a földhasználó köteles az ingatlanon a parlagfű virágbimbójának kialakulását megakadályozni, és ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan fenntartani. A parlagfű-mentesítés minden állampolgár kötelessége és közös érdeke.

KM

[Eredeti](#)

(Kelet Magyarország, 2020. július 09., csütörtök, 4. oldal)

Pénzügyesek

Törvényességi aggályok merülhetnek fel a kormány által kitalált szuperbank körül, emiatt azonban egyetlen hatóság sem fog szót emelni addig, amíg a hatalom hozza az üzletet.

Nem volt könnyű elérni Vida Józsefet, a Takarékbank fejét, akit azzal bíztak meg, hogy teremtsen óriásbankot a Budapest Bank, az MKB és a Takarékbank fúziójából. A hétvégén ugyanis egy fogathajtóversenyen töltötte Mezőhegyesen, ami akár edzésként is felfogható az embert próbáló egyesülés levezénylésére. Így csak annyit mondott a lépésről: a kreatúra az ügyfelek, a dolgozók és a tulajdonosok javát szolgálja majd. Mások azért kételkednek ebben. "Képtelenség ezt a három, borzasztóan különböző hitelintézetet összerakni", "legalább 5-8 év kell hozzá" - hitetlenkedtek a HVG által megkérdezett szakértők. De talán megfeledeztek arról, hogy a leendő megabank, amely versenybe hívna a piacon domináns OTP-t, a jelek szerint Orbán Viktor szívügye. Márpedig ha a Várban eldöntik, hogy e képződménynek a 2022-es választásokig meg kell születnie, akkor meg is fog.

A nagy bejelentés óta viszont mintha önmérsékletet tanúsítana a kormány. Miután a három bankcsoport megalapította a fúziójukat előkészítő holdingot - amelynek tulajdonosai innentől kezdve versenyjogi aggályok nélkül cserélhetik ki a legérzékenyebb üzleti adataikat is egymással -, nem született kormányrendelet arról, hogy a Gazdasági Versenyhivatal ne vizsgálhatná az összeboronálásukat. Igaz, egy ilyen rendeletet a konkrét fúziós szándék bejelentése, sőt akár a versenyhatósági eljárás megindulása után is hozhat a kormány. Még csak indoklás sem kell hozzá, elég, ha kimondják: a szóban forgó összefonódás nemzetstratégiai jelentőségű. Pont. Ékes példája ennek a központi sajtóholding, a KESMA 2018. végi felállítása, amelyet a kormány menet közben vont ki a versenyhatósági kontroll alól (HVG, 2020. július 2.), "miután a GVH egyszerűen nem tudott volna olyan döntést hozni, amellyel nem állapítja meg a sajtópiac torzítását" - fakadt ki a HVG- nek egy versenyjogi szakértő. Ezek után csoda lenne, ha a megabank felállítása elé bárki versenyjogi akadályt próbálna emelni.

Pedig lenne mit vizsgálni, nagyon is - hangsúlyozzák a HVG által megkérdezett szakemberek. Az összefonódások versenyjogi ellenőrzésének elveit azért dolgozták ki, hogy a köz, elsősorban a dolgozók átláthassák, kik állnak az érintett vállalatok mögött. Jelen

esetben a Budapest Bank tisztán állami tulajdonú, az MKB részben Mészáros Lőrinc, részben titkos háttérű magántőkebefolyása alatt áll, a Takarékbank pedig áttételesen Vida József és üzlettársaié, kisebb részben - a Magyar Postán keresztül -- az államé, egészen apró részben pedig az egykori takarékszövetkezeti részjegyeseké. Hogy az állami hátszéllel felduzzasztott, kiterjedt vállalatbirodalom felett uralkodó, többszörösen százmilliárdossá lett egykori gázmester és földije, a TV2-vel kormánybarát médiatulajdonossá is avanszált tősgyökeres vidéki banképítő és állattenyésztő mögött valójában ki áll, azt tetszés szerint lehet találgatni. Egy valamirevaló versenyhatósági vizsgálatnak viszont nemcsak a három bank együttes piaci súlyára, hanem arra is ki kellene terjednie, hogy a tulajdonosok vállalatbirodalma milyen előnyökhöz juthat e fúzió révén.

Merthogy jut majd, az legalábbis valószínűsíthető. Elég megnézni az MKB vagy a Takarékbank elmúlt évekbeli, a kormányhoz közeli oligarcháknak nyújtott hiteleit. Igaz, a hitelintézeti törvény által megszabott limiteket és a tulajdonosokra érvényes összeférhetlenségi szabályokat maradéktalanul betartották - legalábbis formálisan. "Az összegyűrt bank azonban nagyobb tőkeerőt jelent, s ezzel a legális kihelyezési lehetőségek is bővülnek" - mondja erre egy bankár.

Ám ha mérlegét tekintve meg is közelíti majd a megabank az OTP magyarországi magját, a tőke-e rejében messze nem. Az ugyanis sokkal- vonóval sem éri el a központi OTP 2019. végi több mint 1600 milliárd forintos saját tőkéjének még a felét sem. Így aztán a nagyszabású kihelyezésekhez a születendő óriásnak is szüksége lehet más pénzüzetek - például az OTP - partnerségére, így utóbbi sem veszítené el az állami vagy a kormányhoz közel álló tulajdonosok kezében lévő, fajsúlyos ügyfeleit. Annak ellenére sem, hogy az állam a Takarékcsoportban hagyta a 2013 végén az SZHISZ nevezetű integrációs szervezetnek adott 136 milliárd forintnyi állami pénzt kamatostul, továbbá azokat a milliárdokat, amelyekkel az integráció tagjai csökkentették a bankadójukat vagy az Országos Betétbiztosítási Alapba fizetendő díjat, ha a pénzt a rendszer tőkésítésére fordították. A HVG információi szerint ez tavaly mintegy négy milliárd forint volt. Az "emberközeli" szövetkezeti hitelintézetek állami támogatását az Európai Unió is megengedi. Márpedig Vida Józsefék vállalták, hogy az ügyfelek vagy 15 kilométeres körzetben elérhetnek egy fiókot, vagy rendszeresen begördül a falujukba a mobilbank. Csakhogy egy ilyen szisztéma fenntartása minden, csak nem hatékony, ezért a mostani több mint 700 kirendeltség egy részét idővel óhatatlanul bezárják. Maga a szövetkezeti jelleg is vitatható, mert a Takarékbankban közvetlen részesedést szerezni képtelen, ötezer egykori részjegyest tömörítő szövetkezetnek nincs érdemi ráhatása az ügyekre.

"Legalább tíz éve aktuális a magyarországi bankpiac konszolidációja, amelyben a tervezett hármas összeolvadás jelentős lépés. Egy ekkora szereplő megjelenése a verseny további erősödését jelenti, amire az OTP Banknak is megfelelően kell reagálnia" - értékelte a helyzetet az OTP kommunikációs főosztálya. Utalva arra, amit az elmúlt években Nagy Márton, az MNB nemrégiben leköszönt alelnöke többször is hangsúlyozott, hogy a magyarországi univerzális (azaz a szolgáltatások széles palettáját kínáló) bankok nem hatékonyak, s négy-öt is bőven elegendő lenne belőlük. "Mindenkinek jó, ha erősödik a verseny, csakhogy itt nem ez történik. Nem spontán piaci folyamat zajlik, hanem egy, az állam által befolyásolt mesterséges összevonás" - kételkedik Bodnár Zoltán jogász, korábbi bankár. Mások úgy vélik, komoly szinergiák rejlenek a vidékiekhez közeli Takarékcsoport, a kisvállalkozásokra és a fogyasztási hitelekre koncentráló Budapest Bank és az elit nagyvállalati ügyfélkörre specializálódott MKB egyesítésében. Szép is lenne, ha ezután az összes ügyfél széles hálózaton, egységes, komplett kiszolgálást élvezhetne. Ehhez azonban a Budapest Bank amerikai bázisú informatikai rendszerét is össze kellene csiszolni az MKB és a Takarékbank nemrégiben tízmilliárdokból megreformált, ámde korántsem

zökkenőmentesen működő technikájával. Egy hármás fúzió mellett, hogy gigászi feladat, nem olcsó multság, a takarékszövetkezetek beolvasztásának utolsó felvonása például tízmilliárd forintba került, ami az összegyűrt Takarékbank 2019-es veszteségként jelent meg.

Mindezek ellenére az OTP is megfogalmazott némi aggályt a leendő nagybankkal kapcsolatban. Mint a HVG-nek írták: "Reméljük, a létrejövő új szereplő nem fog a versenytársaihoz képest szabályozói vagy egyéb, nem piaci jellegű előnyöket élvezni." Az MKB 2015-ös állami szanálása, majd Mészáros kezébe adása, vagy a takarékszövetkezetek bedarálása után azonban számítani lehet erre. Egy külföldön dolgozó bankár szerint a megabank megpróbálhatja elhappolni az OTP elől a közszféra, a köztisztviselők, önkormányzatok számláit, mert ezekkel a betétekkel lehet a különféle NER-projektek forrásigényét alacsony likviditási kockázattal fedezni. "Egy állami befolyás alatt álló pénzügyintézet mindig, mindenhol élvez privilégiumokat." A kivételezett pozíció azonban extrém kockázatba fordulhat, ha az állami megrendelésekkel kitömött, első osztályú adósnak minősített ügyfélkör egy politikai kurzusváltás után hirtelen kegyvesztetté válik.

"Már megint trükköznek! Aligha erre a megoldásra gondolt 2015-ben az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD), amikor sok egyéb mellett megállapodott a magyar kormánnyal abban, hogy az három éven belül a magánszektorban értékesíti a helyi bankokban lévő többségi tulajdonrészeit. Ez ugyanis nem valódi privatizáció" - háborgott egy szakértő. Jóllehet a Budapest Bankra akadtak piaci jelentkezők, a kormány már egy korábbi határozatában jelezte, hogy verseny nélkül, tőkejuttatás formájában is megválhat tőle. Ugyanakkor nem akarja olcsóbban adni annál a 700 millió dollárnál, amennyiért megvette. Nem tudni, hogy a piaci szereplők fizettek volna-e ennyit érte, az apport árazásával viszont lehet úgy játszani, hogy az adófizetőket ne érje veszteség. Úgy tűnik, az érdemi információk hiánya miatt az EBRD sem akar ütközni a kormánnyal. A HVG megkeresésére azt válaszolták: nem vonták be őket az eseményekbe, de mivel a magyar állam senkivel sem folytat akvizíciós tárgyalásokat, jogtalanság sem ér senkit.

Gyenis Ágnes

[Eredeti](#)

(HVG, 2020. július 09., csütörtök, 46+47. oldal)

Varga Mihály: az élelmiszergazdaságról és közbeszerzésekről tárgyalt a Gazdaságvédelmi Operatív Törzs

Az élelmiszergazdaság erősítése és a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, gyorsítása volt a központi téma a Gazdaságvédelmi Operatív Törzs (GOT) csütörtöki ülésén - közölte Varga Mihály pénzügyminiszter az ülést követő budapesti sajtótájékoztatóján.

A miniszter hangsúlyozta: el kell érni, hogy minél nagyobb arányban kerüljön magyar élelmiszer a hazai közétkeztetésbe, ezzel is segítve az élelmiszertermelőket, az élelmiszeripari ágazatban dolgozó vállalkozásokat. Varga Mihály rámutatott: a közbeszerzési eljárás egyszerűsítése, gyorsítása szükséges a gazdaság újraindításához, hogy a vállalkozásoknak könnyebbé váljon az eljárásokon való részvétel, hiszen a közbeszerzések a hazai össztermék (GDP) 7 százalékát érintik. A pénzügyminiszter elmondta, hogy az ülésen megtárgyalták a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) és a Közbeszerzési

Hatóság előterjesztését, és a törzs javaslatot tesz a kormánynak a hazai élelmiszeripar erősítésére, a közbeszerzési eljárás egyszerűsítésére. A miniszter szerint, ha a hazai élelmiszer-alapanyagok nagyobb arányban lennének jelen a közétkeztetésben, bővíthetne a helyi termékek piaca, egy új élelmiszerlánc-biztonsági adatközpont létrehozásával pedig egyszerűsíteni lehetne a termékek nyomon követését, az ezzel összefüggő vállalkozói adminisztrációt, és hozzájárulna a gazdaság fehéredéséhez. Oravecz Márton, a Nébih elnöke a sajtótájékoztatón fontosnak nevezte, hogy a hazai vásárlók és a hazai termékek találkozzanak. A magyar élelmiszertermelőknek fontos a piaci lehetőség, a koronavírus-járvány rávilágított arra, hogy a hazai, a helyben elérhető élelmiszeripari termékek egyaránt képviselnek gazdasági és biztonsági szempontot - tette hozzá. Kovács László, a Közbeszerzési Hatóság elnöke elmondta, javaslataik uniós és hazai jogi szabályozást egyaránt érintenek. Szerintük a közbeszerzési folyamatot egyszerűsíteni és gyorsítani egyebek közt a nyilatkozási elv gyakoribb használata, a kiíró és ajánlattevő közötti tárgyalások előtérbe kerülése, a bírálatok egyszerűsítése, mindez úgy, hogy a közbeszerzés átláthatósága, a verseny tisztasága ne sérüljön. Kérdésre válaszolva Varga Mihály elmondta, hogy a magyar gazdaság visszaépülése megkezdődött, tartható az idei évre jelzett 3 százalékos visszaesés, ugyanakkor a hiányt újra kell számolni. -

[Eredeti](#)

(webradio.hu, 2020. július 09., csütörtök)

Jó napot, Magyarország!

Emlékszem, gyermekkoromban, ha valamilyen új eszköz vagy termék került a háztartásba, a szüleim gondosan megőrizték a blokkot és a jótállási jegyet, ezt a jó szokásukat pedig én magam is megőriztem. Igaz, eddig még nem igazán kellett használnom. Ha mégis használni kellene, talán én is egy kicsit bajban lennék, mert a jótállási időn túl egyéb más információt nem igen találni például a jótállási jegyeken, vagy ennyi is elég lenne? Ön szokott reklamálni, ha hibás a megvásárolt termék? Mit gondol, érdemes visszavinni? Tudja-e egyáltalán, meddig tart a jótállás? A tervek szerint jövő év elejétől változnak a jótállás szabályai, amelynek eredményeként az eddiginél szélesebb körben követelhetjük az eladótól a meghibásodott termékek garanciális javítását. De hogy mi mindennel is bővíthetnek a vásárlók jogai, azt Várhalmy Balázs ügyvédől kérdeztük a Napközben műsorában. Továbbá arról lesz szó, hogy az online vásárlás kényelmes, idő- és energiatakarékos, de nem veszélytelen. Az interneten rendszeresen vásárlók többségének valószínűleg van legalább egy olyan tapasztalata, amelyre nem szívesen emlékszik vissza. Kovács Bernadett tudósítónk kérdezte a saját tapasztalatairól kollégánkat, és egy webáruház munkatársával is beszélgetett az online vásárlás folyamatáról. A műsorvezető Néveri Igor. Címkék: Várhalmy Balázs ügyvéd, jótállás, szavatosság, termék meghibásodás, bizonyítási teher, fogyasztóvédelem, online vásárlás, webáruház, Csernik Balázs, tok-shop.hu, medenceorias.hu

[Eredeti](#)

(Kossuth Rádió, 2020. július 09., csütörtök, 16 óra)

Állami pénzhez juthat a Wizz Air

A fapados légitársaság vezérigazgatója rendre az állami támogatások ellen foglalt állást, ám a kormány által biztosított adókedvezmények akár a milliárdos szintet is elérhetik.

The post Állami pénzhez juthat a Wizz Air appeared first on Magyar Hang.

A fapados légitársaság vezérigazgatója rendre az állami támogatások ellen foglalt állást, ám a kormány által biztosított adókedvezmények akár a milliárdos szintet is elérhetik. Adókedvezmény formájában jelentős állami támogatásra számíthat a Wizz Air - derült ki a csütörtöki kormányinfón. A segítség nagyságáról egyelőre nincs pontos információ, hiszen - ahogy azt Gulyás Gergely kancelláriaminiszter lapunk kérdésére elmondta -, 2020 végéig jár a légiiparban tevékenykedő vállalatoknak az adókedvezmény. A kormány májusban döntött arról, hogy a koronavírus-járvány miatt nehéz helyzetbe került, legalább tíz főt foglalkoztató ágazat szereplőinek - légi személyszállító cégeknek, repülőgép- és űrhajó-karbantartással, javítással, gyártással foglalkozó vállalkozásoknak - adókedvezményt biztosít, ha az adott társaság nettó értékesítési bevétele legalább 25 százalékot esett a 2020. április 1. és 2020. május 31. közötti időszakban, időarányosan az első negyedévhez képest. A feltételeknek megfelelő légiipari vállalatoknak nem kell teljesíteniük a szociális hozzájárulási adófizetési kötelezettséget dolgozóik után. Nem kell megfizetni továbbá a szakképzési, valamint a rehabilitációs hozzájárulást. A mentesség 2020. májusától kezdődik és a veszélyhelyzet megszűnésének napját magában foglaló hónap utolsó napjáig, de legfeljebb 2020. december 31-ig tart. Szinte hetente változó vállalati prognózisok mellett is töretlenül optimista kommunikáció, a low cost üzleti modellel aligha összeegyeztethető működés, beszakadó részvényárak és flottabővítés, befagyott turizmus és üdülőjáratok indítása - csak néhány ellentmondásos elem a Wizz Air elmúlt két hónapjából. A Wizz Air támogatása kapcsán több ágazati szakértőt is megkerestünk, ám csak név nélkül kívántak becslésekbe bocsátkozni. Mint mondták, az adókedvezmény formájában lehívható támogatás néhány milliárd forintot jelenthet, ami csak szépségtapasznak jó a várhatóan tetemes veszteségen. A kiesés mértékét is nehéz megbecsülni, hiszen a megbetegedések száma ismét lendületet vett Európa-szerte, ráadásul a nyár elején újraindult járatok iránt is visszafogott az érdeklődés. Forrásaink megjegyezték ugyanakkor, hogy a légitársaságnak sok külföldi - lengyel, szlovák, ukrán, román - dolgozója van, akik a magyarországi leánycégehez vannak bejelentve, így az állam valójában nem magyar munkavállalók után is kedvezményt biztosít. Gulyás Gergelytől a kormányinfón megkérdeztük azt is, ha már támogatásban részesül a Wizz Air, felmerült-e, hogy az állam tulajdonrészt szerezzen a társaságban. Felvetésünket a német példa indokolta, a Lufthansát ugyanis 9 milliárd euróval támogatja Berlin, amiért cserébe 20 százaléknyi - opcionálisan tovább növelhető - állami részesedést szerez a német állam. A kancelláriaminiszter erre reagálva kijelentette: Magyarország nem direkt állami támogatásban részesíti a Wizz Airt, hanem adókedvezményben. Ha előbbi támogatási formáról lenne szó - amelyre vonatkozóan nem volt javaslat a kormány előtt -, akkor merülhetne fel állami tulajdonrész szerzése. Kifejtette továbbá azt is, hogy meggyőződése szerint a korábbi fogyasztóvédelmi aggályok ellenére Magyarország számára érték a Wizz Air jelenléte, mivel az ide érkező utasok bevételt jelentenek az országnak. Várad József, a Wizz Air vezérigazgatója a válság kitörése óta többször is hangsúlyozta, hogy az állami támogatások súlyosan torzítják a piacot. Mint az Indexnek közel egy hónappal ezelőtt kifejtette, számos nagy versenytársukat szinte a sírból hozták vissza az állami

mentőcsomagokkal, ám ezek a pénzek szerinte soha nem lesznek visszafizetve. "Háromféle légitársaság van Európában. Az egyiket az állam kimenti, míg a másik hozzánk hasonlóan megoldja a saját finanszírozását, hatékonyan működik és megfelelő pénzügyi helyzetben van. Amelyik cég viszont nem működik hatékonyan és állami segítséget sem kap, arra nem vár jó idő a következő fél-egy évben. És az ilyen cégek az európai piac 10-20 százalékát jelentik" - mondta. Emellett kitért arra is, hogy azt az állami megbízást, amelynek keretében Kínából szállítottak egészségügyi eszközöket Magyarországra, versenyen nyerték el. A társaság egyébként 7 milliárd forintért teljesítette a megbízást. A Wizz Air segítséget kap Nagy-Britannától is: 300 millió fontnyi (120 milliárd forint) államilag támogatott hitelt vesz fel. Nem szereti a fapadosozást és csak az utasok érdekei, valamint a menetrend tartása miatt vezették be a fizetős sorban állást - fejtette ki lapunknak adott interjújában a Wizz Air vezérigazgatója. Váradi Józsefet a brexitről, az ukrán légi piacon való terjeszkedésről, az állam által kompenzált nyugat-balkáni járatokról kérdeztük, és kiderül az is, problémának tartja-e a tiltott állami támogatás gyanúját, ha az nem versenytársnál, hanem üzleti partnernél merül fel. A légitársaság helyzetén nemcsak a koronavírus-járvány, hanem később rossznak bizonyuló üzleti döntések is rontanak. A társaság tavaly év végén hordónként 55 dollár körüli áron kötötte le ("hedgelte") az idei évben felhasználni tervezett kerozint, arra spekulálva, hogy a kőolaj (és így a repülőbenzin) ára az ezen ár felett lesz. (Tavaly 75-80 dollár körül mozgott az üzemanyag hordónkénti ára a börzéken, az 55 dollár tehát jó árnak számított.) A cég vállalta azt is, hogy az előzetesen kalkulált éves mennyiség 50 százalékát garantáltan átveszik ezen az áron. Csakhogy a nyersanyag és a finomított kőolaj-származékok ára az év elején meredek zuhanásba kezdett. A Nemzetközi Légi Szállítási Szövetség, az IATA által közölt adatok szerint a kerozin hordója a tavasz folyamán jócskán 30 dollár körül alakult, de még most sem éri el a 45 dollárt. - Bodacz Péter

[Eredeti](#)

(magyarhang.org, 2020. július 09., csütörtök)

Három év alatt meghódították a magyar piacot a fogyasztóbarát lakáshitelek

Várhatóan 2021 januárjában jön a Minősített Fogyasztóbarát Személyi Hitel.

Az MNB három éve, 2017 tavaszán a bankrendszeri verseny élénkítése és a pénzügyi stabilitás növelése érdekében fogyasztóvédelmi célokat is szem előtt tartva alkotta meg a nemzetközi szinten is egyedülálló Minősített Fogyasztóbarát Lakáshitel (MFL) keretrendszerét. A minősítés keretében a bankok önkéntes alapon pályáznak a Minősített Fogyasztóbarát Lakáshitel termékminősítés és a kapcsolódó logó használatára. Az MNB a minősítést kizárólag a pályázati kiírás feltételeinek megfelelő, a fogyasztók számára könnyen áttekinthető, egyszerűen összehasonlítható, legalább három, 2018 októberétől pedig legalább öt évre kamatfixált lakáshitelek esetében ítéli meg. A hosszabb távú kamatfixálás révén az MFL termékek törlesztési kötelezettsége kiszámíthatóbb a változó kamatozású lakáshitelekhez képest, ezzel védve a fogyasztókat a potenciális kamat- és törlesztőrészlet emelkedéssel szemben. Az elmúlt három év alatt több mint 1.000 milliárd forint értékben közel 80 ezer hitelfelvevő vett fel minősített lakáshitelt, jellemzően 10 éves kamatrögzítéssel vagy a teljes futamidő alatt fix kamatozással. Az MFL kihelyezés volumene a termékek

2017. szeptemberi tényleges piacra lépése óta dinamikus növekedést mutatott, így 2020 májusára a bankok már átlagosan havonta mintegy 40-45 milliárd forint minősített lakáshitelt nyújtottak. Az MFL termékek folyósítását a koronavírus-járvány sem csökkentette érdemben. A hitelezési folyamatok eredményeként az MFL termékek piaci részesedése az új lakáshitel folyósításon belül 2020 első felében már meghaladta a 70 százalékot, így a lakáshitelpiac meghatározó termékévé váltak. Az MFL kihelyezésen belül a hosszabb időszakra kamatfixált termékek magas részesedése - az MNB egyéb intézkedései mellett - jelentős mértékben hozzájárult a változó kamatozású hitelek visszaszorulásához és a fix kamatozású hitelek térnyeréséhez. Az MFL minősítés bevezetése előtt az új lakáshitel-kihelyezés 40-50 százaléka jellemzően változó kamatozású volt. Az MFL folyósítások növekedésével párhuzamosan azonban egyre elterjedtebbé váltak a hosszabb időszakra, jellemzően 5, 10 évre vagy akár a teljes futamidőre kamatfixált hitelek. 2019 elejére pedig gyakorlatilag megszűnt a változó kamatozású lakáshitelek nyújtása. A kedvező állapot fenntartását és az egyre hosszabb kamatrögzítési időszakokat pedig a jövedelemarányos törlesztőrészlet mutató 2018. októberi módosítása támogatta. A kamatrögzítés hossza az MFL termékek esetében is folyamatosan nőtt: 2020 májusára a kihelyezett MFL termékek háromnegyedét már a 10 évre vagy a teljes futamidőre kamatfixált konstrukciók adják. A folyamatok eredményeként a jelenlegi hitelciklusban a háztartások kiszámíthatóbb törlesztési pályával rendelkező, hosszabb időszakra kamatrögzített, kiszámíthatóbb lakáshitelekkel rendelkeznek. Az MFL hitelek térnyerésével párhuzamosan több mint 1 százalékponttal csökkent az éven túl kamatfixált lakáshitelek kamatfelára is. Az MFL minősítés bevezetését megelőzően, 2016-2017-ben az 1 éven túl kamatrögzített lakáshitelek referenciakamat feletti kamatfelára átlagosan 4-5 százalékpont körül ingadozott. 2020 elejére a lakáshitelek kamatfelára már 3 százalékpont közelébe esett, a minősített termékeké pedig még alacsonyabb, 2,5 százalékpont körüli szinten állt. A kamatfelárok csökkenését az MNB egyéb intézkedései mellett a 3,5 százalékpontos maximális kamatfelár mellett nyújtható MFL hitelek terjedése és a banki verseny intenzitásának növekedése magyarázhatja. Az MFL termékek nem minősített lakáshitelekhez viszonyított alacsonyabb kamatfelára a fogyasztói csoportok széles körében, kockázati jellemzőktől függetlenül érvényesül. A lakáshitelek árazását leginkább befolyásoló tényezők, azonos futamidő, hitelösszeg, jövedelem és hitelfedezeti érték mellett nyújtott minősített termékek rendre alacsonyabb kamatfelárral rendelkeznek a nem minősített termékekhez képest. Ez alátámasztja, hogy a minősítés bevezetése nagyban hozzájárulhatott a bankrendszeri verseny élénküléséhez és az alacsonyabb kamatfelárok széleskörű elterjedéséhez. A kamatfelár-korlát mellett az MFL számos további, a fogyasztók számára előnyös tulajdonsága is hozzájárult a termék népszerűségének növeléséhez. Így az egyes ügyintézési folyamatok maximált átfutási ideje segítette a hitelfelvétel kiszámíthatóságát, tervezhetőségét, míg a jogszabályi maximumnál kedvezőbb előtörlesztési díj és az MFL termékek egyszerű összehasonlíthatósága - segítve a hitelkiváltást is - versenytöbbszörően hat. Az MFL termékek népszerűsége és a minősítési keretrendszer ismertsége megfelelő alapot teremtett a Minősített Fogyasztóbarát (MF) termékcsalád bővítéséhez. Ennek eredményeként 2019. év végén az MNB megalkotta a Minősített Fogyasztóbarát Otthonbiztosítás koncepciót, amelynek célja egy olyan egységes, csomag alapú lakásbiztosítási termék keretrendszerének kialakítása volt, amely a kockázatok széles körét lefedő, valós veszélyektől védi a fogyasztót. Az MF termékcsalád bővítése a hitelpiacon is további fejlesztési lehetőségeket jelent, így 2021 januárjától elérhetővé válhatnak a Minősített Fogyasztóbarát Személyi Hitel termékek. A bevezetés újabb lökést adhat a banki versenyképesség növelésének, valamint a digitális megoldások térnyerésének, ami a járványidőszak tapasztalatai alapján még inkább kiemelt jelentőséggel bír. A szerzők az MNB munkatársai. Címlapkép: Shutterstock -

[Eredeti](#)

(portfolio.hu, 2020. július 09., csütörtök)

Őszintén az ételszínezékekről

Jól ismert dolog, hogy az ételeket megpróbálják színesebbé tenni, hiszen így könnyebben eladhatóak. Azonban vásárláskor megnézzük-e, hogy mitől is van ilyen szép színe az élelmiszernek? Megvásárolnánk-e, ha színtelen vagy nem olyan szép élénk színű lenne?

Jól ismert dolog, hogy az ételeket megpróbálják színesebbé tenni, hiszen így könnyebben eladhatóak. Azonban vásárláskor megnézzük-e, hogy mitől is van ilyen szép színe az élelmiszernek? Megvásárolnánk-e, ha színtelen vagy nem olyan szép élénk színű lenne? A forgalomba hozatal előtt, toxikológiai vizsgálatok után engedélyezik, ezen színező és tartósító anyagokat. Azonban egymásra gyakorolt hatásokról, és hosszú távú alkalmazás során jelentkező káros hatásokról, szinte alig áll rendelkezésre információ. Ezért javasolja egyre több fogyasztóvédelmi szervezet ezen anyagok elhagyását és kiváltását. Melyek a gyanúba keveredett adalékok? Az E102, E104, E110, E122, E124, E129 színezőanyagok és a nátrium-benzoát (E211). Ha megnézzük a boltok polcain található élelmiszereket, szinte mindegyikben megtaláljuk valamelyik adalékot. Üdítőitalok, szörpök, cukorkák, jégkrémek, chipsek jól ismert összetevőiről van szó. Hirdetés Több szakmai és civil szervezet kérte az élelmiszeripar résztvevőit, hogy váltsák ki ezen ételszínezékeket és tartósítószeret. Az ellenőrző szervezetek nem igazán akarnak állást foglalni, hiszen kényes kérdéssről van szó. Mit tudunk tenni? Próbáljuk megkeresni azon élelmiszereket, amelyek a legkevesebbet tartalmaznak a fent említett szerekből. A lehető legkevesebbet fogyasszunk belőlük. Különösen igaz ez a gyermekeknél! Angol kutatók tanulmánya, az engedélyezett mennyiséget (!) fogyasztó gyermekeknél, a figyelemzavar és a hiperaktivitás gyakoribb előfordulását igazolta. Ez csupán egy adat azon kevés kutatási eredményből, melyet nyilvánosságra hoztak. Számos egyéb kérdés merül még fel a hosszú távú káros következményekkel kapcsolatban, különös tekintettel a szerek daganatkeltő hatására. A káros mellékhatás kiküszöbölése nem könnyű feladat, tudatos vásárlással talán csökkenthető a bevitt mesterséges anyagok mennyisége, de teljesen el nem kerülhető. A házilag, természetes úton készített ételek, italok esetében, nem kell a fenti problémával szembesülni, ez lehet az egyetlen alkalmazható megoldás az egészség védelme érdekében. E-számok keresője Élelmiszer-adalékanyagok adatbázisa a WEBBetegen Forrás: WEBBetegOrvos szerzőnk: Dr. Csuth Ágnes, családorvos -

[Eredeti](#)

(webbeteg.hu, 2020. július 09., csütörtök)

Újratervezik a hiánypályát

GOT A háromszázalékos gazdasági zsugorodás pesszimistából optimista forgatókönyvvé vált

A jó minőségű magyar élelmiszerek belföldi felhasználására és a közbeszerzési eljárások gyorsítására, egyszerűsítésére tesz javaslatot a kormánynak a gazdaságvédelmi operatív törzs.

Újrakalkuláljuk a hiánypályát, mivel a járványhelyzet bevezetése rendkívüli kiadásokat okozott, és a gazdaság újraindítása kapcsán is felmerülnek költségek - mondta a Világgazdaság kérdésére Varga Mihály pénzügyminiszter a gazdaságvédelmi operatív törzs (GOT) tegnapi ülése után. A kormány GDP-arányos eredményszemléletű hiánycélja 3,8 százalék, ezt a konvergenciaprogram április 30-i benyújtásakor kalkulálták ki. A szerdán közzétett államháztartási adatok szerint az idei első fél évben - elsősorban az egészségügyi eszközök beszerzése és a tervezettől elmaradó adóbevételek miatt - a pénzforgalmi deficit 1534 milliárd forintot tett ki, ami az 595 milliárd forintnyi megelőlegezett uniós forrás ellenére megközelíti az egész évre tervezett 1196 milliárd forintot. Varga Mihály a bruttó hazai termék (GDP) várható alakulásának újrakalkulálásával kapcsolatos kérdésünkre elmondta: a gazdaság 3 százalékos zsugorodása pesszimistának tűnt, ám mostanra inkább egy optimista forgatókönyv, a GDP-prognózis tartható.

A közbeszerzések a GDP 7 százalékának megfelelő összeget mozgatnak meg évente - hívta fel a figyelmet a Pénzügyminisztérium vezetője. Az átlagos közbeszerzések 6-18 hónapig tartanak, ennek gyorsítására, a hatékonyság növelésére lenne szükség, hogy a magyar cégek hamarabb juthassanak forráshoz, ezzel támogatható a gazdaság talpra állása. A pénzügyminiszter és a GOT javaslataival elérhető, hogy a jó minőségű magyar termékeket nagyobb arányban értékesítsék belföldön, és használják a közétkeztetésben. Az élelmiszerbiztonsági központ létrehozása csökkentheti a vállalkozások adminisztrációját, fehériti a gazdaságot, az engedélykiadások egyszerűsítése pedig a mezőgazdasági adminisztrációt csökkenti. Varga Mihály hozzáfűzte: a GOT javaslatait a következő kormányülésen tárgyalhatják.

A válság rávilágított arra, hogy biztonságpolitikai szerepe is van a mezőgazdaságnak - mondta Oravecz Márton, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) elnöke. A bürokrácia csökkentése, a vásárlói bizalom emelése a cél, és az öntözéses gazdálkodásnak is nagyobb szerep juthat. A hivatal elnöke hozzáfűzte: az élelmiszermegőrzési idő szabályozása biztosíthatja, hogy a még felhasználható termékek ne a kukában végezzék. Kovács László, a Közbeszerzési Hatóság elnöke szerint a nyilatkozási elv gyakoribb használata, a kiíró és ajánlattevő közötti tárgyalásos eljárások arányának növelése és a bírálatok egyszerűsítése úgy gyorsíthatná fel a közbeszerzést, hogy az átláthatóság, a verseny tisztasága nem sérül.

GRAFIKON

A KORMÁNYZATI SEKTOR EGYENLEGE

Forrás: Konvergenciaprogram, 2021-es költségvetés, VG-grafika

RÁSKI PÉTER

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2020. július 10., péntek, 2. oldal)

Megerősödve kerülhet ki hazánk a válságból

- A kormány álláspontja, hogy körültekintő, jól megtervezett, a magyar gazdaság erősségeit építő lépésekkel Magyarország megerősödve kerülhet ki a járvány okozta válságból - jelentette ki tegnap Varga Mihály pénzügyminiszter (képünkön) az osztrák tulajdonú MMXH Lakberendezési Kft.-vel kötött stratégiai együttműködési megállapodás aláírásán. Kiemelte: ezt a célt szolgálják a Gazdaságvédelmi akcióterv intézkedései, az idei és a jövő évi költségvetésben létrehozott hasonló elnevezésű alapok forrásai egyaránt, valamint azok a mostanihoz hasonló stratégiai együttműködési megállapodások, amelyeket a kormány az elmúlt években írt alá. A pénzügyminiszter felidézte: a világjárvány miatt Magyarországon jelenleg a gazdaság újraindítása zajlik, amelyet szoroson nyomon követ a Pénzügyminisztérium. Emlékeztetett: a Gazdaságvédelmi akciótervben a bruttó hazai termék ötödét elérő forrásokat garantálnak a gazdaság újraindításához.

Varga Mihály tegnap arról is beszámolt, a magyar mezőgazdaságot és az élelmiszeripari vállalkozásokat segítő intézkedésekről tárgyalt a gazdaságvédelmi operatív törzs. Az intézkedéseknek köszönhetően bővíthet a magyar, illetve a helyi termékek piaca, az új megrendelések segíthetik a magyar termelők beruházásainak emelkedését is. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal szakemberei szerint egy új élelmiszerlánc-biztonsági adatközpont létrehozása egyszerűsítene a termékek nyomon követését, segítene a vállalkozásoknak az adminisztrációban és a gazdaság fehérítéséhez is hozzájárulna. Hangsúlyt kaptak az öntözött mezőgazdasági területek arányának emelésével kapcsolatos szabályozási teendők is. A pénzügyminiszter kiemelte: tárgyaltak a közbeszerzési eljárások egyszerűsítéséről is. Az uniós és hazai szabályozás, valamint a közbeszerzéseket ellenőrző intézményrendszer racionalizálása azt célozza, hogy a vállalkozásoknak könnyebbé váljon az eljárásokon való részvétel. Példaként említette a mobilapplikáción keresztül történő ajánlattételt, valamint az eljárási határidők rövidítését is.

Munkatársunktól

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2020. július 10., péntek, 13. oldal)

Biztonságos magyar húsüzemek

ÉLELMISZER A nyugat-európai cégekkel ellentétben a hazai feldolgozóüzemekben alacsony a kockázata annak, hogy járványgóc alakuljon ki. A német és osztrák húsiparban fellobbanó fertőzések egyik oka lehet, hogy magas a külföldi dolgozók aránya. Sokan hetekig összezárva, szűkös munkásszállón élnek. Ráadásul a vágóhidakon javarészt hidegben dolgoznak.

Szigorúak az előírások

Biztonságosak a magyarországi húsüzemek

FELDOLGOZÁS Biztonságosak a magyarországi húsüzemek, a nyugat-európai cégekkel ellentétben a hazai feldolgozóüzemekben nagyon alacsony a kockázata annak, hogy koronavírus-járványgóc alakuljon ki. Mint arról beszámoltunk, Németország több vágóhídján és húsfeldolgozójában is felbukkant a vírus. Legutóbb egy alsó-szászországi húsüzem 23 dolgozója fertőződött meg, és 1550 fertőzöttet találtak Észak-Rajna-Vesztfália egyik

vágóhídjának dolgozói között. A napokban az osztrák hatóságok is három húsfeldolgozóban találtak koronavírusos alkalmazottakat.

A német és az osztrák húsiparban fellobbanó fertőzések egyik oka lehet, hogy - más mezőgazdasági és élelmiszeripari ágazatokhoz hasonlóan - nagyon magas a külföldi dolgozók aránya. Sokan közülük hetekig összezárva, szűkös munkásszállókon élnek. Ráadásul a vágóhidakon javarészt hidegben kell dolgozni, ami szintén kedvezhet a járvány terjedésének.

Itthon jóval biztonságosabbak a körülmények, a vállalkozások a szokásos élelmiszer-higiéniai és munkabiztonsági előírásokon kívül külön protokollokat fogadtak el dolgozóik védelmében. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal a betegség hazai megjelenésekor összegyűjtötte és a honlapján közzétette a legfontosabb gyakorlati tanácsokat, amelyeket az élelmiszeripari cégeknek, ezen belül külön a vágóhídi és húsipari létesítmények üzemeltetőinek érdemes betartaniuk.

Feldman Zsolt, az Agrárminisztérium államtitkára szerint önmagában az, hogy az élelmiszeriparban működő vállalkozásokra nagyon szigorú higiéniai előírások vonatkoznak, biztosíték arra, hogy sem a koronavírus, sem más betegség ne tudjon elterjedni az üzemekben. Képviselői kérdésre adott írásbeli válaszában arra is rámutatott: a nyugati példáktól eltérően itthon nem jellemző, hogy külföldi vendégmunkásokat foglalkoztatnának az ágazatban, és a munkaköri alkalmassági vizsgálatokon nem találtak koronavírusos betegeket, írta a Magyar Nemzet.

Az új koronavírus elsősorban közvetlen emberi érintkezéssel terjed, ezért attól sem kell tartani, hogy az élelmiszereken keresztül bárki is megfertőződhetne, idéztük korábban az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság és a német kockázatfelmérési intézet vizsgálatát is. A vírus nincs jelen a vágóállatokban, sem a sertésekben, sem a baromfifélékben, ráadásul a betegség terjedéséhez élő gazdaszervezetre van szükség, így kizárt, hogy valaki az élelmiszereken, köztük a húskészítményeken keresztül megfertőződjön a koronavírussal.

Külön protokollok vannak a dolgozók védelmében

MW

[Eredeti](#)

(Heves megyei Hírlap, 2020. július 10., péntek, 1+7. oldal)

Dízelperek várhatók

A dízelbotrány kapcsán megtévesztett és megkárosított Volkswagen-tulajdonosok ügyében fontos kérdésben döntött az Európai Unió bírósága. A tegnap ismertetett állásfoglalás szerint ebben az esetben el lehet térni az uniós jogrendben lefektetett főszabálytól, azaz a károsultaknak nem kötelező az alperes székhelye szerinti bíróságon vagyis Németországban benyújtaniuk a keresetüket, megtehetik a saját országukban, vagy ott, ahol a káruk keletkezett. A dízelautói károsanyag-kibocsátási adatait meghamisító, ezzel mind a hatóságokat, mind a vásárlóit tudatosan becsapó Volkswagen tehát újabb perözönnel nézhet szembe, s a 2015 szeptemberének közepén az Egyesült Államokban kirobbant botrány eddigi, 30 milliárd dollárra tehető számlája tovább duzzadhat.

A mostani döntés előzménye, hogy az 574 megkárosított VW-tulajdonos képviselőjét felvállaló, VKI nevű osztrák fogyasztóvédelmi egyesület keresetet nyújtott be Ausztriában a

német járműgyártó ellen, de az ügyre szignált bíró a jogértelmezés egyértelműsítését kérve a luxembourgi testülethez fordult. A válasz értelmében az autósokat ott és akkor érte kár, ahol és amikor a csaló szoftverrel felszerelt járművet megvették, vagyis Ausztriában. Márpedig a szigorú uniós emissziós határértékeket csak papíron teljesíteni tudó járműveket nyilvánvalóan magasabb áron értékesítették, mint amennyit valójában értek. A különbség s ezzel együtt a kártérítés megállapítása a bíróság feladata lesz. Rudolf Anschober fogyasztóvédelemért felelős osztrák miniszter közleményében üdvözölte a döntést, miszerint nemzetiségi hovatartozásuk miatt nem tehető különbség a kárt szenvedő uniós állampolgárok között.

K. B.

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2020. július 10., péntek, 7. oldal)

Kihelyezett tanácsadás

GYÖNGYÖS Kihelyezett pénzügyi fogyasztóvédelmi tanácsadást tartanak a városban hétfő kilenc óra harminc perctől a polgármesteri hivatalban - adta hírül az önkormányzat honlapján. Az ingyenes szolgáltatást bárki igénybe veheti.

Sz. M. L.

[Eredeti](#)

(Heves megyei Hírlap, 2020. július 10., péntek, 2. oldal)

Fagyizórazziába kezdett a NAV

A fél országra kiterjednek az adóhivatali ellenőrzések

A fél országra kiterjed az a razzia, amelyben az adóhivatal emberei a fagyfaltozókat, a kávézókat, a cukrászdákat ellenőrzik, a revizorok egyes adózási és munkaerőpiaci szabályok megtartására koncentrálnak. A tavalyi élelmiszer-biztonsági ellenőrzések arra mutattak rá, hogy a fagyizóknál a higiénia is igen lényeges.

Beköszöntött a kánikula, ilyentájt megugrik a kereslet a hűsítő édességek, például a fagyfalt iránt. Pontosán tudják ezt a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál (NAV) is, a szervezet ezért több megyére kiterjedő fagyizórazziába fogott. Egyes megyékben, például Csongrád-Csanádban, Komárom-Esztergomban, Nógrádban és Veszprémben ezen a héten tartottak, tartanak ellenőrzést, másutt, így Tolnában és Zalában a hónap első felét szánják erre a revizorok, míg Hevesben és Jász-Nagykun-Szolnokban egész júliusban lehetnek célzott vizsgálatok. A NAV emberei a fagyfaltozók mellett a kávézókat és a cukrászdákat is felkereshetik, mégpedig minden esetben azonos céllal: hogy megbizonyosodjanak arról, betartják-e a legfontosabb adóügyi és munkaerőpiaci szabályokat. A revíziók legfontosabb

kérdése, hogy az üzletekben mindig átadják-e a nyugtát, a számlát az ügyfeleknek, és megfelelően használják-e az online pénztárgépet. Lényeges emellett az alkalmazottak szabályszerű bejelentése és adott esetben az is, hogy az árukészlet eredetével minden rendben legyen.

Az íz, de leginkább a minőség dolgában viszont nem az adóhatóság az illetékes. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal tavalyi vizsgálatainak eredményei alapján kijelenthető: nem árt az óvatosság, ha valaki fagyaltot szeretne enni. A múlt évi ellenőrzésekben ugyanis minden tizedik fagyaltozónál találtak valamilyen hiányosságot a szakemberek, tíz esetben ráadásul fogyasztásra alkalmatlannak ítélték az árut, és kivonták azt a forgalomból. A tapasztalatok szerint a nem megfelelő higiénia és tárolás komoly probléma forrása lehet. Megbetegedésekhez vezethet, ha lejárt alapanyagot használnak fel a készítők, ha visszafagyasztják a már megolvadt fagyaltot vagy túltárolják az édességet. A fagyalt árusítás közben is szennyeződhet, ezért fontos a kiszolgálók személyi tisztasága is.

Megugrott a kereslet a hűsítő édességek iránt
Jakubász Tamás

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2020. július 10., péntek, 13. oldal)

Ügyfélszolgálat otthonról - Lépett a Vodafone Magyarország

A Vodafone Magyarország az elmúlt hónapok tapasztalatai és a dolgozói visszajelzések alapján alakította át az ügyfélszolgálaton dolgozók munkarendjét, így júliustól számukra is lehetőséget biztosít a távoli munkavégzésre - akár hosszú távon is.

A koronavírus-járvány világszerte munkavállalók millióit kényszerítette az otthoni munkavégzésre. A Vodafone Magyarország a fővárosi irodáiban a teljes munkatársi állománya számára március közepén elrendelte az otthoni munkavégzést. Ugyanakkor bizonyos munkakörök esetén ez korábban elképzelhetetlen volt, az ügyfélszolgálaton dolgozók esetén például. A vállalat végül talált megoldást és elkezdett azon dolgozni, hogy az új munkavégzési forma hosszútávon is megvalósítható és működőképes legyen. A július elejétől kezdődő első szakaszban az ügyfélszolgálaton dolgozó kollégák 50 százalékának lesz elérhető a folyamatos otthoni munkavégzés, amit a szolgáltató a későbbiekben szeretne kibővíteni.

A járvány mellett a dolgozói igények is indokolták az ügyfélszolgálati munkarend átalakítását: egy felmérésből kiderült, hogy a munkatársak közel háromnegyede hosszú távon is élne a távmunka lehetőségével. A cég tapasztalatai szerint a home office-nak nem csak munkavállalói, de munkáltatói oldalról is rendkívül előnyös, hiszen az irodába járás megszűnésével lehetőség nyílik olyan munkavállalók bevonására, akiknek ez korábban problémát jelentett. Így olyanok is csatlakozhatnak a vállalathoz, akik az irodaházaktól messzebb élnek, esetleg betegség vagy ápolás miatt kevésbé mobilisak. Szintén nagy előny, hogy a távmunka optimalizálja az irodahely kihasználtságát, a nyugodt, csendes otthoni munkakörnyezet pedig fókuszált munkavégzést eredményez a munkavállalók részéről, ami a munkáltató szempontjából is rendkívül fontos tényező.

"Úgy gondolom, hogy a koronavírus járvány negatív hatásait azok a vállalatok tudják a leginkább visszaszorítani, akik levonják az elmúlt hónapok tanulságait és ezeket beépítik jövőbeli működésükbe. Ezek közé tartozik az is, hogy a munkavállalók hatékonysága

nemhogy nem csökken, de a sok esetben növekszik is az otthoni munkavégzés során. Ezt, illetve munkatársaink igényeit figyelembe véve döntöttünk úgy, hogy ügyfélszolgálati munkatársaink számára is lehetőséget biztosítunk a távoli munkavégzésre. Magyarországon úttörőnek számítunk ebben a tekintetben és bízunk benne, hogy a jövőben számos tehetséges új kollégát köszönhetünk ennek segítségével szerte az országból" – mondta el Szentkúti Gabriella, a Vodafone Magyarország Lakossági Értékesítési és Operációs Vezérigazgató-helyettese.

(Portfolio 2020. július 10., péntek)

Sorra zárnak be a bankfiókok: ellehetetlenül az ügyintézés a kisebb településeken?

Az egyre szűkülő fiók és kirendeltség hálózat nem újkeletű jelenség a pénzügyi szolgáltató szegmensben, a 2008-as recesszió óta kisebb-nagyobb intenzitással, egy-két új fióknyitással, de csökken a hálózat kiterjedése, a kereskedelmi bankok és a takarékszövetkezetek 2014 óta is több mint 700 fiókjukat zárták be véglegesen. A szervezetek e döntéseiket a költséghatékonysággal magyarázzák többnyire. A Takaréék Csoport esetében háttértényező a párhuzamok felszámolása is, főként azon települések esetében, ahol korábban több önálló szövetkezet is kirendeltséget tartott fenn.

Az önálló takarékszövetkezetek végső integrációjával létrejött az egységes Takarékbank, ami a legnagyobb változást jelentette a pénzügyintézetek háza táján 2019-ben. Az egységes portfólió, megjelenés, a gazdaságilag fenntartható üzemméret mellett az összeolvadásnak negatív hatásai is vannak, nevezetesen a fiók- és kirendeltség konszolidációk miatt bekövetkező bezárások, s az ezzel növekvő pénzügyi kirekesztés.

Az egyre szűkülő fiók és kirendeltség hálózat nem újkeletű jelenség a pénzügyi szolgáltató szegmensben, a 2008-as recesszió óta kisebb-nagyobb intenzitással, egy-két új fióknyitással, de csökken a hálózat kiterjedése, a kereskedelmi bankok és a takarékszövetkezetek 2014 óta is több mint 700 fiókjukat zárták be véglegesen. A pénzügyi kirekesztés csökkenésének és a modern, versenyképes bankrendszer megteremtésének együttes feladata új megoldásokat fog igényelni, hiszen az sem várható el, hogy egy bank saját pénzügyi érdekei ellen, a nyereséges működés megteremtése ellen dolgozzon, mint ahogyan a pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása/javítása sem kizárólag egy bank feladata és felelőssége.

A takarékszövetkezeti kirendeltségek megszűnése többet jelent, mint egy szektor konszolidációját, a vidéki lakosság pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek romlását.

A kistelepüléseken, s főleg az 5.000 lakost el nem érő településeken a takarékszövetkezetek jelentik a pénzügyi szolgáltatót:

Ezzel párhuzamosan látni kell, hogy a korábbi vidéki ügyfélkör egyre messzebb és messzebb kényszerül igénybe venni a ma már alapvető pénzügyi szolgáltatásokat. Az egyszerűbb legközelebbi fiók, kiszolgált ügyfélkör nagyságának vizsgálatán felül, érdemes szem előtt tartani a döntéshozatal távolságát és vizsgált térségek eltérő társadalmi, gazdasági kondícióit. Erre a funkcionális távolság módszertana ad lehetőséget.

Ahogy a takarékszövetkezetek esetében ez a mutató járási szinten növekedett 2011-től kezdve úgy válik egyre sötétebbé az ország térképe a 2. ábrán, s veszti el egyre inkább a "vidék bankja" státuszát ez a szektor. A helyi, regionális szintű, olykor kapcsolati tőkén

alapuló döntéshozatalt, centralizált sémákba egységesített váltja fel, melyből a lokális tudás, a korábbi helyi beágyazottság már hiányzik.

A bezárások mögött meghúzódó okok közül újabb keletű a digitalizáció megjelenése. A pénzügyintézetek számára a digitalizáció térhódítása egyet jelent a fióklátogatások csökkenésével, az online ügyintézési lehetőségek palettájának bővülésével.

Ugyan egyre több banki szolgáltatás is igénybe vehető online formában, a mai napig nem elterjedt lehetőség ily módon számlát nyitni, szerződést módosítani és még sorolhatnánk.

A lakosság mellett ez a vidéki kkv-szektor esetében is jelentős probléma, amellett, hogy a szabad szolgáltató választás helyett általában a legközelebb elérhető pénzügyintézet szolgáltatásait veszik igénybe. Szintén probléma, hogy a vállalati szektor esetében a legtöbb személyes megjelenéshez kötött ügyintézés fiókhoz is kapcsolódik (számlavezető fiók), vagyis annak bezárásával újabb problémák merülnek fel a kiváltásában, a vállalkozók kiszolgálásának távolodásában.

Vannak természetesen helyettesítő, kiváltó megoldások, gondolatok, azonban látni kell azok korlátait is. A digitális világ technológiai vívmányai az élet szinte minden területén próbálják segíteni a lakosságot, így ma már az ügyintézés, vásárlás, banki műveletek stb. részben online platformok segítségével is végezhetőek. A hazai probléma ezzel kapcsolatban az, hogy a lehetőség ugyan adott, de nem elérhető mindenhol és mindenki számára.

A pénzügyi kirekesztésnek leginkább kitett területek (vidéki, periférikus falvak, tanyavilág) és társadalmi csoportok (kisnyugdíjas, leszakadó, munkanélküli rétegek) esetében az internethez való hozzáférés (3.ábra) és a használatához szükséges tudás és eszközpark is hiányzik. Területileg vizsgálva az is látható, hogy az internetelérések és a legközelebbi elérhető fiókok statisztikai is hasonló területeken mutatják a legnagyobb problémákat.

Ezt részben felismerve a Takarékszövetkezeti Csoport egyes falvakban, térségekben mozgó bankfiókokat alkalmaz (országszerte 15 ilyen busz üzemel) az ügyfelek kiszolgálása érdekében. Ebben az esetben az ügyfelek a készpénzfelvétel, átutalás, bankkártya ügyintézés, netbanki hozzáférés és sms-szolgáltatás igénylés, betétlekötés és állampapírok vásárlása szolgáltatásokat használhatják ki, ezzel szemben az új ügyfelek kiszolgálása, szerződéskötés a listán nem szerepel, vagyis a korábban kirekesztett csoportok pénzügyi integrációja e módon sem megoldott.

Összességében kijelenthető, hogy a takarékszövetkezeti szektor integrációja szükséges volt a korábbi széttagozottság és az eltérő stratégiai megfontolások miatt. Nem várható természetesen, hogy ez üzleti alapon működő vállalkozás, így egy hitelintézet a saját gazdasági érdekeivel ellentétben tartson fenn nyereségesen nem üzemeltethető fiókhálózatot a pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása jegyében. A takarékszövetkezeti integráció előtt a hozzáférés e fontos aspektusát egy nem hatékonyan és nem fenntartható módon működő rendszer biztosította. A változás a nemzetközi összehasonlításokban korábban is magas magyar pénzügyi kirekesztési mutatók további romlását okozta, hiszen

2011 óta 2 településen jelent meg a Takarékszövetkezeti Csoport, mint pénzügyi szolgáltató, ezzel szemben 631 kistéleplésről vonult ki.

A létrejött online lehetőségek kiszélesedése nem mindenkire ér el, oktatási, támogatási programok kidolgozása és végrehajtása nélkül. Mindezekből érezhető, hogy a pénzügyi kirekesztés javítása és egy modern, versenyképes bankrendszer megteremtésének együttes feladata új megoldásokat kíván.

(Pénzcentrum 2020. július 10., péntek)

Majdnem 900 millióra büntetettek egy webáruházat

A versenyhivatal a megtévesztő reklámok miatt dühödött meg ennyire.

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) 892 millió forint bírságot szabott ki az Alza.hu webáruház üzemeltetőjére és cseh anyavállalatára Black Friday akciók tisztességtelen reklámozása miatt. A versenyhivatal célja a kimagasló bírsággal, hogy a Magyarországon is népszerűvé vált akciós időszakokban tapasztalt megtévesztő reklámokat visszaszorítsa az online piacokon is. A GVH az Alza 2018. január és 2019. február között hat alkalommal meghirdetett Black Friday akciójának reklámkampányait vizsgálta. A webáruház az akciós időszakokra nagymértékű, "akár 80 százalékos" kedvezményeket ígért reklámjaiban. A 80 százalékos vagy azt meghaladó kedvezmény azonban kizárólag olyan termékekre vonatkozott, amelyek nem a reklámkampányban képszerűen bemutatott vagy ahhoz hasonló árucikkek voltak.

(Népszava, 2020. július 10., péntek)

Az élelmiszer-halmazók köztünk élnek

Valószínűleg sokak konyhapolcán rejtőzik olyan élelmiszer, amit pánikolva tett be a bevásárlókocsiba a koronavírus-járvány kezdetén. És valószínűleg erre csak akkor jön rá, amikor a kukába dobja ki, mert megromlott. Az élelmiszer-pazarlás a jobb módú és diplomás családokban gyakrabban fordul elő, miközben a világon közel egy milliárd ember éhezik. Az élelmiszer-hulladék azonban nem csak etikai kérdés, a klímaváltozás egyik főszereplője.

A minap többen ironikusan fogadták az egyik lakberendezési áruház Facebook-hirdetését, amiben egy ételtárolót ajánlottak azzal a szöveggel, hogy "a maradékokat a hűtőbe tedd a szemetes helyett". Néhány kommentelő azt kritizálta, hogy kevés olyan van, aki megfőz egy kondérnyi ételt a nyári hőségben, majd az egészséget inkább kidobja a kukába, ahelyett, hogy eltenné. Egyet is érthetnénk a kommentelőkkal, hiszen melyik magyarnak ne csomagolt volna anyukája kimosott fagyaltos dobozba ételt, vagy épp ő maga ne tette volna el a hűtőbe a maradékot.

Szomorú, de a hirdetés mégis releváns 2020-ban: Magyarországon ugyanis az uniós statisztikák szerint az ételek harmadát kidobjuk.

A világon évente 1,3 milliárd tonna emberi fogyasztásra termelt élelmiszert dobunk ki. Magyarországon évente 1,8 millió tonna étel végzi a kukában, és ennek több mint a felét nem a hipermarketek vagy a vendéglők termelik, hanem maguk a háztartások. A Nébih kutatása szerint egy évben fejenként 65 kilónyi élelmiszert dobunk ki, leginkább főtt ételt, pékárut, zöldséget és gyümölcsöt. Mindez az anyagiakat nézve is 50-60 ezer forintot jelent évente.

És minél fejlettebb egy ország, annál több élelmiszer-hulladékot termel. A jólét velejárója ugyanis az élelmiszer-pazarlás. Érdekes ellentmondás, hogy a magasabban kvalifikált, jól keresők (és főleg, ha gyerekeik is vannak), sokkal jobban aggódnak a környezetért, a klímaváltozásért, tudatosabban élnek, viszont több élelmiszer-hulladékot is termelnek. A kutatások szerint a tehetősebbek ugyanis sokszor több élelmiszert vesznek, nagyobb kiszereelésben, a hűtőt rogyásig megpakolják, aztán persze nem fogy el, és a fele a kukában végzi. Az élelmiszer-halmazók köztünk élnek, és nem csak egy világjárvány kezdetén bukkannak fel. Sőt, akkor szinte meg is sokszorozódnak.

Szerintem még mindenki emlékszik, amikor márciusban és áprilisban az üzletek polcai üresen álltak, kétségbeesve vásárolta mindenki tele a bevásárlókocsit attól félve, hogy éhen fog veszni. Előbb csak a WC-papíros polcok, később a konzervek, mirellitárak fogytak szép

számmal. Mivel pár nap leforgása alatt tízmillió pék országa lettünk, ezért a liszt után az élesztő, majd a sütőpapír lett hiánycikk. Elég valószínűnek tartom, hogy mindannyiunk konyhaszekrényében van még étolaj, rizs vagy paradicsomkonzerv, amit pánikolva vett meg, de igazából már el is feledkezett róla. Nem véletlen, hogy a rászorulókat megsegítésére létrejött Magyar Élelmiszerbank Egyesület adományozási programot indított a lakosságnál a koronavírus miatt felhalmozott élelmiszerek adományozására.

Az élelmiszerpazarlás ugyanis etikai kérdés is: a világon mintegy 2 milliárd ember nem jut megfelelő minőségű élelmiszerhez, 820 millióan pedig éheznek. Amikor legközelebb kidobjuk a még ehető, de már nem friss kenyeret, gondoljunk arra, hogy ma Magyarországon 4-500 ezer gyermek nem jut elegendő mennyiségű és minőségű ételhez, 40-50 ezer pedig szó szerint éheznek.

Az élelmiszerpazarlás azonban energiapazarlást is jelent és az éghajlatváltozásra is hatással van. Egy mondás szerint, ha az élelmiszer-hulladék egy ország lenne, akkor üvegházhatásúgáz kibocsátásával az Egyesült Államok és Kína mögött a harmadik helyet foglalná el.

Az üvegházhatású gázok kibocsátásának ugyanis 30 százaléka kötődik az élelmiszer-hulladékhoz. A kidobott élelmiszer tökéletlen bomlása metánt hoz létre, ami huszonötször erősebb hatást vált ki, mint a szén-dioxid.

És mi lehet a megoldás? A legegyszerűbb az lenne, ha holnaptól csak annyit vásárolnánk, amennyit meg is eszünk. Ez persze egyszerűen hangzik, de a megvalósítása nehéz. Így aztán az elmúlt években egyre többször ismételt gondolkodásmódot kell elsajátítani: a tudatosságot. Máris teszünk a környezetünkért, ha egy hétre előre megtervezzük az ételsort, és ahhoz vásárolunk. Ha bevásárlókocsi helyett kosarat veszünk magunkhoz, ha komposztálunk otthon, vagy épp a fent említett ételtároló dobozba tesszük a maradékot és nem egyenesen a kukába. Ha végre tudatosítjuk, hogy a minőségét megőrzi lejáratí idő után nem kell feltétlenül kidobni az élelmiszert, az néha csak annyit jelent, hogy az adott dátum után élvezeti értékéből veszthet, de még fogyasztható.

Szerencsére már a technika és egyre több startup is segíti az élelmiszerpazarlás csökkentését. A londoni Winnow például azzal robbant be, hogy egy intelligens mérleg segítségével megmutatja, mennyi értékű hulladékot termel a szakács. Ha pedig tudjuk, mennyi pénzt dobunk ki szó szerint a kukába, akkor jobban takarékoskodunk. Az IKEA Norvégiában így például 126 ezer eurónyit spórolt meg.

Számos olyan applikáció létezik (például az Olio) amelyik megmutatja, a szomszédnál milyen felesleges élelem, élelmiszer rejtőzik, amit mi épp hasznosítani tudunk. A SpareEat pedig azt jelzi, hogy a közeli étteremben, pékségben szállodában milyen lejáratí dátumhoz közeli élelmiszereket lehet megvásárolni olcsóbban.

(Chikanspanet 2020. július 10., péntek)

Vadonatúj programról döntött a kormány: változhat a KRESZ, jön az elektromos biciklikre is támogatás!

Jön a kerékpározás éve: az idei második félévet és 2021 első félévét hirdette ki erre a célra a kormány a pénteki döntésével. Az új program számos elemet, új intézkedést tartalmaz.

A határozat úgy szól, hogy a kormány a kerékpározás növekvő népszerűségére és fenntarthatóságára, klímavédelmi, nemzetgazdasági, továbbá közlekedésbiztonsági szempontjaira tekintettel

egyért azzal, hogy 2020. II. félévében és 2021. I. félévében meghirdetésre kerüljön a „Kerékpározás éve” program, az 1. melléklet szerinti programelemekkel, a Program tervezésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok kormányzati koordinációjának ellátására az aktív Magyarországért felelős kormánybiztost jelöli ki.

A kormánybiztos feladata, hogy az érintett miniszterekkel együttműködve tegyen javaslatot a programhoz kapcsolódó jogalkotási feladatokra és egyéb intézkedések megtételére. A kormánybiztos feladata továbbá az érintett miniszterek és szakmai szervezetek bevonásával a 2020–2030. közötti időszakra szóló nemzeti középtávú kerékpáros stratégia elkészítése és kormány elé terjesztése az év végéig.

(A program lebonyolításával kapcsolatos operatív feladatokat az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság látja el a határozat értelmében.)

A kormány döntéséből az is kiderül, hogy a gyalogosok és a kerékpárral közlekedők biztonságának javítása, valamint

A KERÉKPÁROS KÖZLEKEDÉS FELTÉTELEINEK JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN VÁLTOZHAT A KRESZ.

Az erről szóló javaslatot idén év végéig kell a kormány elé terjesztenie az innovációért és technológiáért felelős miniszternek.

A BFK Budapest Fejlesztési Központ pedig azt a feladatot kapta, hogy gondoskodjon Budapest és a fővárosi agglomeráció kerékpáros kapcsolatainak, a térségben a kötőtpályás közlekedés kerékpáros elérhetőségének, a kerékpárút hálózatának állapotáról és fejlesztésének fő irányairól szóló koncepció kidolgozásáról. Ennek határideje szintén az év vége.

A Kerékpározás éve program elemei a következők a határozat melléklete szerint:

1. Közpolitikai intézkedések:

Előterjesztés az 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet, továbbá egyéb jogszabályok gyalogosok és a kerékpárral közlekedők biztonságának javítását, valamint a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítását célzó módosítására,

Nemzeti középtávú kerékpáros stratégia kidolgozása,

Kerékpárral munkába járás pénzügyi ösztönző rendszerének kidolgozása,

Erdei kerékpáros ösvények létesítésének szabályozása,

Kerékpártárolók és parkolók kialakításának szabályozása,

Irodai munkahelyeken öltöző és zuhanyzó helyiségek kialakításának szabályozása,

Munkába járás és munkaidőn belüli ügyintézés céljára elektromos rásegítésű kerékpárok beszerzését támogató rendszer kidolgozása.

2. Infrastrukturális fejlesztések és kerékpárhasználatot ösztönző programok:

Kerékpárutak építéséhez kapcsolódó kommunikációs kampány,

Kerékpártároló kialakítási program,

Elektromos rásegítésű teherkerékpár vásárlás támogatási program,

Elektromos rásegítésű kerékpár beszerzési program nemzeti parkok részére,

BMX pálya és bringa park építési program.

3. Szemléletformáló rendezvények és kommunikációs kampányok:

Giro d’Italia Nagy Rajt,

Nemzeti Összetartozás kerékpártúra,

Közlekedő Kisokos program kibővítése,

Országos kerékpáros közlekedésbiztonsági kampányok,

Tekerjünk itthon! – belföldi kerékpáros turizmust népszerűsítő ernyőmárka létrehozása és az ehhez kapcsolódó kampányok lebonyolítása,

Bringázz a munkába! kampány,

Kerékpározást népszerűsítő roadshow,

Nemzetközi szakmai rendezvények szervezése és lebonyolítása,
Szakmai tanulmányutak szervezése önkormányzati döntéshozók és főépítészek számára,
Kerékpáros kutatások és mérések lebonyolítása

Vagyis a kormány több formában is tervezi támogatni az elektromos biciklik vásárlását a következő egy évben megvalósuló program keretében. A korábbi ígéretek fényében ez nem meglepő. Palkovics László innovációs miniszter néhány héttel ezelőtt a Tisza-tavi kerékpáros híd átadásán bejelentette, hogy az elektromos kerékpárok támogatásáról szóló javaslatot meg fogják fontolni és ki fogják terjeszteni a támogatási rendszert. A kerékpáros szövetséggel és Révész Máriusz kormánybiztossal elkezdtek azon dolgozni, hogy hogyan tudnak olyan megoldásokat találni Magyarországon azoknak is, akik nem csak sportcélra használják a kerékpárt, például munkába járásra - árulta el.

A Magyar Kerékpárosklub és a Magyar Kerékpáripari és Kereskedelmi Szövetség az elektromos rásegítéses kerékpárok és teherkerékpárok vásárlására 30 százalékos, de maximum 200 000 forintos támogatást javasol. Javasolják továbbá megvizsgálni a Magyarországon összeszerelt elektromos rásegítéses kerékpárok nagyobb támogatási lehetőségének vizsgálatát.

(Portfolio 2020. július 11., szombat)

Az áramfogyasztást is befolyásolták a járvány miatt meghozott intézkedések

Nagyjából 10 százalékkal kevesebb villamos energiára volt igény Magyarországon az idén májusban, mint egy évvel korábban - írja a Magyar Nemzet a Magyar Energetikai és Közműszabályozási Hivatal adatai alapján.

A mérséklődés a járvány miatt hozott intézkedéseknek és annak tudható be, hogy az idén májusban két munkanappal kevesebb volt, mint a tavalyiban- írta a lap.

Az átlagos rendszerterhelés májusban 560 megawattal (MW), a maximális rendszerterhelés (negyedórás átlag) 728 megawattal csökkent tavaly májushoz képest.

Ebben az időszakban az atomerőmű a hazai áramtermelés 55 százalékát, a lignittüzelésű egységek és a korszerű gázturbinák a 10-10 százalékát, a naperőművek a 7,8 százalékát biztosították. Az utóbbi kategória termelésének aránya kedvező időjárási feltételek mellett a csúcsideszakban 18-25 százalék közötti volt.

A lakossági áram ára eközben sem változott, a hatósági szabályozás miatt továbbra is Budapesten a legolcsóbb a villamos energia az uniós fővárosok között, egy kilowattóra 10,76 eurócentbe kerül.

(Origo 2020. július 11., szombat)

Viharfelhők gyülekeznek a lakossági hitelek fölött

Első látásra minden nagyon szép a lakossági hitelpiacon. A személyi hiteleknél viszont látszik már, hogy egyre több a probléma, a moratórium lejárta után pedig ki tudja, mi lesz.

Vihar előtti csend van a lakossági hitelpiacon a Magyar Nemzeti Bank (MNB) friss adatai szerint. A háztartások az első negyedévben is kitartóan adósodtak el, a portfóliók minősége

pedig tovább javult. Március végén a háztartások hitelállománya 7106,4 milliárd forintra nőtt, egyetlen negyedév alatt csaknem 240 milliárd forinttal emelkedett. Bár a koronavírus-járvány március második felében már rányomta a bélyegét a hitelezésre, az első negyedévben még így is 688 milliárd forintnyi friss hitelt folyósítottak a bankok.

Ez elmarad ugyan az előző két negyedévitől, de az első negyedévek hagyományosan gyengébbek szoktak lenni. 2019-hez és 2018-ho képest pedig kifejezetten erős volt 2020 első negyedéve, hiszen az idén csaknem kétszer annyi új hitel ment ki, mint két éve, és másfélszer annyi, mint tavaly.

Még nagyon jók a portfóliók

A járvány hatása a portfóliók minőségén sem látszik egyelőre. A bruttó hitelállomány csupán 2,57 százaléka késedelmes 90 napon túl, kevesebb mint 190 milliárd forintnyi hitelről van szó. Mintegy 8 milliárd forinttal csökkent az első három hónapban a 90 napon túl késedelmes hitelek mennyisége, de ez persze nem azt jelenti, hogy a korábban nem fizető adósok hirtelen törleszteni kezdtek. A jegybank adatai szerint ugyanis ebben a három hónapban is leírtak a bankok bő 2 milliárd forintnyi hitelkövetelést, emellett több mint 10 milliárd forintnyi hitelt eladtak követeléskezelőknek. Ennek több mint az egyharmada szabad felhasználású jelzáloghitel volt, ami vélhetően még a régi devizahiteles korszakban keletkezett, személyi hiteltől is több mint 2,7 milliárd forintnyi került át követeléskezelőkhöz, és csaknem 2 milliárd forintnyi lakáshitel is ott végezte.

A következő negyedévben vélhetően még ennél is jobb számokkal rukkol majd elő a bankrendszer, hiszen a törlesztési moratórium miatt nem dőlnek be a régi hitelek, az újakat pedig nagyon óvatosan helyezik ki a bankok. Kérdés viszont, hogy mi lesz jövőre, amikortól ismét törleszteniük kell majd a most nem fizető adósoknak. A bankok nagyon tartanak attól, hogy a nem teljesítő hitelek aránya megugrik majd.

A lakáshitelekkel alapvetően kevés a probléma. A piaci kamatozású lakáshiteleknél a 90 napon túl késedelmes portfólió aránya mindössze 1,19, a támogatott hiteleknél 1,81 százalékon áll. Abból a nagyon kevés devizahitelből, amit valamilyen okból kifolyólag nem forintosítottak, viszont még mindig sok áll a bedőlés határán, vagy dőlt be, a kölcsönök több mint egy tizede legalább egyéves elmaradásban van most is.

Kísért a múlt

A szabad felhasználású jelzáloghitelek öt évvel a forintosítás és több mint egy évtizeddel a 2008-2009-es hitelválság után is a problémásabbak közé tartoznak. A bankok ugyan folyamatosan adják tovább a menthetetlen portfóliókat a követeléskezelőknek, de március végén is maradt még a mérlegükben 61,5 milliárd forintnyi olyan jelzáloghitel, amit már legalább 90 napja nem fizettek. Ezek döntő része egykori forintosított devizahitel lehetett. A devizában maradt szabad felhasználású jelzáloghiteleknél még nagyobb a baj, még mindig 36,7 százalékon áll a 90 napon túl késedelmes kölcsönök aránya, igaz, két évvel ezelőtt még ötből három hitel tartozott ebbe a kategóriába.

Szabad felhasználású jelzáloghitelt a devizahitelek eltűnése óta kevesen vesznek fel, ehelyett a fedezet nélküli személyi hitelek piaca pörgött az elmúlt három esztendőben. 2017 tavasza óta több mint a háromszorosára nőtt a lakosság személyihitel-állománya, az idén március végén a forint személyi kölcsönöké már megközelítette a 930 milliárd forintot. Ezek egyre nagyobb arányban válnak viszont nem teljesítővé. A 2019 közepéig folyamatosan javuló portfóliók már második negyedéve romlanak. Hat hónap alatt több mint 10 milliárd forinttal nőtt a 90 napon túl késő személyi hitelek volumene, ez a másfélszerese a tavaly őszinek. Már 3,13 százalékon áll a nem teljesítő hitelek aránya, ami utoljára 2018 közepén fordult elő.

Sokan nem törlesztik a gépjármű-hiteleket sem. Bár a 90 napon túl késedelmes kölcsönök aránya csökkenő tendenciát mutat, még mindig 15 százalék fölött van. A renitens adósok döntő része ráadásul nem is csupán néhány havi részlettel maradt el, hanem legalább egy éve csúszik a fizetéssel.

Kezdődnek a nehézségek

A moratórium ugyan átmenetileg sokaknak segíthetett, de a folyószámlahiteleknél már látszanak az aggasztó jelek. Ezeknél a kölcsönöknél is felfüggesztették a részletfizetést március 19-én, de a később igénybe vett hitekre a moratórium nem vonatkozott, és márciusban is sokaknál eljöhettek a "hó vége".

A háztartások teljes folyószámlahitel-tartozása csökkent az első negyedévben, amiben szintén szerepet játszhatott a moratórium. Akik például más hitelt, lakáshitelt, autóhitelt is fizettek, és most nem törlesztettek, azoknak több maradt a folyószámlájukon, kisebb lett a mínusz. A legnehezebb helyzetben lévők élete azonban tovább romolhatott, a teljes állományon belül ugyanis a 90 napon túl késedelmes folyószámlahiteleké 5,08-ról 5,14 százalékosra nőtt.

Hasonló tendencia látható a kártyahiteleknél. A teljes tartozás csökkent miután vélhetően a kiadások is csökkentek ott, ahol más hiteleket kellett törleszteni, de a 90 napon túl késedelmes kártyahitelek aránya az évek óta tartó tendenciózus csökkenés után ismét emelkedni kezdett, 3,48-ról 3,93 százalékosra nőtt három hónap alatt.

Az áruvásárlási és egyéb hiteleknél minimális, 0,2 százalékos a nem teljesítő állomány. A javulás azonban ennél a hiteltípusnál leginkább annak tudható be, hogy az MNB ide sorolja a babaváró támogatásokat is, amelyek mennyisége folyamatosan nő, a bedőlt hitelek aránya pedig ennél a kölcsönnél alacsony. Szintén ebbe a hiteltípusba sorolódhatnak azok a lombardhitelek, amelyeket a privátbanki ügyfelek vettek fel értékpapír-vásárlásra, ezek sem valószínű, hogy bedőlnek.

(Napi 2020. július 11., szombat)

Háromszázézes fizetés, ingyen szállás: kapkodnak a dolgozókért a Balatonnál

Az elmúlt években a balatoni vendéglátás legégetőbb problémája a munkaerőhiány volt: képzett és képzetlen munkaerőt találni egyaránt nagy nehézséget jelentett az éttermek és szállodák számára. Épp ezért a munkaadók egymásra licitáltak, még 1 millió forintos szakácsbérékről is lehetett hallani. Kíváncsiak voltunk, mi a helyzet idén, a COVID-19 által megtépzott szezonban, vajon most mennyire kapkodnak a dolgozók után a magyar tengerrel és mégis milyen fizetésekre lehet számítani?

Az elmúlt években folyamatosan arról lehetett hallani a magyar sajtóban, hogy a turisztikai szektor legégetőbb problémája a munkaerőhiány: képzett és képzetlen munkaerőt találni egyaránt nagy nehézséget jelent az éttermek és szállodák számára. A vendéglátóipari egységek épp ezért egymásra licitáltak, hogy megtartsák vagy megszerezzék a jó munkaerőt, és akár azt is vállalták, hogy betanítják a képzetlen új dolgozót.

Miután a 2018-ban és 2019-ben is rekordot döntött a magyar turizmus, várható volt, hogy idén sem lesz ez másképp, csakhogy közbeszólt a COVID-19.

Májusban a koronavírus-járvány hatására a külföldi vendégek által a kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött éjszakák száma 98,4 százalékkal, a belföldi vendégek által eltöltötteké 85,9 százalékkal esett vissza az előző év azonos időszakához képest.

A szálláshelyek forgalma 92,7 százalékkal csökkent - jelentette a Központi Statisztikai Hivatal (KSH). Júniusi adatok még nincsenek, de jó eséllyel élénkült a belföldi turizmus. Ahogy pedig érkeznek a vendégek, úgy szembesülnek a kihívásokkal a vendéglátások: nagyon úgy tűnik, ahogy a korábbi években, úgy most is kapkodnak a munkaerőért.

Az egyik balatoni álláslehetőségeket kínáló Facebook-csoportban többen is kiírták, hogy szezonális munkát vállalnának a magyar tengernél. Látható, hogy azonnal többen is gyorsan reagáltak, kínálva valamilyen munkalehetőséget.

Így talált munkát Fanni is, akinek a bejegyzésére szinten többen reagáltak. Végül Szántódon helyezkedett el, konyhai kiségitőként. Elmondta, május óta keresett munkát, de májusban és júniusban alig voltak hirdetések, júliusban kezdtek munkatársakat keresni a balatoni helyek. Ő egy barátnőjével keresett állást, egy helyen szerettek volna dolgozni.

Hiába küldték el az összes helyre az e-mailt az önéletrajzzal, hívtunk fel mindenkit, semmi visszajelzést nem kaptunk. Az esetek többségében fel sem vették a telefont, vagy ha mégis, akkor már csak egy embert kerestek, vagy azt mondták, küldjünk egy e-mailt amire persze sosem fognak válaszolni

- mondta. Aztán a bejegyzése alatt hirtelen rengeteg ajánlással találta szembe magát. Az étterem, ahol dolgozik, biztosítja a szállást és az étkezést is, így minden megkeresett pénzt félre tud tenni. Mivel tanul, ezért egyelőre csak az idénymunka jöhetett szóba, azért ragaszkodott a Balaton-parthoz, mert a szabadnapokon így tud "nyaralni is". Hogy pontosan mennyit keres, azt nem árulta el, de úgy fogalmazott, "a fizetés most is igen jó".

Hogy kapkodnak a dolgozni vágyók iránt, mi sem bizonyítja jobban, hogy mi is próbáltunk telefonon érdeklődni, több, a napokban meghirdetett munka iránt, ám minden helyen közölték, már tárgytalan a hirdetés.

Változatos képet mutatnak a fizetések

Több álláshirdetésben közzétették a bért. Konyhai kiségitő-mosogató pozícióban találtunk olyan hirdetést, amely napi 8 órás munkavégzés, heti 6 nap vállalása esetén nettó 150-170 ezer forintot ígér, a szállást és az étkezést viszont biztosítják.

Pultos, felszolgálóként, borrháló nélkül nagyjából 300 ezer forintot lehet keresni, heti 6 napos munkavégzéssel, napi 10 vagy 12 óra munkával úgy, hogy a szállást és az étkezést a munkaadó biztosítja.

Szakácsként ennél valamivel többet lehet keresni, az egyik helyen például grill szakácsot keresnek, nettó 1300-1500 forintos órabérért, napi 10-12 óra munkára, szállást pedig biztosítanak. Ha heti hat, tízórás munkanappal és az 1500 forintos órabérrel számolunk, akkor a havi fizetés 360 ezer forint, amiből szállásra, étkezésre nem kell költeni.

Ez alapján tehát úgy tűnik, hogy a turizmus csökkenésével nem oldódtak meg egy csapásra a vendéglátósok évek óta húzódo problémái, és egy tapasztalattal rendelkező dolgozó számára most is tömérdek lehetőség áll rendelkezésre, ha a Balatonnál szeretne dolgozni idén nyáron.

(Pénzcentrum 2020. július 11., szombat)

A TASZ segít azoknak, akik a kórházi ágykiürítések miatt fordulnának a hatóságokhoz

Bár a kormány által a koronavírus-járvány miatt elrendelt kórházi ágykiürítések ügyében már áprilisban ombudsmani vizsgálat indult, Kozma Ákos, az Alapvető Jogok Biztosa a napokban képviselői kérdésre válaszolva elmondta, az ágyfelszabadítások miatt eddig egyetlen konkrét panasz sem érkezett a hivatalához.

A TASZ ezért úgy döntött, segítséget nyújt azoknak, akik esetleg ilyen ügyben tennének panaszt, ezért egyszerűen kitölthető mintabeadványokat tett közzé erre a célra a honlapján.

„Mindannyian szeretnénk biztosak lenni abban, hogy senkit nem hagy cserben az egészségügyi ellátórendszer – akkor sem, amikor épp egy olyan komoly kihívásra kell felkészülnie, mint a koronavírus-járvány” - írják közleményükben.

„Hogy a kórházi ágykiürítések problémáját ne lehessen szőnyeg alá söpörni, olyan egyszerűen kitölthető mintabeadványokat osztunk meg, amelyekkel az érintett hozzátartozók panaszt tehetnek az Alapvető Jogok Biztosánál, illetve a Nemzeti Népegészségügyi Központnál.”

(444.hu 2020. július 11., szombat)

Úgy érzi, sok a szúnyog? Míg így irtunk, ez így is marad

Idén már nem lehet a levegőből kémiai anyagokkal irtani a szúnyogokat. Igaz, a szakemberek már jó ideje erősködnek, hogy a permetezés csak tűzoltásra jó, helyette a Nyugat-Európában évtizedek óta sikeres biológiai gyérítést kellene alkalmazni. A módszer meghonosítására bőven lett volna lehetőség, ehhez képest gyakorlatilag semmi nem történt.

„Döbbenetes”, a mindennapi életet is lehetetlenné tévő szúnyoginvázióról szóló posztok lepték el a közösségi médiát az elmúlt hetekben. A jelenlegi magyarországi helyzet ugyan nem közelíti meg a 2013-as dunai árvíz után kialakult – szinte katasztrófaközeli – állapotokat, de a teraszokon már hetek óta nem nagyon lehet megmaradni esténként, a vízpartokról nem is beszélve.

Magyarországon 2013 óta a katasztrófavédelemhez tartozik az állami szúnyogirtás, de ők csak koordinálnak, a tényleges munkát szerződött vállalkozók végzik. Az önkormányzatoknak emellett lehetőségük van saját költségen is gyérítést végezni, ezt tette például Budapest is. És a vitából nyilván nem maradhatott ki a politikai sem: Szaniszló Sándor XVIII. kerületi polgármester pártja, a Demokratikus Koalíció Facebook-oldalán „a kormány Budapest-ellenes politikája legújabb mélységének” nevezte, hogy az állam helyett 20 millió forintot kell költenie a kerületi önkormányzatnak szúnyoggyérítésre.

2020. július 4-én este.

Abban persze semmi meglepő nincs, hogy Magyarországon nyáron sok a szúnyog. Az előző évekhez képest azonban nagy változás, hogy a lakosság idén hiába várja a megszokott repülőgépes irtást, egy európai uniós jogszabály 2020-tól betiltotta a forgalomban lévő kémiai szerek légi permetezését. Az Antonovok helyett most autók végzik a munkát, úgynevezett hidegködképzéses technológiával.

A katasztrófavédelem nemrég közleményt is kiadott, amelyben azt írták, a kifejlett szúnyogok ellen kifejezetten lakóterületi, szabadtéri használatra engedélyezett irtószert alkalmaznak, amely emberekre, melegvérű állatokra, növényekre nem jelent veszélyt. Amúgy hektáronként alig több mint fél litert használnak fel belőle, mivel a csípőszúnyogok rendkívül érzékeny rovarok.

"Ez a dózis a legtöbb rovarra nincs káros hatással, a méhfélék és más beporzó szervezetek, továbbá a rovarevő madarak legfontosabb táplálékai sem sérülnek a kezelésektől" - írták.

Vegyszert mindenre

Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (OKF) honlapján excel-táblázatokban is feltünteti, hogy egy adott héten hány hektáron, hol és milyen módon tervez szúnyogirtást. Az elérhető adatokból könnyű kikövetkeztetni, hogy az OKF főleg földi kémiai irtással számol: csak ezen a héten több mint 105 ezer hektáron terveztek ilyen munkát. Ezzel szemben biológiai irtást csak 1500 hektáron végeznek.

Az adatok jól illusztrálják a magyarországi szúnyoghelyzet legnagyobb problémáját:

a hatóságok még mindig kémiai irtásban gondolkoznak, miközben Nyugat-Európában csak a legkritikább esetben használják ezt a módszert.

Becslések szerint az arány a vegyszerek javára évtizedek óta eléri a 98 százalékot, amit nem lehet csak a katasztrófavédelemre, vagy a Fidesz-kormányra fogni.

Hogy megértsük, pontosan miről van szó, előbb azt kell megismernünk, mi a különbség a biológiai és a kémiai irtás között (mindkét módszert lehet földön és levegőben is használni.)

A biológiai gyérítés lényege, hogy egy baktérium által termelt fehérjealapú készítményt juttatnak a szúnyogok tenyészőhelyeibe. Ez a módszer a lárvákat pusztítja el, így azok már ki sem tudnak kelni, ráadásul rendkívüli módon környezetbarát.

A kémiai irtás a már kikelt, kifejlett szúnyogokat pusztítja el, egy piretroid hatóanyagú irtószer segítségével. Ez a vegyszer (melyet az idei évtől repülőgépről éppen az elsodródás veszélye miatt nem lehet szórni) nemcsak a szúnyogokra, hanem más rovarokra, halakra, sőt hüllőkre is veszélyes.

Az persze nem igaz, hogy a katasztrófavédelem egyáltalán nem végez biológiai gyérítést. Márciusban adtak ki egy közleményt, melyben azt írták, hogy a jövőben egyik kiemelt céljuk a módszer arányának növelése. Azt azonban semmi nem magyarázza, hogy az elmúlt hét évben ez miért nem történt meg. Hacsak az nem, hogy a hatékony biológiai gyérítéshez komoly előkészületek kellenek, például térképeket kell készíteni, melyek pontosan megmutatják, hol vannak a szúnyogok tenyészőhelyei.

Egy An-2 típusú repülőgép szúnyogirtó szert permetez Pécs kertvárosa felett 2015. június 22-én.

Azt a katasztrófavédelem közleménye is elismeri, hogy ilyen térképek csak néhány térségről állnak rendelkezésre, ezért „idei szúnyoggyérítési programjának részeként dolgozni kezd a hiányosság megszüntetésén”. Idén a Duna mentén Gönyű és Paks közötti terület kerül sorra, a következő három évben pedig

a Duna többi szakasza

a Rába

a Tisza-tó

a Velencei-tó

a Tisza szúnyogtenyésző-helyekben gazdag részei

a Körösök,

a Dráva.

A késlekedés azért is érthetetlen, mert Nyugat-Európában már évtizedek óta ezt a módszert alkalmazzák.

A nemzetközi konferenciákon rendre kinevetik Magyarországot, amikor megtudják, hogy itt még mindig a repülőgépes kémiai irtás megy

– fogalmazott lapunknak több szakember is.

Mint légyre vadászni ágyúgolyókkal

„A biológiai szúnyogirtás szempontjából Magyarország körülbelül húsz évvel van lemaradva Spanyolországtól, gyakorlatilag a nulláról kezdi a munkát” – mondta a hvg.hu-nak Rubén Bueno Marí, az Európai Szúnyogirtók Szövetségének (EMCA) elnöke. A 30 országot tömörítő nemzetközi szervezet fő célja, hogy elősegítsen egy integrált szúnyogirtási programot, amelyben a kémiai irtás csak utolsó lehetőségként kap szerepet. A szakember nemcsak nemzetközileg elismert tudós, hanem Spanyolország egyik legnagyobb kártevőirtó vállalatának (Lokímica) szakértője is.

Bueno Marí szerint szúnyoggyérítés szempontjából 20 évvel ezelőtt Spanyolország is hasonló helyzetben volt, de szemléletváltással nagy előrelépést értek el, amihez nemcsak a politikusok, hanem a lakosság segítségére is szükség volt. A spanyolok helyzete persze annyiban más, hogy ott az év nagy részében szükség van szúnyogirtásra, ezért a vízzel teli területeken külön csapatok végzik a munkát.

A biológiai gyéritésnél ugyanis fontos szempont, hogy bár rendkívül hatékony, speciális szakértelem kell hozzá és pontosan tudni kell, hogyan és mikor kell használni.

„Nem volt egyszerű alkalmazkodni. A légi kémiai módszer ugyan drága, de rendkívül egyszerű és nem kell hozzá nagy szaktudás. Olyan, mint legyeket gyilkolni ágyúgolyókkal” – mondta Manuel García Howlett, a spanyol cég madridi irodájának vezetője. Ő úgy látja, Magyarországnak azért is van nehéz dolga, mert egyik pillanatról a másikra kell átállnia egy évtizedes technikáról valami teljesen újra.

Szerinte a magyaroknál az a fő probléma, hogy itt csak kezelik a szúnyoghelyzetet, nem pedig ellenőrzés alatt tartják.

Ahhoz, hogy a változás sikeres legyen, a lakossággal rengeteget kell kommunikálni, hiszen a kémiai irtás rendkívül látványos, míg a biológiai a színpad mögött zajlik.

A szakember szerint fontos, hogy a hatóságok ne katasztrófhelyzetként kezeljék a szúnyograjzást, hanem egy állandóan fennálló problémaként, mert csak így lehet hatékony a védekezés. Erre tökéletesen alkalmas a biológiai gyérités, de persze lehetnek olyan helyzetek, amikor vegyszeres kezelésre van szükség. Ezt Spanyolországban főleg betegségmegelőzésre használják.

„Amikor például Valenciába valaki behordozza a dengue-lázat, amit a szúnyogok terjesztenek, az érintett településen nemcsak a lárvákat, hanem a kifejlett szúnyogokat is el kell pusztítani” – hoztak fel egy példát. Ehhez azonban külön engedélyt kell kérni a spanyol hatóságoktól. Hozzáadték:

ha valaki Spanyolországban egy Antonov gépről kezdene kémiai szúnyogirtót permetezni, börtönbe kerülne.

Elképesztően elavultnak nevezte a hazánkban folytatott szúnyoggyéritési eljárást Kemenesi Gábor virológus is. Facebook-oldalán néhány napja arra emlékeztetett, hogy az egész világon, így Európában is terjednek a szúnyogok által terjesztett betegségek (Zika vírus, Chikungunya vírus, Dengue vírus), a magyar kutatók viszont évek óta eredménytelenül emelik fel a hangjukat a biológiai gyérités mellett.

Kemenesi szerint a kémiai irtással a fő probléma az, hogy a kikelt szúnyogok terjesztik a betegségeket, így a kifejlődést kellene megelőzni és nem oltani a tüzet minden évben, ahogy most teszik a hatóságok.

Nem lehetetlen feladat

A biológiai gyéritést kisebb területeken már Magyarországon is sikerrel alkalmazzák az önkormányzatok, az egyik ilyen település Dunaföldvár, ahol évekkel ezelőtt Kőszegi Dániel, a Magyar Szúnyogirtók Országos Szövetségének (Maszosz) elnöke vezette be. A szakember a hvg.hu-nak elmondta: több éves kutatómunkára volt szükség, hiszen az eljárás lényege, hogy különleges eszközökkel, GPS-alapon, komoly terepmunkát bevetve térképezik fel a vízzel borított területeket, ahol megtelepedhetnek a szúnyoglárvák és szükség van a beavatkozásra.

A hátrányát is az jelenti, hogy hosszú előkészületet igényel, valamint vannak olyan helyszínek, amiket gyakorlatilag lehetetlen megközelíteni. Kőszegi Dánielék cége ezért például terepjárókat, kételtű járműveket, quadokat is bevet. A szakembereknek emellett csak néhány napja van a munkára, nem véletlenül kell előkészíteni, különben a szúnyogok kikelnek a vizekből.

Ez azonban egyáltalán nem lehetetlen feladat, és Magyarországon bőven lett volna rá lehetőség az elmúlt 15 évben, ehhez képest még mindig sereghajtók vagyunk Európában – tette hozzá.

Kőszegi szerint a magyar szakemberek már a 2000-es évek elején kaptak segítséget nemzetközi kollégáktól, mégsem történt előrelépés az ügyben. A Maszosz elnöke szerint ráadásul a kémiai irtásnak – történjen az földről vagy eddig a levegőből – nagy hátránya,

hogy hiába végzik el egy területen, a kikelt szúnyogok 15-20 kilométerre is képesek eljutni, így már akár másnap újra megjelenhetnek a kezelt területen.

Szintén alkalmazzák a módszert Szegeden, ahol a szúnyogirtás 2013-as központosítása előtt megkezdték a biológiai gyérítést, az elmúlt 9 évben pedig szinte kizárólag ezt alkalmazzák. A Szegedi Környezetgazdálkodási Kht. ügyvezetője – aki maga is biológus – a hvg.hu-nak elmondta, a figyelőhálózatuk 320 monitorozott lárvaelőhelyről nyert, saját kiépített adatbázissal dolgozik, és heti csípésszámlálást is végez az összes városrészben.

Makrai László szerint ez a tiszai ártértől független élőhelyeken megoldja a gyérítést, de az ártéri, hullámtéri mély, hajdani anyagyerőhelyek, kubikgödrök hálózata valóságos lárvagyár. Ráadásul ezek vízi vagy közúti járművekkel, sőt lábon sem megközelíthetőek, így lehetetlen az anyagot a vízfelszínre juttatni. „Folyamatosan egyeztetünk az OKF-fel, és ha kell saját városrészi lehatárolást adunk le a kezelésekre javasolt területéről, dózisiról. Ha nekik nincs kapacitás akkor saját forrásból rendeljük meg a gyérítést a szerződött alvállalkozónak” – tette hozzá.

A teljes védekezéshez ugyanakkor a lakosság szerepe is elengedhetetlen, hiszen rengeteg szúnyoglárvát magánkertekben kel ki. A Magyar Szúnyogirtók Országos Szövetségének elnöke szerint éppen ezért nagyon fontos, hogy a ház körül lehetőség szerint szüntessünk meg minden olyan helyet, ahol összegyűlhet a víz. Kőszegi Dániel a Szúnyoglárvák program Facebook-oldalon felsorolt megoldások között a többi közt azt javasolja, hogy az esővízes hordók tetejére tegyünk hálót, tartsuk tisztán a csapadék-elvezető rendszereket és eresszük le a vizet a használaton kívüli medencékből, díszkútakból, a kerti tóban pedig tartsunk halakat, hogy minimálisra csökkentsük a szúnyoglárvák számát.

(HVG 2020. július 11., szombat)

Sokat költünk rá, hogy rosszabb legyen

„Zöld” újraindulás helyett klímagyilkos ágazatokra fordítja Európa a gazdaságmentő támogatásokat – állítja a Greenpeace. Magyarországon az uniós átlagnál is rosszabb a helyzet.

Klímagyilkos támogatásokkal nem lehet új pályára állítani a gazdaságot – erre jutott a Greenpeace, amikor megpróbált utánanézni, mire tervezik fordítani az európai országok az újraindításra szánt, összességében 4 billió (4 ezer milliárd) eurós állami és uniós támogatásokat. A nemzetközi zöldszervezet szerint komoly esély van rá – Magyarországon pedig az eddig nyilvánosságra került információk alapján biztosra vehető -, hogy a felfoghatatlan mennyiségű pénz olyan projektek és iparágak finanszírozását segíti majd, amelyek aktívan hozzájárulnak a klímaválság súlyosbításához, miközben ennyiből akár meg is lehetne menteni a világot. Mint emlékeztet, 2017-ben Párizsban az Emmanuel Macron által összehívott európai klímacsúcson ezer milliárd euróra becsülték azt az összeget, amelynek segítségével Európa érdemben be tudna avatkozni a kedvezőtlen klimatikus folyamatokba. Brüsszel és a tagállamok most ennek az összegnek a négyszeresét tervezik a gazdaságra zúdítani – a Greenpeace szerint jórészt anélkül, hogy a támogatások felhasználását zöld feltételekhez kötnék. A „Coronavirus recovery: a free ride for polluters” (Koronavírus-helyreállítás: ingyen menet a szennyezőknek) című Greenpeace-tanulmányból az derül ki, hogy egyelőre sem uniós szinten, sem a legtöbb tagállamban nincs olyan feltételrendszer, amely a pénzek kifizetését valamilyen fenntarthatósági elváráshoz kötné. Az ellenkezőjére viszont jócskán akad példa, hiszen címkézetlen, feltételekhez nem kötött támogatást kapnak a légitársaságok – amelyek már eddig is rengeteg burkolt dotációhoz

jutottak azáltal, hogy nem részei a kötelező kvótakereskedelmi rendszernek, azaz költségek nélkül önthetik az üvegházhatású gázokat a légkörbe –, nagyarányú adókedvezményeket biztosítanak a gáz- és áramkereskedőknek (erre készül a közeljövőben Észtország), és belengettek olyan, az autógyárak megsegítését célzó roncsprémium-programokat is, amelyekben az eredeti elképzelésekkel ellentétben nem csak alacsony károsanyag-kibocsátású autók beszerzését támogatnák. Sőt, szintén az autóiipari lobbij nyomására, a már a járvány előtt elfogadott kibocsátás-csökkentési előírások bevezetésének elhalasztása is szóba került.

A zöldszervezet szerint Egyelőre Magyarország sem a zöldberuházások felpörgetésével próbálja felpörgetni a gazdaságot. A Wizz Air (amelyet, mint korábban megírtuk, a kínai védőeszköz-szállítmányok gáláns finanszírozása útján is megtölt a magyar állam) adókedvezményben részesült, 16 milliárd forint megy a „gazdaságvédelmi” névre keresztelt alapból autóversenyek támogatására, 20,4 milliárd pedig egy motorversenypálya építésére, ami „2020-ban, a klíma- és ökológiai válság kellős közepén teljességgel elfogadhatatlan, felelőtlen felhasználása a közpénzeknek”. A civilek úgy látják, Európa másodszor is ugyanabba a folyóba lép: a 2008-2009-es válság gazdasági kezelésének is az üvegházgáz-kibocsátás azonnali megugrása lett a következménye. „Az a tény, hogy az újraindítás címén közvetve vagy közvetlenül a fosszilis energiára épülő iparágakba öntik a pénzt, kétszeresen is ellentmondásos: ezek az iparágak nem most kerültek válságba, bajban voltak már a járvány előtt is, ráadásul nem is tartoznak a legérintettebb szektorok közé, szemben például a turizmussal, az élelmiszeriparral, a kiskereskedelemmel és a feldolgozóipar néhány területével, amelyek azonban a kisebb lobbijerejük révén alig részesülnek a támogatásokból. - Amikor a járvány elérte Magyarországot, a bevezetett korlátozó intézkedések lelassították a betegség terjedését, egyúttal pedig a környezetre is látványosan pozitív hatással voltak, ami azt bizonyítja, hogy az időben meghozott, egyértelmű irányú állami lépésekkel érzékelhető változásokat lehet elérni. A gazdasági újraindításkor ugyanilyen határozottsággal kellene fellépni: ahogyan a járványgörbét el tudtuk laposítani, ugyanezt meg lehetne tenni a kibocsátási diagramokkal is – mondja Perger András, a Greenpeace Magyarország klíma- és energiakampány-felelőse, jelezve: eddig több mint 18 ezren írták alá a zöld újraindítást sürgető petíciójukat. Perger szerint akad jó példa is – az MNB a saját restart-programjának kidolgozásába bevonta a zöldeket, ennek részeként született a Greenpeace javaslatcsomagja is –, de fontos lenne, hogy a nemzeti bank kizárja a növekedési hitel- és kötvényprogramjából a fosszilis energia kereskedelmében illetve felhasználásában utazó cégeket.

Jó példák

– Litvánia 475 millió eurót költ megújuló és energiahatékonysági beruházásokra; – Dánia 30 milliárd dán koronát különít el lakossági épület-energiahatékonysági programra; – Németország élénkítő csomagja számos, az energiaátmenet felgyorsítását célzó intézkedést tartalmaz (döntően megújuló, energiahatékonyság, közlekedés zöldítése, hidrogénalapú technológiák fejlesztése); – Franciaország központi régiója (Ile-de-France) 300 millió eurót költ a kerékpáros infrastruktúra fejlesztésére; – az Egyesült Királyság 2 milliárd fontot tervez költeni gyalogos- és kerékpáros-infrastruktúra fejlesztésére.

Greenpeace-javaslatok

Klímavédelem: A gazdasági ösztönzők nem gyengíthetik a már létező környezeti szabályozást, a támogatásokat zöld feltételekhez kell kötni. A fosszilisenergia-szektor ne kaphasson támogatást. Transzparencia: A támogatásokról szóló információk legyenek elérhetőek az adófizetők számára is. Infrastruktúra: Azokra a területekre kell összpontosítani a beruházásokat, amelyek növelik a válságokkal szembeni ellenállóképességet és az ökológiai fenntarthatóságot. Társadalmi egyenlőtlenség csökkentése: A járvány miatt leginkább érintett közösségeket, szektorokat (egészségügy, szolgáltatások, kkv-k stb.)

helyezzék a gazdasági ösztönző eszközök fókuszába. Elsősorban a zöld, fenntartható gazdaságban teremtsenek munkahelyeket. Cégek támogatása: A támogatott cégek készítsenek fenntartható üzleti tervet, karbonsemlegességi célkitűzéssel. Energiahatékonyság: Kiemelten fontos a hazai épületállomány, abból is különösen az 1946-1980 között épült lakóingatlanok energetikai mélyfelújítása. Egy átfogó épületenergetikai program gyorsan teremthet sok munkahelyet az építőiparban. Hazai élelmiszertermelés és -ellátás átalakítása: A lakosságot minél nagyobb arányban hazai, helyben termelt, rövid élelmiszerláncban eljuttatott, egészséges élelmiszerekkel kell ellátni. Alternatív, közösségi és e-közlekedés: A válság idejében terjedő tiszta közlekedési módok további használatát gazdasági ösztönzőkkel kell segíteni és lehetővé kell tenni.

(Népszava 2020. július 11., szombat)

Figyelmeztetés adott ki az Auchan - támadnak a csalók

Csalók rendszeresen próbálnak valamelyik boltlánc nevében átverni embereket. Most az Auchan lett a célpont, a cég nyomban lépett.

"Az Auchan Magyarország a nyereményjátékainak nyertesait csakis saját felületein és weboldalán teszi közzé, illetve a nyerteseket az adott játékszabályzatban leírt módon közvetlenül értesíti, más oldalakon elhelyezett felugró ablakban soha!" - közölte a magyar Auchan. A boltlánc ezzel egy átverésre hívja fel a figyelmet.

Az Auchan hivatalos oldalaihoz nem kapcsolódó weboldalakon megjelenő nyerteslistához és nyereményekhez a boltláncnak semmi köze és a cégnévvel való visszaélésnek minősülnek. A társaság azt kéri, hogy senki ne adja meg az adatait, ha gyanús levelet, értesítést kap valamilyen nyereményről. Az Auchan megköszöni, ha valaki ilyenekkel találkozik és erről értesíti a céget, így könnyebben megakadályozhatóak a további átverések.

A csalók egyébként rendszeresen próbálnak valamelyik boltlánc nevében nyereményjátékot hirdetni, adatokat begyűjteni. Történt már ilyen többek között a Lidllel, a Penny Markettel, a Tescóval is.

(Napi 2020. július 11., szombat)

Rengeteg ember életét tette tönkre a koronavírus, és az igazi veszély a második hullám

A koronavírus-válság több tízmillió munkahelyet szüntetett meg az OECD tagállamokban, és legalább 60 millióan dolgoznak valamilyen bértámogatási rendszerben. A szervezet szerint a magas munkanélküliség tartósan velünk marad, és ha egy esetleges második járványhullám is érkezik, akkor akár 12%-ra is felszökhet. 2021 végére minden valószínűség szerint még biztosan nem éri el a fejlett világ a 2019-es foglalkoztatottsági szintet.

A koronavírus a nagy világgazdasági válság óta az egyik legnagyobb visszaesést hozta el a foglalkoztatottságban. Az OECD friss jelentésében arra hívja fel a figyelmet, hogy valós veszélye van, hogy a társadalmi egyenlőtlenséget és a szegénységet növelő válság után csak több év múlva javul a helyzet. A szervezet szerint az országoknak mindent meg kell tenni, hogy a válság ne váljon szociális válsággá. A szervezet felhívja a figyelmet, hogy a válság

sokkal nagyobb volt, mint azt előzetesen vártuk, a munkaerőpiacra gyakorolt hatása tízszerese volt a 2008-as pénzügyi válságnak.

Noha van némi javulás a foglalkoztatottsági adatokban, de az OECD-országokban egyedül eddig több 10 milliós volt az állásvesztők száma, és ezen felül sok munkavállalót küldtek csökkentett munkaidőben dolgozni. Szemléletes, hogy 2019-ben csak 5,3% volt az átlagos munkanélküliség az OECD-tagországokban, ez az idei év végére 10% körül lehet.

HA AZONBAN ÉRKEZIK EGY MÁSODIK JÁRVÁNYHULLÁM, AKKOR 12%-OT IS ELÉRHETI.

Az OECD nem is várja, hogy 2021-ben még visszaáll a 2019-es foglalkoztatottsági szint, azaz minden bizonnyal a koronavírus-válság tartósan magas, lassan csökkenő munkanélküliséget hoz majd.

A kurzarbeits rendkívül hatásos volt

A szervezet jelentésében arra is felhívja a figyelmet, hogy azok az országok, ahol alkalmazták a rövidített munkaidő-támogatást (azaz lehetővé tették, hogy a munkavállalók részmunkaidőben dolgozzanak, és ezért a bérük egy részét a kormányok átvállalták), ott sokkal kisebb hatása volt a járványnak. A többi országban ennél nagyobb volt a munkanélküliség, de a jelentés felhívja a figyelmet, hogy az újranyitással a munkavállalókat ezekben az országokban is újrafoglalkoztatják, vagy könnyebben találnak majd új álláshelyet.

A kurzarbeits sikerére rendkívül szemléletes két olyan országot összehasonlítani, ahol eltérő megközelítéseket alkalmaztak – Németországban, a kurzarbeits őshazájában a rövidített munkaerő-támogatás miatt relatíve kis mértékben nőtt a munkanélküliség az elmúlt hónapokban.

Ellenben az Egyesült Államokban, ahol a részmunkaidő-támogatás csak tagállami szinten van jelen, és ott sem minden tagállamban, ráadásul az európainál szűkmarkúbb formában, kiugró mértéket mutatott a munkanélküliség. Az amerikai mentőcsomag emellett természetesen hatalmas volt, de

Az olasz munkanélküliségi adatok ellentmondásossága az OECD ábráján is látszik, ahol meredeken csökkent a munkanélküliség a járvány alatt. Ennek azonban az az oka, hogy a munkanélküliséget az aktívak arányában mérik, és mivel az aktivitás bezuhant, az új álláskeresők pedig csak késve jelentek meg az olasz statisztikákban, a munkanélküliségi adat roppant csalóka volt.

Ezt bizonyítja, hogy az OECD részletes olasz országelemzésében már látszik, az olasz munkaidő messze az OECD átlaga felett esett vissza, és **a szervezet szerint 2020 végére – ahogy a munkakereső állomány megjelenik a statisztikákban, illetve a válság elhúzódó hatásai miatt is – Olaszországban rekordszintre nő a munkanélküliség.**

A szervezet szerint a válság a munkaerőnek bizonyos rétegeit mélyebben érinti. Ilyenek például a fiatalok, a nők, az alacsonyabban képzett munkások, és a részmunkaidőben, valamint a szerződő vállalkozóként dolgozó munkavállalók, akiknek a részaránya a leginkább sújtott szektorokban számottevő.

Az OECD államai többféle megoldást is alkalmaznak a munkaerő állományban tartása érdekében, ezek közül az egyik a német rendszer, amely közvetlen anyagi hozzájárulást jelent, de hasonló programok vannak szerte Európában, és például Ausztráliában. Az OECD szerint 60 millió munkavállaló dolgozik valamilyen támogatott rendszerben.

(Portfolio 2020. július 12., vasárnap)

Az álláspiacon is érezhető már a kedvező fordulat

Az állami szervek mellett az álláspiac szereplői is úgy látják, eljött a kedvező munkaerőpiaci fordulat: újraindult a toborzás, egyre több a betöltésre váró álláshely. A koronavírus-járvány ledöntötte a merev munkáltatói hozzáállást, ám a rugalmas foglalkoztatáshoz a munkavállalói szemléletváltás is elengedhetetlen. A sikeres karrierépítés kulcsa ugyanis már nem a nehezen megszerzett végzettség, hanem a kreativitás, az egyéni készségek és a nyitottság az ismeretek folyamatos bővítésére.

A kormány mellett a piaci visszajelzések is megerősítik, júniusban valóban bekövetkezett hazánkban a törékeny munkaerőpiaci fordulat: kevesebb az újonnan regisztrált álláskereső, mint az elhelyezkedő munkavállaló, és egyre több a betöltendő állás. A kormány adatai szerint a júniusi csúcson 376 ezer regisztrált álláskeresőt tartott nyilván a foglalkoztatási szolgálat, amely a járvány magyarországi megjelenése óta nagyjából százezer fős növekedést jelent. Egyelőre csak kis mértékben, de immár három hete folyamatosan csökken az álláskeresők száma.

A folyamat szemmel látható, mivel az álláspiaci szereplők visszajelzései szerint újraindult a toborzás, egyre több az új álláshirdetés.

Újra toboroznak a cégek

Túl van a mélyponton az álláspiac, a cégek áprilishoz képest májusban már 36 százalékkal, júniusban pedig májushoz képest további húsz százalékkal több álláshirdetést adtak fel – közölte a Profession.hu. Az állásportál második negyedéves adatai szerint a toborzási kedv tehát visszatérni látszik a járvány által leginkább sújtott hónapokhoz képest. Számos területen ugyanakkor 2019. azonos időszakával összevetve még mindig csak feleannyi a betöltésre váró pozíció. Idetartoznak az ügyfélszolgálatos, a HR-es, a vendéglátós, vagy a banki állások. Jelentős visszaesést hozott a járvány a fizikai munka területén is: ez leginkább a konyhai munkánál, a takarításnál, az anyagmozgatásnál, vagy a betanított munkánál vehető észre. A Profession összegzésében megjegyezte, a mezőgazdasági, az IT- és programozói, az építőipari és a cégvezetői állások piacát érintette legkevésbé a válság.

Ahogy arra számítani lehetett, az állásra jelentkezők száma is jelentősen megugrott a második negyedévben, az egy évvel korábbihoz képest 25 százalékkal böngésztek többen a portál hirdetései között. Leginkább a szakmunkák iránt nőtt meg az érdeklődés: 69 százalékkal többen jelentkeznek ilyen típusú állásokra, mint a koronavírus megjelenése előtt. Emellett a fizikai, az ügyfélszolgálati, az értékesítési és az IT- és programozási munkák népszerűsége is kiugróan, 30-45 százalékkal nőtt a válság hatására. Négyszeres növekedés volt a jelentkezésszámokban az építő- és földmunka területén, háromszor többen jelentkeztek kertésznek, két és félszer többen pedig raktárosnak.

A fiataloknak sem kell lemondaniuk a nyári diákmunkáról. A Prohuman munkaerő-kölcsönzéssel foglalkozó cég úgy látja, noha a koronavírus-járvány átmenetileg a diákok munkavállalását is ellehetetlenítette, nyáron már újra több ezer munkahelyen van lehetőségük dolgozni. A bruttó órabérek átlagosan 1300-1500 forint körül alakulnak, de egy-egy kiemelt szaktudást igénylő pozícióban – például a mérnöki, pénzügyi és IT területeken – akár bruttó kétezer forint feletti összeg is megkereshető.

Az álláspiaci szereplők azt is megjegyzik, az új hirdetések között a járvány kitörése óta egyre többször jelenik meg az otthoni és rugalmas munkavégzés lehetősége.

Tabukat döntött a pandémia

A járvány elleni védekezés miatt elrendelt korlátozó intézkedések az egyébként e területen korábban rendkívül merev kelet-közép-európai régióban is rákényszerítették a rugalmas munkavégzést a gazdaság szereplőire. Ahol megvolt rá a lehetőség, otthoni munkára váltottak a cégek, ráadásul sok helyen a jövőben is választhatják a home office-t az alkalmazottak. Nemcsak a korábban alig-alig engedélyezett távmunka vált általánossá mára,

de a munkaadók az irodai tumultus elkerülése érdekében a rugalmas műszakbeosztásra is nyitottak, ráadásul figyelembe veszik a munkavállalók egyik legnagyobb kívánságát: olyan munkarend bevezetését, amely lehetővé teszi a munka és a család, a magánélet összhangjának megteremtését.

A fizetések értéke a járvány ellenére nő

Idén és jövőre is megmarad a reálbérek emelkedése hazánkban, habár a járvány előtti várakozásokhoz képest lassabb mértékben – derül ki az Európai Bizottság Magyarországra vonatkozó, minap publikált nyári gazdasági előrejelzéséből. Brüsszel arra számít, a válság miatt olcsóbbá váló szolgáltatások és üzemanyagárak hatására az infláció lassul. A kedvező munkaerőpiaci folyamatok miatt a bizottság is úgy látja, a következő időszakban már fokozatosan csökken a munkanélküliek száma, amely szintén a béremelkedéseket segíti elő. Ugyanakkor a várhatóan óvatosabb lakossági hozzáállás miatt a szolgáltatások egy része csak nehezen indul újra, a fogyasztást pedig a megtakarítási hajlandóság megugrása foghatja vissza.

A zürichi székhelyű, globális HR-szolgáltató, az Adecco-csoport napokban publikált, átfogó elemzésében arra mutatott rá, a járvány miatt fénysebességre kapcsoló digitalizáció további katalizátora lesz az egyre rugalmasabb munkaerőpiacnak, ráadásul a munkahelyek megvédésére tett intézkedések miatt a Nyugat-Európában régóta gyakorlatnak számító részmunkaidős foglalkoztatás is nagyobb teret nyer térségünkben.

Semmi sem lesz már a régi

A munkavállalók sem dőlhetnek hátra, mivel a korábbi, karrierrel kapcsolatos elképzelések ma már nem piacképesek – mutatott rá az Adecco elemzése. A rugalmasabbá, digitalizáltabbá váló munkaerőpiac a dolgozók rugalmasságát is megköveteli. Egyre több vállalkozás új toborzási gyakorlatokat követ: már nem a végzettség és a szakmai tapasztalat az elsődleges szempont a kiválasztás során. Sokkal inkább előtérbe kerül a folyamatos, élethosszon át tartó, akár külön végzettséget nem is nyújtó tanulás, így az online önképzések is. Kiemelten fontossá vált a kommunikáció, a motiváció, a kreativitás, de nőtt az egyéni ötletek, vélemények iránti igény is. Elavulttá vált az egyenes karrierút, a merev, egy munkahelyhez kötődő szemlélet. Az új megközelítés szerint ugyanis a folyamatosan frissülő ismeretek, a nyitottság és a motiváció a dolgozóknak is új lehetőségeket nyújt, az újonnan megszerzett tudás pedig olyan területeket is megnyithat, amelyek ma még sokaknál elképzelhetetlenek.

A járvány felértékelte az emberek egészségét, a szociális biztonságát és a munkahelyek megvédését. Hangsúlyossá vált a szakképzés, az átképzések szerepe, a digitális tudás, és – vakcina híján – az alkalmazkodóképesség a folyamatos változó körülményekhez.

Mindenkinek jobb a részidő, mint az elbocsátás

Az elmúlt időszakban meghozott, a munkaerő megtartását célzó gazdaságpolitikai intézkedések arra ösztönzik a vállalatokat, hogy elbocsátás helyett inkább az alacsonyabb munkaidős foglalkoztatást válasszák – mutatott rá a Magyar Nemzeti Bank. A visszafogottabb létszámbeli alkalmazkodással, azaz a munkaerő tartalékolásával mérsékelhetőek a felvétel és a betanítás költségei a kilábalási időszakban, illetve nem kopik meg a munkavállalók tudása sem. A gazdaságpolitika kiemelt célkitűzése a munkahelyek megtartása, ugyanakkor a jegybank arra is felhívja a figyelmet, hogy a munkahelyvédelmi bértámogatás következtében érdemes ügyelni az alulfoglalkoztatottság megjelenésére, ráadásul a versenyszféra munkaerő-felhasználásáról is nehezebb valós képet kapni a részidő ösztönzése miatt.

(Magyar Nemzet 2020. július 12., vasárnap)

Idén már kevésbé mérgező a szúnyogirtás, de még mindig messze van attól, hogy ne ártson a környezetnek

Debrecen, 2020. július 5. Kémiai hidegködképzéses technológiával végeznek szúnyoggyérítést egy autóval Debrecenben 2020. július 4-én este. Az időjárás függvényében a szúnyoggyérítést végző gépjárművek este kilenc és hajnali három óra között járnak a városi utcákat.

Aki mostanában estefele volt kint a szabadban, különösen folyók és tavak közelében, biztosan tapasztalta, hogy alig lehet megmaradni a szúnyogoktól. A jelenség oka, hogy a kifejezetten csapadékos május után nagyon gyorsan lett nagyon meleg júniusban. Ez ami ideális kombináció a szúnyoginvázió kialakulásához.

Eltérő mértékben ugyan, de az elmúlt években minden nyáron bajlódni kellett az agresszívan rohamozó szúnyogokkal. Ez idén sem változott, de a szúnyoggyérítés folyamatát minden évben nagy odafigyeléssel követők azt is kiszúrhatták, hogy idén a szokásoshoz képest jóval kevesebb szúnyogirtó repülőt lehetett látni az égen. Ennek legfőképpen az az oka, hogy az idei évtől kezdve az irtásban nem lehetett használni a szúnyogok mellett más rovarokat, madarakat, hüllőket és kételtűeket is pusztító deltamethrint*.

Az országos gyérítésre vonatkozó 2019-es közbeszerzés alapján ugyanakkor nem a jóval bonyolultabb, de környezetbarát lárvairtás felé mozdult el a magyar rendszer, hanem a szintén mérgező földi kémiai* imágó – tehát a kifejlett szúnyog – irtása felé. Ez ökológiai szempontból jobb kimenetel, mint a deltamethrin szórása az égből, de még mindig jóval károsabb, mint a más fajokra nem veszélyes biológiai módszer, ami a szúnyoglárvákat egy baktérium fehérjetoxinjával pusztítja el.

Kívülről eléggé úgy néz ki, hogy ha már túl sok szúnyog van, akkor nagy erővel kezdenek irtásba, miközben más országokban ilyesmire gyakran nincs szükség a lárvák kiiktatását célzó biológiai módszerre épülő rendszer hatékonysága miatt. Ezért a szúnyogirtás ökológiai szempontjait átlátó biológusokat, irtást végző iparági szereplőket és magát az irtást koordináló Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságot (OKF) is megkérdeztük arról, hogy miért nem kap jóval nagyobb szerepet a biológiai gyérítés a kémiai helyett. A válaszok alapján úgy tűnik, hogy szabályozói és céges oldalról sem igazán érdekelt senki a változtatásban.

Miközben a szakértők szerint a klímaváltozás miatt egyre nagyobb egészségügyi kockázat lesz egy szúnyogcsípés Magyarországon a következő évtizedben. De azért vannak arra utaló jelek is, hogy lassan bár, de jó irányba indulhat a rendszer.

Ugyanazok vannak helyzetben évek óta

Az alábbi ábrán látszik, hogy a munkát szervező Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság nyilvános adatai alapján az idei gyérítést a földi kémiai módszer dominálta.

Tavaly ugyanez az ábra még eléggé máshogy nézett volna ki, ugyanis akkor még a légi kémiai irtás volt a leginkább elterjedt módszer. Az ábrán az is egy fontos részlet, hogy bár a biológiai irtás egyik időszakban sem domináns, a tavaszi hónapokban szinte alig volt. Földi kémiai irtásból viszont volt rendszeren, ennek a felfutásának ugyanakkor nem feltételül kellett volna magától értetődőnek lennie.

Az idei munkákat egy tavaly év végén kiírt közbeszerzési kiírás alapján végzi három cég. Ezeket a közbeszerzéseket 2017 óta a katasztrófavédelem írja ki, azelőtt 2014-ig visszamenőleg „előre nem látható okból előállt sürgősséggel” indokolt meghívásos eljárással választották ki a nyerteseket. Az év végén kiírt 4,55 milliárd forintos közbeszerzést három olyan cég, a Corax-Bioner Biotechnológiai Zrt., a Szemp Air Légiszolgáltató Kft. és a Rovért Kft. nyerte meg, akik jól ismertek ezen a piacon.

A Rovért – ami egyébként a 2018 és 2022 időszakban a budapesti gyérítést is végzi – az országos munkák állandó szereplője. A szergyártó Corax-Bioner Zrt. nagy visszatérő, a 2015 és 2019 közötti időszakban ugyanis ezt a céget a konzorciumokban a Fekete Gábor Corax-Bioner üzletág- és kutatás-fejlesztési igazgatójának cége, az MNC Service váltotta, miután a versenyhivatal 2015-ben többéves vizsgálat után kimondta, hogy gyakorlatilag a szúnyogirtási piac minden szintjén (szergyártás, szerforgalmazás és irtás) kartelleztek egymással a cégek. Az országos irtásba most visszatérő Corax-Bioner mellett a kartellezés miatt korábban szintén megbírságolt Szemp-Air is újra az országos irtást végző konzorcium tagjai között van.

A Corax-Bioner első országos sikerei is érdekesek voltak, ugyanis a céget korábban az a Bakondi György védte ügyvédként egy közbeszerzési eljáráson. Ő már a katasztrófavédelem főigazgatója volt, amikor a cég a Szemp Airrel konzorciumban, meghívásos eljárással elnyerte 2014-ben a 1,5 milliárdos munkát. A szegedi Szemp Airt egyébként azt követően váltotta a Szatymaz Repülőter Kft. a konzorciumban, hogy 2016-ban a Közbeszerzési Hatóság hatmillió forintba bírságolta a katasztrófavédelmet, amiért ahelyett, hogy közbeszerzést írt volna ki, meghívta a tenderre a kiszemelt cégeket.

Maga az üzleti kör azonban így sem járt annyira rosszul, ugyanis – ahogy az a Magyar Narancs alapos cikkéből is kiderül – a Szemp Air egyik tulajosa Szabó Péter a Szatymaz Repülőterben is tulajdonrészrel rendelkezik a mai napig is. A történet érdekessége, hogy később a bíróság jogsértés hiányában elkaszált a hatóság bírságát, de ettől függetlenül 2017-ben átálltak a nyílt közbeszerzésekre.

Az alábbi ábrán látszik, hogy néhány cég bevételén belül nagy valószínűséggel jelentős részt tesznek ki a közbeszerzések alapján elnyert pénzek, különösen látványos például az, ahogy a Szemp Air bevételei bezuhannak 2017-től kezdve.

A szakma által 4-5 milliárdosra becsült piac jelentős részben kormányzati közbeszerzésekből áll, emellett az önkormányzatok tenderein indulhatnak a szúnyogirtók. Vranesics Csaba, a kártevőirtókat tömörítő Magyar Egészségügyi Gázmesterek Egyesületének (MEGE) elnöke kérdésünkre elmondta, tagjaik körében végzett felmérésük alapján országosan összesen nagyjából 45-50 kártevőirtó vállalkozás rendelkezik szúnyoggyérítésre is alkalmas gépi eszközökkel, nagyrészt melegködképző generátorral. Többségük egyéni-, vagy egy, két fő vállalkozás, egy-egy berendezéssel.

A földi kémiai irtáshoz szükséges több nagy teljesítményű melegködképző-, ill. ULV-generátorral és az üzemeltetésükhöz szükséges kocsikkal rendelkező cégek száma Vranesics szerint 8-12 lehet.

Arra a kérdésünkre, hogy milyen költségekkel jár a munka, Vranesics az irtószer költségét hektáronként 800-1000 forintba becsülte, amihez a gépek, gépkocsik, navigációs berendezések és például a szélmérő beszerzése és üzemeltetése jön hozzá az alkalmazottak bére mellett. A kémiai irtás költsége így nagyjából hektáronként 1600-2000 forintba jön ki. 2020-ban az országos tender alapján a cégek 770 ezer hektárnyi területre kaptak éves lebontásban körülbelül 1,5 milliárd forintot, 1800 forintos átlagköltséggel számolva ebből nagyjából 1,39 milliárd forintot kell elkölteniük a munkára.

Tehát látszik, hogy nincs nagy üzletről szó, cserébe aligha kell megszakadni az éles versenyben.

Az egész rendszer fából vaskarika

A MEGE elnöke szerint a biológiai gyérítés arányának növelése üdvözlendő, de lényegesen bonyolultabb, összetettebb műveletről van szó, ami a kezelt területek tulajdonosainak együttműködése nélkül nem lehet eredményes. Itt konkrétan egy egész rendszer kiépítésére kell gondolni a szúnyogok tenyészőhelyeit tartalmazó térkép létrehozásától kezdve, a lárvák számának és fejlődési állapotuk folyamatos monitorozásáig és magáig a Bti nevű készítmények kihelyezéséig.

Vranesics azt is megjegyezte, hogy a saját cégével minden évben felajánlja az önkormányzatoknak a biológiai gyérítés opcióját is, de “sokszor már akkor leállítják, amikor belekezd a módszer részletezésébe”. Ehhez még azt is hozzátette, hogy az árterek gyakran több településhez tartoznak egyszerre, amit szintén bonyolítja az ilyen jellegű gyérítést. “Az ár meghatározása nem egyszerű, de többszöröse a kémiai kezelésnek. Hangsúlyozom, ez nem ár, hanem együttműködés kérdése” – mondta Vranesics a biológiai gyérítés költségeire vonatkozó kérdésünkre.

A budapesti irtást végző Rovért az Index kérdésére a biológiai gyérítés alacsony szintjét a tavaszi hónapokban azzal indokolta, hogy a nagy májusi esőkben milliószám keletkeztek kisebb pocsolók, vízmegállások árkokban, ház körüli vízgyűjtőkben, madáritatókban, gyermekjátékokban, amikben nem reális a szervezett lárvairtás.

Mindez ugyanakkor mégsem magyarázza teljes egészében a kémiai irtás dominanciáját, ami ráadásul egyre inkább központosított. Az ábra azt az időszakot mutatja meg, mióta az OKF átvette a Magyar Turizmus Zrt.-től az országos szúnyogirtás feladatát. A döntés háttere az volt, hogy 2013-ban súlyos árvizek voltak az országban, ami miatt hatalmas területek kerültek hosszú időre víz alá.

Abban az évben az OKF 360 ezer hektár kémiai irtását bonyolította le, a különleges állapot azonban mind intézményi, mind munkaallokáció szintjén megmaradt. Hiszen a szúnyogirtást azóta is alapvetően a tűzoltóság irányítja, 2020-ra pedig több mint kétszer annyi terület irtása van betervezve, mint amennyin 2013-ban dolgozott a katasztrófavédelem. Ennek az a magyarázata, hogy a korábban önkormányzatok által koordinált irtás is egyre nagyobb arányban kerül az OKF-hez.

Zöldi Viktor, a Nemzeti Népegészségügyi Központ (NNK) volt szenior szakmai szakértője szerint ezzel főleg az a probléma, hogy a szervezett csípőszúnyog-gyérítés fölött külső, független szakmai kontroll nem érvényesül, az OKF saját szúnyogszakértővel nem rendelkezik, gyérítési tapasztalatait a jogszabály szerint egészségügyi kártevőnek minősülő szúnyogok kapcsán illetékességgel rendelkező népegészségügyi hatósággal sem osztja meg.

Zöldi szerint a 2019-es közbeszerzés lehetőség lett volna arra, hogy a korábban légi kémiai gyérítésben részesülő hektároknak legalább egy részén elinduljanak a környezetbarát módszerek irányába. Azonban nem éltek ezzel a lehetőséggel, pedig Zöldi szerint az irtószerengedélyek kapcsán történtek olyan változások, amik megnyitották annak a lehetőségét, hogy lárvairtás fókuszává alakítsák az országos programot. Arra a kérdésünkre, hogy mi lehet az oka ezen szempontok kívül hagyásának, Zöldi azt mondta, “a légi kémia földi kémiával való helyettesítése rövid távon mind az OKF-nek, mind pedig a konzorciumnak érdeke lehetett”.

Nem mindegy, hogy eljutnak-e a szúnyogok addig, hogy megcsípjék az embert

Pedig a szúnyogirtás ökológiai hatásainak a következő évtizedben egyre nagyobb lesz a tétje a klímaváltozás miatt. Ahogy arról a magyar szúnyogirtási rendszer kritikusa, Darvas Béla – aki egyben a Magyar Ökotoxikológiai Társaság elnöke is – blogján írt, az átlaghőmérséklet növekedése miatt olyan szúnyogfajok jelentek meg az országban, mint a koreai csípőszúnyog, az ázsiai bozótcsípőszúnyog és az ázsiai tigrisszúnyog, amik súlyos betegségeket (nyugat-nílusi, chikungunya és zika láz) és fonálférgeket (*Dirofilaria*, *Brugia*) képesek terjeszteni. A más élőlények mérgezése mellett ezért sem mindegy, hogy a kifejlett szúnyogok ritkítására, vagy a lárvákra fókuszál a rendszer.

Darvas megkeresésünkre annyit írt, hogy ökotoxikológiai szempontból “semmilyen elmozdulás nem történt, változatlanul az elkéső és korszerűtlen imágóirtás az, amit a kivitelező erőltet, s amit a hozzá szakmailag nem értő pályázató elfogad. Mindez évente súlyos ökoszisztéma-irtást eredményez”.

Mindezek fényében különösen érdekes, hogy az OKF márciusi közleménye szerint a katasztrófavédelem egyik kiemelt célja a jövőben a biológiai szúnyoggyérítés arányának növelése.

(g7.hu 2020. július 12., vasárnap)

FVA sajtószemle összeállítás XIII. évfolyam, 28. hét

Főbb témák: Fogyasztóvédelem, környezetvédelem, egészségügy, energia, élelmiszer-biztonság, vásárlás, elektronikus kereskedelem, szolgáltatás, pénzügyek, biztosítás, utazás, érdekvédelem.

Fogyasztóvédő Alapítvány - <https://fogyasztovedelem.hu/>

Üzenőfal / archív: https://fogyasztovedelem.hu/Varia_x/uzeno.htm

Sajtószemle: https://www.fogyasztovedelem.hu/Varia_x/sajto.htm (Hír-Adás)